

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simenon_Georges-Maigret_a_mrtva_divka.pdb

PDB Name: Maigret a mrtvá dívka
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges Simenon

MAIGRET A MRTVÁ DÍVKA

KAPITOLA PRVNÍ

v níž inspektor Lognon nachází mrtvolu a hněvá se, že mu ji berou

Maigret zívá a odsunul papíry na okraj psacího stolu.

„Tak to podepište, mládenci, a můžete jít do hajan.“

„Mládenci“ byli pravděpodobně oni tři výlupkové, kteří potřebovali ze všech, kdo za poslední dobu prošli kriminálkou, nejdelší dobu na změknutí. Jeden z nich, ten, co se jmenoval Dédé, připomínal gorilu, a ten nejdrobnější s monoklem na oku by si mohl přivydělávat na živobytí jako pouťový zápasník.

Janvier jim podal papíry a pero; teď, když to konečně vyklopili, se už nesnažili diskutovat, ba nepřečetli si ani protokol svého výsledku, a znechuceně jej podepsali.

Mramorové hodiny ukazovaly tři a pár minut a většina kanceláří na Zlatnickém nábřeží byla ponořena do tmy. Už delší dobu k nim nedolehl jiný zvuk než vzdálené troubení či brždění taxíku, který dostal na vlhké dlažbě smyk. Když je předchozího dne přivedli, byly kanceláře rovněž prázdné, protože to bylo ráno před devátou a zaměstnanci tu ještě nebyli. Už přšelo, padal drobný melancholický déšť, který nebral konce.

Strávili mezi těmito stěnami přes třicet hodin, někdy pohromadě a jindy každý zvlášť, zatímco Maigret a jeho pět spolupracovníků se ve výsledku stídali.

„Blbové!“ ohodnotil je komisař, sotva je viděl. „S těmi to bude nekonečné.“

Tvrdošíjní blbové dělají vždycky dlouhé strachy, než začnou mluvit. Domnívají se, že když nebudou odpovídat nebo odpoví, co jim slina na jazyk přinese, s rizikem, že si budou za pět minut protiřečit, podaří se jim z maléru se vyvléci. A protože se považují za větší chytráky, než jsou ostatní, zkoušejí to pokaždé stejně začnou se vytahovat.

„Nemyslete si, že se mně dostanete na kobyliku!“

Působili pěkných pár měsíců v okolí ulice La Fayette a noviny je nazývaly vrtací zdí. Díky anonymnímu, telefonátu se je konečně podařilo chytit.

Na dně šálků byla ještě káva a na vařiči stála smaltovaná konvička. Všichni měli tváře strhané a popelavé. Maigret tolik kouřil, až ho škrábalo v krku, a řekl si, že jakmile ty chlapíky odvedou, pozve Janviera někde na cibulovou polévku.

Ospalost ho přešla. Únava ho přepadla kolem jedenácté večer, a tak si šel na chvilku zdřímnout do své kanceláře. Teď už se mu spát nechťelo.

„Požádej Vachera, aby je odvedl.“

Právě ve chvíli, kdy vycházeli z kanceláře inspektorů, zadrmčel telefon. Maigret zvedl sluchátko a slyšel hlas:

„Ty jsi který?“

Zamračil se, neodpověděl hned. Z druhého konce přišla další otázka:

„Jussieu?“

Tak se jmenoval inspektor, který tu měl mít noční službu, ale Maigret ho poslal v deset hodin domů.

„Ne, Maigret,“ zabručel.

„Promiňte, pane komisaři. Tady je Raymond ze stálé služby.“

Telefonoval z jiné budovy, kde na policejní pohotovosti v jedné prostorné místnosti končí veškerá volání o pomoc. Jakmile někdo rozbije sklo na hlásiči na jednom z červených sloupů, které jsou rozmístěny téměř všude po Paříži, rozsvítí se žárovka na mapě zabírající celou jednu stěnu, a muž ve službě zasune kuliček do příslušného otvoru.

„Stálá služba.“

Někdy se jedná o rvačku, jindy o neodbytného opilce, anebo strážník na obchůzce potřebuje pomoc.

Muž ve stálé službě zastrčí kuliček do jiného otvoru.

„Strážnice v ulici Grenelle? To jsi ty, Justine? Pošli vůz na nábřeží k číslu 210.“

Ve stálé službě trávili noc dva nebo tři a nepochybně si také vařili kávu. Někdy, když šlo o vážný případ, upozornili kriminálku. Jindy se stalo, že volali na Zlatnické nábřeží kamarádovi. Maigret Raymonda znal.

„Jussieu odešel,“ řekl. „Chtěl jsi mu něco mimořádného?“

„Jenom to, že na náměstí Vintimille byla právě nalezena mrtvá dívka.“

„Nějaké podrobnosti?“

„Naši lidi z druhého okrsku jsou teď už jistě na místě. Dostal jsem zprávu před třemi minutami.“

„Děkuji ti.“

Tři pořežové byli už pryč. Janvier se vracel s víčky začervenalými jako vždycky, když probděl noc, a s vyrazejícím strniskem vypadal jako nemocný.

Maigret si oblékl svrchník a hledal klobouk.

„Takjdeme?“

Šli se schodů za sebou. Za normálních okolností by zašli na cibulačku do Tržnice. Před malými černými auty, stojícími v řadě na dvoře, Maigret zaváhal.

„Na náměstí Vintimille před chvílí našli mrtvolu nějakého děvčete,“ řekl.

Potom dodal jako člověk, který hledá záminku, aby nemusel jít spát:

„Nezajedeme tam?“

Janvier si sedl za volant jednoho z vozů. Oba byli hodinami výslechu, který vedli, příliš otupeni, než aby jim bylo do řeči.

Maigret nepomyslel na to, že 2. okrsek je působištěm Lognona, jemuž kolegové přezdívali inspektor Protiva. A i kdyby ho to bylo napadlo, nic by to na věci neměnilo, protože Lognon přece nemusel mít zrovna na strážnici v ulici de la Rochefoucauld noční službu.

Ulice byly prázdné a mokré, drobné krůpěje jako by vytvářely kolem plynových lamp svatozář; jen zřídka zahlédli postavu, kráčející při samé zdi. Na rohu ulice Montmartre a velkých bulvárů byla ještě otevřená kavárna a o kousek dál spatřili světelné reklamy dvou nebo tří nočních podniků a taxíky zaparkované u chodníků.

Náměstí Vintimille, kam by z náměstí Blanche kamenem dohodil, působilo jako ostrůvek klidu. Parkoval tam policejní vůz. U mříže maličkého parčíku stáli kolem světlé postavy ležící na zemi čtyři nebo pět mužů.

Maigret okamžitě poznal malou a hubenou postavu Lognonovu. Inspektor Protiva se odlepil od skupinky aby se podíval, kdo přichází, a rovněž poznal Maigreta a Janviera.

„Katastrofa!“ broukl komisař.

Protože Lognon ho samozřejmě obviní, že mu to udělal schválně. Tohle je přece jeho okrsek, jeho půda. Tragická událost se odehraje, právě když on má službu, a možná mu poskytne příležitost na sebe upozornit, příležitost, na niž čeká už tolik let. Jenže souhra náhod přivede téměř zároveň na místo činu Maigreta!

„Telefonovali vám?“ zeptal se podezřívavě, už pevně přesvědčen, že je to spiknutí zosnované proti němu.

„Byl jsem na Zlatnickém nábřeží. Brkl tam Raymond. Přišel jsem se podívat.“

Kvůli Lognonově nedůtklivosti přece Maigret neodejde, dokud se nedozví, o co se jedná.

„Je mrtvá?“ zeptal se a ukázal na ženu nataženou na chodníku.

Lognon přikývl na souhlas. Stáli tam tři strážníci v uniformě a s nimi dvojice lidí, kteří šli okolo a, jak se komisař později dozvěděl, všimli si mrtvé a přivolali policii. Kdyby se to odehrávalo o pouhých sto metrů dál, seběhla by se už spousta lidí, ale náměstí Vintimille bývá v noci liduprázdné.

„Kdo je to?“

„Nevíme. Nemá u sebe doklady.“

„Kabelku taky ne?“

„Ne.“

Maigret udělal tři kroky a sklonil se. Mladá žena ležela na pravém boku, tváří spočívala na mokré chodníku a na jedné noze neměla botu.

„Střevíček se nenašel?“

Lognon zavrtěl hlavou.

Bylo dosti neobvyklé vidět skrze hedvábnou punčochu nehty na nohou. Měla na sobě večerní šaty ze světle modrého saténu a zdálo se, že jsou jí příliš velké, ale to možná dělala ta poloha.

Tvář měla mladou. Maigret si pomyslel, že jí je sotva dvacet.

„Co doktor?“

„Čekáme na něho. Už by tu měl být.“

Maigret se obrátil na Janviera.

„Měl bys zavolat do evidence pachatelů. Ať sem pošlou fotografie.“

Na šatech nebylo vidět krev. Komisař si od jednoho strážníka půjčil baterku a posvítil mrtvé do tváře. Zdálo se mu, že oko, jež bylo vidět, bylo lehce opuchlé a horní ret nateklý.

„Kabát neměla?“ zeptal se ještě.

Byl březen. Vzduch byl vlhý, ale zase ne tak, aby se člověk promenoval v noci, zvláště když prší, v lehoučkých šatech, které na nahých ramech drží jen úzká ramínka.

„Pravděpodobně nebyla zabita zde,“ zamumlal zachmuřený Lognon a z jeho tváře mělo být zřejmo, že dostojí své povinnosti pomáhat komisaři, ale osobně ho celá záležitost nezajímá.

Záměrně se držel poněkud stranou. Janvier záměřil k jednomu baru na náměstí Blanche, odkud zatelefonoval.

Zanedlouho zastavil taxík, z něhož vystoupil místní lékař.

„Podívejte se na ni, doktore, ale před příchodem fotografií neměňte polohu těla. Není pochyb o tom, že je mrtvá.“

Lékař se sklonil, sáhl mrtvé na zápěstí a na hrud', napřímil se, netečný, beze slova, a čekal jako ostatní.

„Půjdeme?“ zeptala se žena, která držela muže za paži a začínalo jí být zima.

„Počkej ještě chvíli.“

„Na co?“
„Nevím. Něco určitě udělají.“
Maigret se k nim obrátil.
„Nechali jste tu jméno a adresu?“
„Ano, u tohohle pána.“
Ukázali na Lognona.
„Kolik bylo, když jste našli tu mrtvou?“
Podívali se na sebe.
„Z kabaretu jsme odcházeli ve tři.“
„Ve tři a pět minut,“ opravila ho žena. „Dívala jsem se na hodinky, když jsi vyzvedával věci v šatně.“
„Na tom nezáleží. Sem jsme došli za nějaké tři čtyři minuty. Chtěli jsme obejít náměstí, když jsem zahlédl světlou skvrnu na chodníku.“
„Byla už mrtvá?“
„Předpokládám. Nehýbala se.“
„Sáhl jste na ni?“
Muž zavrtěl hlavou.
„Poslal jsem manželku, aby upozornila policii. Na rohu bulváru Clichy je policejní pohotovost. Vím to, protože bydlíme na bulváru Batignolles, hned vedle.“
Janvier se hned vrátil.
„Jsou tu v několika minutách,“ hlásil.
„Moers tam nejspíš nebyl?“
Aniž Maigret mohl vysvětlit proč, měl pocit, že záležitost, kterou mají před sebou, nebude jednoduchá. Čekal s dýmkou v ústech, rukama v kapsách a čas od času pohlédl na ležící postavu. Světle modré šaty už dávno nebyly nové, byly dost obnošené a ušité z nepříliš kvalitní látky. Mohla to být róba některé z přechytných animírek, které pracují v barech na Montmartru. Také střevíček ukazoval na bardámu, stříbrný střevíček s velice vysokým podpatkem, jehož ošlapanou podrážku bylo teď vidět. První, co ho napadlo, bylo, že animírku cestou domů někdo přepadl a ukradl jí kabelku. Ale v tom případě by se nebyl ztratil jeden střevíček a útočník by se patrně nenamáhal s odnášením pláště oběti.
„K vraždě určitě došlo někde jinde,“ řekl polohlasem Janvierovi.
Lognon, který natahoval uši, to slyšel a jen se ušklíbl, protože 8 touhle teorií přišel jako první on.
Jestliže byla zabita jinde, proč se vrah namáhal s přepravou mrtvoly na toto náměstí? Není pravděpodobné, že by nesl mladou ženu přes rameno. Jistě ji převážel autem. V tom případě by pro něho bylo snazší ukrýt ji někde na nezastavěném pozemku nebo ji hodit do Seiny.
Maigret si nepřiznával, že ze všeho nejvíce ho vzrušovala tvář oběti. Zatím viděl jen její profil. Možná že ten trucovitý výraz jí dělaly modřiny. Dalo by se říct špatně naložená holčička. Hnědé vlasy, velice jemné, od přírody vlnité, zčesané dozadu. Líčidlo děšť trochu rozmazal, ale nezdála se proto, starší ani ošklivější, naopak, dělalo ji to mladší a přitažlivější.
„Na okamžik, Lognone.“
Maigret ho odvedl stranou.
„Poslouchám, šéfe.“
„Máte nějaký nápad?“
„Víte dobře, že nikdy nemám žádné nápady. Jsem obyčejný místní polda.“
„To děvče jste nikdy neviděl?“
Nikdo neznal tak dobře okolí náměstí Blanche a Pigalle jako Longon.
„Nikdy.“
„Animírka?“
„I kdyby, není to profesionálka. Známe je víceméně všechny.“
„Budete vás potřebovat.“
„Nemusíte to říkat, jen abyste mi udělal radost. Od té chvíle, kdy případ převezme Zlatnické nábřeží, už se mne netýká. Všimněte si, že neprotestuji. Je to přirozené a už jsem si zvykl. Stačí dát mi příkazy a já udělám, co je v mých silách.“
„Možná by stálo za to hned teď obejít vrátne v nočních podnicích?“
Lognon pohlédl na ležící tělo a vzdychl.
„Tak já se do toho pustím.“
V duchu si říkal, že ho Maigret posílá pryč schválně. Viděl, jak přechází na druhý chodník krokem jako vždy unaveným, ale dal si pozor, aby se neohlédl.
Přijel vůz z evidence. Jeden strážník se snažil zahnat opilce, který se sem připotácel a rozhořčoval se, že nikdo té panince neposkytne pomoc.
„Jste všichni stejný, jeden polda jako druhý. Jenom proto, že někdo vypil o skleničku víc.“
Když fotografové skončili, mohl se nad mrtvou sklonit lékař, obrátit ji na záda a odhalit celou tvář, která se teď zdála ještě mladší.
„Na co zemřela?“ zeptal se Maigret. „Na zlomeninu lebeční kosti.“ Lékař měl prsty ve vlasech mrtvé.
„Dostala ránu do hlavy nějakým velice těžkým předmětem, kladivem, francouzským klíčem, olověnou trubkou, co já vím? Předtím vyfasovala několik ran do obličeje, patrně pěsti.“ „Můžete stanovit přibližnou dobu smrti?“ „Podle mého názoru mezi druhou a třetí ráno. Doktor Paul vám to po pitvě upřesní.“
Ambulance z Ústavu soudního lékařství už také přijela. Muži čekali jen na pokyn, aby uložili mrtvou na nosítka a dopravili ji k mostu d'Austerlitz.

„Tak se do toho dejte,“ vzdychl Maigret. Očima hledal Janviera. „Půjdeme něco sníst?“
Jeden ani druhý už neměl hlad, ale přesto zasedli ke stolu v jedné hospůdce, kde si objednali protože se před hodinou pro ni rozhodli cibulovou polévku. Maigret dal pokyny, aby fotografie mrtvé byla rozeslána do novin a ty aby ji, pokud možno, otiskly ještě v ranních vydáních. „Půjdete tam?“ zeptal se Janvier.
Maigret věděl, že mluví o márnici, která se nyní jmenuje Ústav soudního lékařství. „Asi tam zajdu.“
„Doktor Paul tam bude. Telefonoval jsem mu.“ „Dáme si calvados?“ „Když myslíte.“ u sousedního stolu jedly dvě ženy kyselé zeli obložené uzenkou; byly to animírky, obě ve večerních šatech, a Maigret je svědomitě pozoroval, jako by chtěl rozpoznat ty nejjemnější rozdíly mezi nimi a mrtvou dívkou.
„Jdeš domů?“
„Půjdu s vámi,“ rozhodl se Janvier.
Bylo půl páté, když vstupovali do Ústavu soudního lékařství; doktor Paul, který přišel krátce předtím, si oblékal bílý plášť s cigaretou přilepenou na spodním rtu, jako vždy, když se chystal k pitvě.
„Už jste ji prohlížel, doktore?“
„Jen zběžně.“
Nahé tělo leželo na mramorové desce a Maigret odvrátil zrak.
„Co si o tom myslíte?“
„Mohlo jí být tak mezi devatenácti a dvaceti. Byla zdravá, ale řekl bych, že podvyživená.“
„Bardáma?“
Doktor Paul na něho upřel šibalská očka.
„Myslíte holku, která spí se zákazníky?“
„Víceméně.“
„V tom případě zní odpověď nikoli.“
„Jak to můžete tvrdit s takovou jistotou?“
„Protože tahle holka nikdy s nikým nespala.“
Janvier, který se mechanicky díval na tělo v záři reflektoru, se začervenal a odvrátil hlavu.
„Jste si tím jistý?“
„Úplně.“
Navlékl si gumové rukavice a na smaltovanou desku stolu rozložil nástroje.
„Zůstanete tu?“
„Počkáme vedle. Bude vám to trvat dlouho?“
„Neceou hodinu. Záleží na tom, co najdu. Chcete i obsah žaludku?“
„Rád bych. Člověk nikdy neví.“
Maigret a Janvier zašli vedle do kanceláře a posadili se s tváří upjatou jako v čekárně. Oběma ulpěl na sítnici obraz mladého bílého těla.
„Kladu si otázku, kdo je to děvče?“ zabručel Janvier po dlouhé odmlce. „Večerní šaty si člověk obléká, jen když jde do divadla, do určitých nočních podniků nebo na večírek do nóbl společnosti.“

Zřejmě se oba zabývali stejnou myšlenkou. Něco tu nehrálo. Módněnních rautů, na něž se chodí ve večerním, není tolik, a zřídka tam lze vidět šaty tak laciné a tak obnošené, jako měla na sobě ta neznámá.
Na druhé straně po tom, co prohlásil doktor Paul, si bylo těžko představit, že to děvče pracovalo v některém nočním podniku na Montmartru.
„A co svatba?“ navrhl Maigret, aniž tomu sám věřil. „Taky jedna příležitost obléknout se do večerního.“ „Myslíte to vážně?“ „Ne.“
A Maigret si povzdechl a zapálil si dýmku.
„Musíme počkat.“
Po deseti minutách mlčení řekl Janvierovi:
„Moc by ti vadilo zajít pro ty šaty?“
„Vážně je chcete?“
Komisař přikývl.
„Ledaže nemáš kuráž.“
Janvier otevřel dveře a ani ne na dvě minuty zmizel v prostoru; když se vrátil, byl tak bledý, že Maigret dostal strach, aby nezvracel.
Držel v ruce modré šaty a bílé prádlo. „Paul už bude končit?“ „Nevím. Radši jsem se nekoukal.“ „Dej mi ty šaty.“
Byly často prané, a když odhrnul záložku, viděl, jak jsou vybledlé. Na etiketě četl: „Slečna Irena, ulice Douai 35a.“
„To je blízko náměstí Vintimille,“ upozornil Maigret. Prohlédl punčochy jedno chodidlo bylo mokré, kalhotky, podprsenku, úzký podvazkový pás. „To je všechno, co měla na sobě?“ „Ano. Střevíček je z ulice Notre-Dame-de-Lorette.“ Ze stejné čtvrti. Nebýt prohlášení doktora Paula, všechno by se přesně hodilo na animírku nebo na mladou ženu v honbě za dobrodružstvím na Montmartru.
„Možná že Lognon na něco přijde?“
„Pochybují.“
Jeden jako druhý nebyli ve své kůži, protože museli myslet na to, co se děje za dveřmi. Trvalo tři čtvrtě hodiny, než se otevřely. Když nahlédli do sousední místnosti, mrtvola tam už nebyla a zřízenec Ústavu soudního lékařství zavíral jednu z kovových zásuvek, do nichž se ukládají těla.
Doktor Paul si sundal plášť a zapálil si cigaretu.

„Nenašel jsem nic zvláštního,“ řekl. „Příčinou smrti byla zlomenina lebeční kosti. Nedostala jednu ránu, ale několik, přinejmenším tři, a to velice prudké. Nemohu určit, jakéhž předmětu vrah použil. Mohl to být docela dobře nějaký nástroj nebo měděný kotlík z krbu nebo svícen, cokoli tvrdého a těžkého. Žena nejdříve padla na kolena a pokoušela se něčeho zachytit, protože za nehty jsem našel vlákna tmavé vlny. Hned je pošlu do laboratoře. Skutečnost, že je to právě vlna, může znamenat, že se zachytila pánského obleku.“

„Takže došlo k boji.“

Doktor Paul otevřel skřín ve zdi, kde kromě jeho pláště, gumových rukavic a různých drobností měl láhev dobré brandy.

„Dáte si skleničku?“

Maigret přijal bez předstíraného ostychu. Když to Janvier viděl, přikývl.

„To, co ted dodám, je pouze můj osobní názor. Dříve než ji udeřil nějakým tím nástrojem, uhodil ji do tváře pěstí nebo prostě jen tak. ftekl bych nejspíš, že ji vrazil pěkných pár facek. Nevím, jestli zrovna v tu chvíli padla na kolena, ale jseín nakloněn tomu věřit, a tehdy se ten muž rozhodl s ní skoncovat.“

„Jinými slovy, nemohla být přepadena zezadu?“

„Vyloučeno.“

„Takže se nejedná o nějakého zlodějíčka, který ji zaskočil někde na rohu?“

„Podle mého názoru nikoli. A nic neprokazuje, že se to vše odehrálo venku.“

„Z obsahu žaludku jste se nic nedozvěděl?“

„Ale ano. A z rozboru krve také.“

„A co?“

Na rtech doktora Paula se objevil lehký úsměv, který jako by varoval:

„Pozor! Ted vás zklamu.“

Dal si načas, jako kdyby vyprávěl jednu z podařených historek, jak bylo jeho zvykem.

„Byla mírně řečeno značně podroušená.“

„Vážně?“

„Zítřa najdete v mé zprávě promile alkoholu v krvi. Pošlu vám také výsledek kompletního rozboru obsahu žaludku, který teprve udělám. Naposledy jedla zřejmě šest až osm hodin před smrtí.“

„V kolik hodin zemřela?“

„Přibližně ve dvě ráno. Spíše před druhou než po druhé.“

„To ale znamená, že naposledy jedla v šest nebo v sedm večer.“

„Ale neznamená to, že taky naposledy pila.“

Bylo nepravděpodobné, že by mrtvola na náměstí Vintimille zůstala dlouho bez povšimnutí. Deset minut? Čtvrt hodiny? Určitě ne víc.

To znamená, že od chvíle, kdy zemřela, uplynulo přinejmenším tři čtvrtě hodiny, než vrah odložil její mrtvolu na chodník.

„Šperky?“

Paul pro ně šel do vedlejší místnosti. Přinesl zlaté náušnice zdobené kytičkou z velice malých rubínů a prstýnek, rovněž s rubínem, ale o něco větším. Nebyl to žádný šmejd, ale cenný šperk to taky nebyl. Podle stylu byly ty tři kousky staré asi třicet let, možná ještě trochu starší.

„To je všechno? Prohlížel jste jí ruce?“

Jednou ze specialit doktora Paula bylo určovat zaměstnání podle více či méně patrných deformací rukou, což nejednou umožnilo identifikaci mrtvého.

„Obstarávala domácnost, ale jen tak trochu. Nebyla to ani písařka, ani švadlena. Před třemi čtyřmi roky jí nějaký druhořadý chirurg dělal operaci slepého střeva. To je vše, co vám zatím mohu říct. Půjdete si lehnout?“

„Myslím, že ano,“ zahučel Maigret.

„Dobrou noc. Já tu zůstanu. Písemnou zprávu dostanete kolem deváté. Ještě skleničku?“

Maigret a Janvier se ocitli venku a na nákladních člunech kotvících u nábřeží už začínalo být rušno.

„Mám vás zavézt domů, šéfe?“

Maigret řekl, že ano. Jeli kolem Lyonského nádraží, kam právě přijel vlak. Obloha vybledla. Vzduch byl chladnější než v noci. V několika oknech se svítilo a tu a tam šel někdo do práce.

„V kanceláři tě do oběda nechci vidět.“

„A vy?“

„Možná se taky prospím.“

„Dobrou noc, šéfe.“

Maigret nehlučně vyšel do schodů. Když se pokusil zasunout klíč do zámku, dveře se otevřely a paní Maigretová v noční košili rozsvítila a hleděla na něho oslněnýma očima.

„Jdeš pozdě. Kolik je hodin?“

Ani v nejhlubším spánku se jí nestalo, že by ho neslyšela jít do schodů.

„Nevím. Pět pryč.“

„Nemáš hlad?“

Ne“ „a.ic.

„Tak rychle do postele. Chceš hrneček kávy?“

„Děkuji.“

Svlékl se a vklouzl do teplé postele. Ale místo aby hleděl usnout, přemýšlel dál o mrtvém děvčeti z náměstí Vintimille.

Slyšel, jak se venku zvolna probouzí Paříž nejprve jednotlivé zvuky, více či méně vzdálené, které se nakonec slévaly v jakousi důvěrně známou symfonii. Domovnice začínaly tahat popelnice k okrajích chodníků. Na schodech se nesly kroky služičky od mlékaře, která rozestaví láhve s mlékem přede dveře.

Nakonec přeoopatrně vstala paní Maigretová a jemu dala práci neprozradit se úsměvem. Slyšel ji z koupelny a potom z kuchyně, kde zapálila plyn, a za chvíli cítil, jak celý byt prostupuje vůně kávy.

Ne že by bděl schválně. Spánek nepřicházel jistě právě proto, že byl tak unavený.

Žena sebou trhla, když se v trepkách a županu objevil v kuchyni, kde snídala. Lampa ještě svítila, třebaže venku už byl den.

„Ty nespíš?“

„Jak vidíš.“

„Chceš snídani?“

„Pokud možno ano.“

Neptala se ho, proč strávil větší část noci mimo dům. Všimla si, že má mokré svrchník.

„Nenastýdl jsi?“

Když vypil kávu, zvedl sluchátko a zavolal na strážnici 2. okrsku.

„Je tam inspektor Lognon? Tady Maigret. Něco nového?“

„Nic. Zašel jsem do všech kabaretů a vyptal se taxikářů na parkovišti.“

Maigret to čekal, vzhledem k oné větičce, kterou utrousil doktor Paul.

„Myslím, že byste se měl jít vyspat.“

„A vy?“

V Lognonově jazyce to znamenalo:

„Mne posíláte do postele jenom proto, abyste to vyšetřování vedl po svém. Aby se potom řeklo:

„Ten pitomec Lognon nic nezjistil.“

Maigret pomyslel na paní Lognonovou, hubenou a boěstínskou, které je její neduhy nedovolovaly vyjít z bytu na náměstí Constantin Pecquer. Až se inspektor vrátí domů, bude poslouchat její nářky a výčitky, udělá všechny domácí práce a obstará nákupy.

„Víš jistě, že jsi vytřel pod kredencí?“

Smíloval se nad Protivou.

„Mám tu takovou malou informaci, ale nevím, jestli z toho něco bude.“

Protiva na druhém konci drátu mlčel.

„Jestli se vám skutečně nechce spát, stavím se pro vás asi za hodinu nebo za dvě.“

„Budu v kanceláři.“

Maigret zavolal na Zlatnické nábřeží, aby mu poslali vůz, ale požádal, aby napřed řidič zajel do Ústavu soudního lékařství pro šaty toho děvčete.

Teprve ve vaně málem usnul a jednu chvíli byl v pokušení zavolat Lognonovi, aby se za slečnou Irenou do ulice Douai vydal sám, bez něho.

Už nepršelo. Obloha byla bílá, ale zvláštní zlatavý jas dával naději na slunečný den.

„Přijdeš domů na oběd?“

„Asi ano. Nevím.“

„Myslela jsem, že jsi měl v úmyslu uzavřít ten případ včera v noci.“

„Taky jsem ho uzavřel. Tohle je jiný případ.“

Nevyšel z bytu, dokud neuviděl, že malé auto kriminální policie zastavilo u chodníku, fťidič třikrát krátce zahoukal a Maigret v okně mu naznačil, že jde dolů.

„Tak na shledanou.“

O deset minut později, když auto uhánělo po předměstí Montmartre, už zapomněl, že té noci nespál.

„Zastav někde na skleničku bílého,“ řekl.

KAPITOLA DRUHÁ

v níž se Protiva setkává se starou známou a Lapoinle je pověřen pozoruhodným úkolem

Inspektor Lognon čekal na kraji chodníku v ulici de La Rochefoucauld a i z té dálky se zdálo, že se prohýbá pod tíhou osudu. Stále nosil obleky barvy myší šedi, vždy nevyžehíené, a svrchník, rovněž šedivý, zatímco klobouk měl ohavně hnědý. Za to, že byl ve tváři žlutý a vypadal, jako když má rýmu, probdělá noc nemohla. To vše patřilo k jeho každodennímu obrazu, a když vstal z postele, skýtal nepochybně stejně žalostný pohled.

Maigret mu řekl do telefonu, že se pro něho zastaví, nežádal však, aby čekal venku. Ale Lognon schválně postával na okraji chodníku, jako by tam trčel od nepaměti. Nejenže ho připravili o jeho případ, ale kvůli nim ztrácí čas a po probdělé noci je nucen tvrdnout na ulici.

Když mu Maigret otevíral dvířka, pohlédl na průčelí policejního komisařství, kde nehybně visel vybledlý prapor; právě v této budově kdysi začínal, ne jako inspektor, ale jako komisařův tajemník.

Lognon si mlčky sedl, ani se nezeptal, kam ho vezou. Řidič, který měl své pokyny, zahrnul doleva a zamířil k ulici Douai. Promluvit na Lognona bylo vždy ošemetné, ať mu člověk řekl cokoliv, dokázal v tom najít důvod k urážce.

„Četl jste noviny?“

„Na to jsem neměl čas.“

Maigret, který je před malou chvílí koupil, vytáhl ranní vydání z kapsy. Fotografie neznámé byla na první stránce pouze hlava, s pohmožděninou na oku a na rtu. To ovšem nijak neměnilo její podobu.

„Doufám, že v téhle době už na Zlatnickém nábřeží zvoní telefony,“ pokračoval komisař.

A Lognon si pomyslel:

„Jinými slovy probděl jsem noc zbytečně, zbytečně jsem chodil od jednoho baru k druhému. Stačí otisknout fotografii v novinách a čekat, až se lidi ozvou.“

Neušklíbl se. Těžko se to dalo popsat. Na tváři se mu rozhostil žalostný a odevzdaný výraz, jako by se rozhodl být pro kruté a špatně organizované lidstvo živou výčitkou.

Na nic se neptal. Byl pouze bezvýznamným kolečkem v policejní mašinérii, a takovému se nic nevysvětluje.

V ulici de Douai nebyla ani noha. Jen na jednom prahu stála domovnice. Vůz zastavil před krámkem slézové barvy, nad nímž bylo anglickým písmem napsáno: „Slečna Irena“. A níže, menšími písmeny: „Módní oděvy“.

V zaprášené výloze byly jen dvojce šaty, jedny bílé s flitry a vycházkové šaty z černého hedvábí. Maigret vstoupil, kývl na Protivu, aby ho následoval, řidiče požádal, aby počkal, a vzal si s sebou balíček v hnědém papíru, který mu poslali z Ústavu soudního lékařství.

Když chtěl otevřít dveře, zjistil, že je zavřeno a klika odšroubovaná. Bylo půl desáté pryč. Komisař přitiskl obličej na sklo, v místnosti za krámkem uviděl světlo a jal se klepat.

Minuty plynuly a uvnitř jako by nebyl nikdo, kdo by ten rámus slyšel; Lognon po jeho boku čekal bez pohnutí, nepromluvil ani slovo. Nekuřil. Nekuřil už léta, co byla žena nemocná a předstírala, že když kouří, těžko se jí dýchá.

Nakonec se vzadu objevila postava. Byla to poměrně mladá dívka, přednice červeného županu si přehodila kvapně přes sebe, přidržovala je na prsou a mlčky na ně hleděla. Pak zmizela, nepochybně šla někoho informovat. Vrátila se, přešla celý krám, zavalený dámskými šaty a plášti, a konečně se odhodlala otevřít dveře.

„Co chcete?“ zeptala se a nedůvěřivě si prohlížela Maigreta, pak Lognona a nakonec balíček.

„Slečna Irena?“

„To nejsem já.“

„Je tady?“

„Máme zavřeno.“

„Chci mluvit se slečnou Irenou.“

„Kdo jste?“

„Komisař Maigret z kriminální policie.“

Nezatvářila se ani překvapeně, ani ustrašeně. Zblízka bylo patrné, že jí není víc než osmnáct. Bud! byla ještě rozespalá, nebo byla tak apatická od přírody.

„Podívám se,“ řekla a vrátila se do zadní místnosti. Pak se k nim donesly zvuky, jako když někdo vstává z postele.

Slečně Ireně trvalo dvě tři minuty, než si prohrábla vlasy hřebenem a zahalila se také do županu.

Byla to postarší žena, bledá, s velkýma modrýma očima a řídkými plavými vlasy, u kořínků bílými. Nejprve jen strčila hlavu do dveří, aby se na ně podívala, a když k nim konečně popošla, držela v ruce šálek kávy.

Neoslovila Maigreta, ale Lognona.

„Tak co zase chceš?“ spustila.

„Nevím. Tady pan komisař si přeje s vámi mluvit.“

„Slečna Irena?“ zeptal se Maigret.

„Přejete si snad znát mé skutečné jméno? Pokud ano, jsem rozená Coumarová. Elisabeth Coumarová. V mé branži zní Irena lépe.“

Maigret přistoupil k pultu, rozvázal balíček a vytáhl modrou róbu.

„Znáte tyhle šaty?“

Nemusela si je ani prohlížet zblízka, řekla bez váhání:

„Samozřejmě.“

„Kdy jste je prodala?“

„Neprodala jsem je.“

„Ale pocházejí od vás?“

Nenabídla jim židli a vůbec se nezdálo, že by na ni udělali dojem nebo v ní vzbudili obavy.

„A co má být?“

„Kdy jste je viděla naposledy?“

„Je to pro vás tak důležité?“

„Může to být velice důležité.“

„Včera večer.“

„V kolik?“

„Chvilku po deváté.“

„Vy máte v devět večer otevřeno?“

„Před desátou nikdy nezavírám. Stává se téměř denně, že si zákaznice potřebují něco koupit na poslední chvíli.“

Lognon to všechno určitě věděl, ale tvářil se netečně, jako by se ho to netýkalo.

„Předpokládám, že vašimi zákaznicemi jsou hlavně animírky a umělkyně z kabaretů?“

„Ty a další. Některé vstávají v osm večer a vždycky jim chybí něco na sebe; punčochy, pásek, podprsenka. Anebo zjistí, že si noc předtím roztrhly šaty.“

„Před chvílí jste řekla, že jste tyhle šaty neprodala.“

Obrátila se na dívku, která stála na prahu zadní místnosti.

„Viviane! Dej mi ještě šálek kávy.“

Děvče si přišlo pro prázdný hrneček s úslužností otroka.

„To je vaše služebná?“ zeptal se Maigret a sledoval ji očima.
„Ne. Moje chráněnka. Přišla jednou večer, taky jen tak, a zůstala tu.“
Nenamáhala se s vysvětlováním. Lognon, na kterého čas od času vrhla pohled, jistě věděl, jak se věci mají.
„Abychom se vrátili k včerejšímu večeru.“ převedl řeč Maigret.
„Přišla.“
„Okamžik. Vy jste ji znala?“
„Viděla jsem ji jednou předtím.“
„Kdy?“
„Asi před měsícem.“
„To si od vás koupila nějaké šaty?“
„Ne. Vypůjčila si je.“
„Vy půjčujete oděvy?“
„Někdy se to stává.“
„Řekla vám jméno a adresu?“
„Myslím, že ano. Asi jsem si to zapsala někam na kousek papíru. Jestli chcete, abych se po něm podívala.“
„Za chvíličku. Poprvé se jednalo o večerní šaty?“
„Ano. O tytéž.“
„A také přišla tak pozdě?“
„Ne, hned povečeři, k osmé. Potřebovala večerní šaty a přiznala se, že si je nemůže koupit. Ptala se mě, jeli pravda, že také půjčuji.“
„Nezdála se vám jiná než ostatní zákaznice?“
„Každá se na začátku zdá jiná. A po několika měsících jsou všechny stejné.“
„Našla jste šaty na její postavu?“
„Ty modré, co držíte v ruce. Je to čtyřicítká. Přechkaly noc na těle nevím kolika děvčat z téhle čtvrti.“
„Odesla šije?“
„Poprvé ano.“
„A druhý den ráno je vrátila?“
„Druhý den v poledne. Byla jsem překvapená, že přichází tak časně. Většinou děvčata prospí celý den.“
„Zaplatila výpůjčné?“
„Ano.“
„Až do včerejšího večera jste ji neviděla?“
„Už jsem vám to povídala. Přišla krátce po deváté a ptala se, jestli mám ještě ty šaty. Řekla jsem, že mám. Vysvětlila mi, že tentokrát nemůže dát do zástavy peníze, ale jestli mi to nevadí, nechá mi tu šaty, které má na sobě.“
„Takže se převlékla u vás?“
„Ano. Potřebovala také střevíčky a plášť. Našla jsem jí sametovou pláštěnku, která se jakžtakž hodila.
„Jak se tvářila?“
„Jako člověk, který nezbytně potřebuje večerní šaty a plášť.“
„Jinými slovy, zdálo se, že je to pro ni velice důležité.“
„Pro ně je to vždycky důležité.“
„Měla jste dojem, že má schůzku?“
Pokrčila rameny, pak upila kávy, kterou jí Viviane před okamžikem přinesla.
„Vaše chráněnka ji viděla?“
„Ta jí právě pomáhala s oblékáním.“
„Neřekla vám nic zajímavého, slečno?“
Ale odpověděla mu sama šéfová.
„Viviane neposlouchá, co jí lidé říkají. Ji je to jedno.“
Bylo to přesně tak, to děvče budilo dojem, že žije v neskutečném světě. Její oči nevyjadřovaly nic. Pohybovala se neslyšně a vedle statné obchodnice dámskými oděvy opravdu vyvolávala představu otrokyně, nebo ještě spíše psa.
„Našla jsem pro ni střevíčky, punčochy a stříbrnou kabelku. Cose jí stalo?“
„Nečetla jste noviny?“
„Když jste klepal, ještě jsem ležela. A Viviane mi vařila kávu.“
Maigret jí podal noviny a ona se zahleděla na fotografii, aniž dala najevo překvapení.
„Jeto ona?“
„Vás to nepřekvapuje?“
„Už dávno mě nic nemůže překvapit. Šaty jsou zničené?“
„Na dešti zvlhly, ale roztrhané nejsou.“
„Tak už to na světě chodí. Počítám, že vám mám dát ty šaty, které mi tu nechala? Viviane!“
Ta pochopila a otevřela jednu ze skříní, v nichž visely šaty. Položila na pult šaty z černé vlněné látky a Maigret hledal firmu.
„Tyhle šaty si šila sama,“ řekla slečna Irena. „Přines její plášť, Viviane.“
Plášť, rovněž vlněný, byl druhořadé kvality, bezový s hnědou kostkou, a pocházel z obchodního domu v ulici La Fayette.
„Laciný, jak vidíte. Boty nejsou lepší. Ani kombiné.“
To vše se objevilo na pultě. Potom otrokyně přinesla kabelku z černé kůže se sponou ze světlého kovu. Kromě tužky a

páru obnošených rukavic v kabelce nic nebylo.

„Říkáte, že jste jí půjčila také kabelku?“

„Ano. Chtěla si nechat svou. Upozornila jsem ji, že se k šatům nehodí, a vybrala jsem pro ni malou stříbrnou večerní taštičku. Přendala si do ní růž, pudřenku a kapesník.“

„Peněženku ne?“

„Možná. Nevšimla jsem si.“

Lognon se neustále tvářil jako někdo, kdo nezván naslouchá cizímu rozhovoru.

„Kolik bylo, když od vás odešla?“

„Oblékání jí zabralo asi čtvrt hodiny.“

„Spěchala?“

„Vypadalo to tak. Dvakrát nebo třikrát se podívala, kolik je hodin.“

„Dívala se na své hodinky?“

„Neviděla jsem u ní hodinky. Nad pultem visí hodiny.“

„Když odcházela, přišlo. Vzala si taxíka?“

„V naší ulici žádný nebyl. Odcházela směrem k ulici Blanche.“

„Nechala vám tu znovu své jméno a adresu?“

„Neříkala jsem jí o ně.“

„Byla byste tak laskavá a podívala se po tom papírek, kam jste si je poprvé poznamenala?“

S povzdechem se odebrala za pult a otevřela zásuvku, kde bylo všechno možné, zápisníky, účty, tužky, vzory látek a spousta knoflíků všeho druhu.

Nepřesvědčivě se v tom přehrabovala, pak řekla:

„Víte, schovávat adresy není k ničemu, děvčata obvykle bydlí v podnájmu a podnájmy mění častěji než kombiné. Když nemají na zaplacení nájemného, prostě zmizí a. Ne! To oení ono. Pokud si vzpomínám, bylo to v naší čtvrti. Ulice, kterou všichni znají. Nemohu to najít. Jestli si přejete, budu dál hledat a zavolám vám.“

„Buďte tak laskavá.“

„On pracuje s vámi?“ zeptala se a ukázala na Lognona. „Ten by vám toho o mně mohl napovídat! Ale potvrdí vám, že po léta žiju spořádaně. Nemám pravdu, co ty na to?“

Maigret zabalil oboje šaty do hnědého papíru.

„Ty modré šaty mi tu nenecháte?“

„Hned ne. Ale později vám je vrátíme.“

„Jak si přejete.“

Na odchodu napadla Maigreta ještě jedna otázka.

„Když včera večer přišla, chtěla nějaké šaty anebo šaty, které už jednou měla?“

„Ty, které už jednou měla.“

„Myslíte, že by si byla vzala i jiné, kdybyste je neměla?“

„Nevím. Ptala se po těchhle.“

„Děkuji vám.“

„Není zač.“

Nasedli do auta a otrokyně za nimi zavřela dveře. Lognon nadále mlčel, čekal, až bude tázán.

„Seděla?“

„Třikrát nebo čtyřikrát.“

„Překupnictví?“

„Ano.“

„Kdy byla naposledy odsouzená?“

„Před čtyřmi nebo pěti lety. Původně byla tanečnice, pak pomocnice bordelmamá v dobách, kdy ještě nevěstince existovaly.“

„To má vždycky u sebe nějakou takovou otrokyni?“

Ridič čekal, až mu řeknou, kam má jet.

„Půjdete domů, Lognone?“

„Jestli pro mne nemáte nějaký naléhavý úkol.“

„Náměstí Constantin Pecqueur,“ oznámil komisař.

„Mohu jít pěšky.“

Na mou duši, ten člověk musí vypadat pokorně a odevzdaně za každou cenu.

„Vy znáte tu Viviane?“

„Tuhle ne. Čas od času je mění.“

„Vyhazuje je na ulici?“

„Ne. Děvčata odcházejí sama. Sbírá je, když jsou švorc a nemají kam hlavu složit.“

„Proč?“

„Snad proto, aby nezůstaly na chodníku.“

Lognon jako by říkal:

„Vím, že tomu nevěříte, že hledáte bůhvíjaké ošklivé úmysly. Ale přece se může stát, že ženská jako ona je soucitná a udělá něco z pouhé lásky k bližnímu. O mně si taky lidi myslí.“

Maigret si povzdechl:

„Nejlépe uděláte, Lognone, když si odpočinete. Příští večer vás patrně budu potřebovat. Co si o té věci myslíte?“
Inspektor neodpověděl, omezil se na lehké pokrčení ramen. K čemu se tvářit, že myslí, když všichni o tom byl přesvědčen – ho považují za hlupáka?

Byla to škoda. Nejenže byl inteligentní, ale patřil k nejsvědomitějším příslušníkům pařížské policie.

Zastavili na malém náměstí před jedním činžákem.

„Zavoláte mi do kanceláře?“

„Ne. Domů. Raději bych, kdybyste čekal doma.“

O půl hodiny později přišel Maigret na Zlatnické nábřeží s balíčkem v podpaží a vstoupil do místnosti inspektorů.

„Něco pro mne, Lucasi?“

„Nic, šéfe.“

Překvapeně a zklamaně se zamračil. Od té doby, co se fotografie objevila v novinách, uplynulo už hezkých pár hodin.

„Žádné telefonáty?“

„Pouze kvůli krádeži sýrů v Tržnici.“

„Mluvím o tom děvčeti, co dnes v noci zabili.“

„Vůbec nic.“

Pitevní nález doktora Paula ležel na psacím stole; jen do něj zběžně nakoukl a zjistil, že v něm soudní lékař k tomu, co mu v noci sdělil, nedodává nic nového.

„Pošli mi sem, prosím tě, Lapointa.“

Než Lapointe přišel, prohlížel jeden po druhém kusy oděvu, které rozložil po křesle, a fotografii mrtvé dívky.

„Dobrý den, šéfe. Máte něco pro mě?“

Ukázal mu fotografii, šaty a spodní prádlo.

„Především odneseš tohle všechno nahoru Moersovi a požádáš ho, aby s tím udělal obvyklou proceduru.“

To znamená, že Moers dá šatstvo do papírového pytle, vytřepe je, aby vypadal veškerý prach, ten potom prozkoumá pod mikroskopem a výsledek analyzuje. Někdy je to užitečné.

„Ať pečlivě prohlédne kabelku, střevíček i večerní šaty.“ „Ano. Pořád ještě se neví, kdo to byl?“ „Nevíme nic, až na to, že včera večer si ty šaty vypůjčila v jednom krámku na Montmartru. Až Moers skončí, zajdeš do Ústavu soudního lékařství a dobře si mrtvou prohlédneš.“

Mladý Lapointe, který sloužil u kriminálky teprve dva roky, se zaškaredil.

„Má to svůj význam. Pak zajdeš do některé agentury, která zprostředkovává práci modelkám, je jedno, do které. Jedna je na příklad v ulici SaintFlorentin. Uděláš všechno pro to, abys našel mladou ženu, která má postavu a rozměry té mrtvé, prostě velikost čtyřicet.“

Jednu chvíli se Lapointe ptal sám sebe, jestli šéf mluví vážně anebo jestli si ho dobírá. „A potom?“ zeptal se.

„Požádáš ji, aby si oblékla tyhle šaty. Jestli jí padnou, odvedeš ji nahoru, aby ji vyfotografovali.“ Lapointe začínal chápat.

„To není všechno. Dále potřebuji fotografii mrtvé s naličeným obličejem a vůbec, fotografii, na které by vypadala jako živá.“ Y oddělení pro evidenci pachatelů měli fotografa, skutečného odborníka na takovéto práce.

„Stačí udělat montáž, ty dvě fotografie zkombinovat, nasadit hlavu mrtvé na tělo modelky. A hod' sebou. Chci to mít včas do posledního vydání večerníků.“

Když Maigret osaměl, podepsal pár papírů určených k odeslání, nacisty si dýmku, povolal Lucase a pověřil ho, aby se pro každý případ podíval do složky Elisabeth Coumařové, zvané Irena. Byl přesvědčen, že to bude na nic, že obchodnice mluvila pravdu, ale zatím to byla jediná osoba, která mrtvou z náměstí Vintimille poznala.

Jak ubíhal čas, čím dál tím víc ho překvapovalo, že nikdo netelefonuje.

Jestli neznámá žila v Paříži, přicházel v úvahu určitý počet možností. Především že bydlela u rodičů a ti by se v tomto případě po spatření fotografie v novinách vrhli na nejbližší komisařství nebo na Zlatnické nábřeží.

Pokud bydlela ve vlastním bytě, měla sousedy, domovníci a patrně nakupovala v okolních domech.

Anebo bydlela s přítelkyní, jak je to běžné? To bychom měli další osobu, kterou by znepokojovalo její zmizení a která by ji poznala na fotografii.

Mohla také bydlet ve studentském penzionu nebo v penzionu pro pracující dívky, existuje jich spousta, a to násobilo počet osob, které ji znají.

A konečně je tu možnost, že měla pronajatý pokoj v jednom z tisíců pařížských hotýlků.

Maigret zavolal do kanceláře inspektorů.

„Je tam Torrence? Nemá rozdělanou nějakou práci? Požádejte ho, aby ke mně zašel.“

Jestli bydlela u rodičů, nezbyvá než čekat. A stejně tak, jestli měla být v činžáku, ať už sama, nebo s kamarádkou. Ale v ostatních případech se věc dá upřesnit.

„Posaď se, Torrenci. Vidiš tu fotografii? Dobrá! Do večera budeme mít lepší. Představ si, že to děvce má na sobě černé šaty a bezový kostkovaný kabát. V tom jsou ji lidé zvyklí vídat.“

Právě v tom okamžiku vklouzl oknem dovnitř sluneční paprsek a nakreslil na psacím stole světlou čáru. Maigret se na okamžik odmlčel, aby ho přivítal, překvapeně, jako ptáčka, který usedl na okenní parapet.

„Nejdříve se staviš v ubytovací kanceláři a požádáš, aby ukázali tuhle fotografii v laciných hotelech. Nejlepší bude začít IX. a XVIII. okresem. Chápeš, co sleduji?“

„Ano. Jméno znáte?“

„Nevíme nic. Ty sám si pořídiš seznam ubytoven pro dívky a potom je osobně obejdeš. Možná že to bude bezvýsledné, ale nechci zanedbat žádnou možnost.“

„Rozumím.“

„To je všechno. Vezmi si vůz, abys to pořídil rychleji.“

Najednou se oteplilo, takže šel otevřít okno, pohrabal se ještě v několika papírech na psacím stole, podíval se na hodinky a rozhodl, že se půjde vyspat.

„Probud' mě kolem čtvrté,“ požádal ženu.

„Budeli to zapotřebí.“

Nebylo to zapotřebí. Celkem vzato nezbyvalo než čekat. Upad téměř okamžitě do těžkého spánku, a když manželka přišla k posteli s šálkem kávy v ruce, hleděl překvapeně, co tu dělá v pokoji zalitým sluncem.

„Jsou čtyři. Říkal jsi.“

„Ano. Nikdo netelefonoval?“

„Jenom instalatér. Chtěl mi říct.“

První vydání odpoledních novin byla venku kolem jedné. Přinesla tutéž fotografii jako ranní vydání.

I když byla mrtvá poněkud zohyžděna, slečna Irena ji poznala na první pohled, přestože ji viděla všeho všudy dvakrát v životě.

Zbývala možnost, že dívka nebyla z Paříže, ubytovala se v hotelu a v obou případech zašla do ulice Douai hned pár hodin po příjezdu do města.

Bylo to málo pravděpodobné, to, co měla na sobě, pocházelo až na šaty, které si ušila sama z obchodů v ulici La Fayette.

„Přijdeš na večeri?“

„Možná.“

„Jestli budeš muset dnes zase ponocovat na ulici, vezmi si ten teplý kabát, v noci bude chladno.“

Když vešel do své kanceláře, nenašel na podložce žádný vzkaz; zamrzelo ho to a zavolal Lucase.

„Pořád nic? Nikdo nevolal?“

„Pořád nic, šéfe. Přinesl jsem vám složku Elisabeth Coumarové.“

Vstojce ji prolístoval, ale nenašel tam nic než to, co mu řekl Lognon.

„Lapointe rozeslal fotografie do novin.“

„Je tady?“

„Čeká na vás.“

„Pošli ho sem.“

Snímky byly tak mistrovským dílem fotomontáže, že se Maigret nestačil divit. Najednou měl před očima obrázek děvčete, ne toho, které viděl za deště na náměstí Vintimille ve světle baterek, ne toho, které později zahlédl na mramoru v Ústavu soudního lékařství, ale takového, jak určitě vypadalo večer předtím, když navštívilo slečnu Irenu.

I na Lapointe udělal snímek zřejmě velký dojem.

„Co tomu říkáte, šéfe?“ řekl váhavě.

A po chvilce ticha dodal:

„Je hezká, že?“

Nebylo to slovo, které hledal, ani slovo, které by vystihovalo skutečnost. To děvče bylo sice hezké, ale bylo tu něco navíc, co se těžko dalo vyjádřit slovy. Fotografovi se dokonce podařilo oživit její oči, které jako by kladly nezodpověditelnou otázku.

Na dvou snímcích byla jen v černých šatech; na dalším měla hnědý kostkovaný kabát a na posledním večerní šaty.

Dovedl si ji představit v pařížských ulicích, takových děvčat jako ona se tam proplétá davem spousta, tu a tam se zastavují před výkladem a znovu se rozbíhají bůhsámvi kam.

Měla otce, matku, později ve škole malé kamarádky. Potom ji lidé znali jako mladou dívku, ženy i muži. Mluvila s nimi.

Oslovovali ji jménem. Přesto teď, když je mrtvá, jako by si na ni nikdo nepamatoval, nikdo se o ni nestráchuje, jako by nikdy neexistovala.

„Dalo ti to hodně práce?“

„Co?“

„Najít modelku.“ k

„Spíš to byl trapas. Obklopil mě jich dobrý tucet, a když jsem jim ukázal šaty, všechny si je chtěly vyzkoušet.“

„Před tebou?“

„Jsou na to zvyklé.“

Slušňák Lapointe, po dvou letech služby u kriminálky byl ještě schopen se začervenat!

„Pošli ty fotografie taky pohotovostním oddílům na venkov.“

„Nepadlo mě to, a tak jsem si dovolil je rozeslat a ani jsem nečekal na váš pokyn.“

„Výborně. Poslal jsi je taky na komisařství?“

„Odešly před půl hodinou.“

„Zavolej mi Lognona.“

„Na druhý okrsek?“

„Ne. Domů.“

Krátce nato uslyšel ve sluchátku hlas:

„Inspektor Lognon u aparátu.“

„Tady je Maigret.“

„Já vím.“

„Dal jsem poslat do vaší kanceláře fotografie, jsou to ty samé, co se za hodinu za dvě objeví v novinách.“

„Přejete si, abych znovu všechno obešel?“

Maigret by byl jen těžko vysvětloval, proč na to nevěří. Návštěva u slečny Ireny, původ večerních šatů a místo, kde došlo k vraždě, to vše naznačovalo jistou spojitost se čtvrtí nočních podniků.

Proč by jinak neznámá v devět večer pocítila potřebu obstarat si verní šaty, než z toho důvodu, že musela jít někam, kde se věžemi šaty nosí?

Do divadla bylo pozdě a stejně kromě Opery a premiérových představení tam není večerní oblečení nezbytné.

„Zkuste to, pro všechny případy. Hlavně pohovořte s taxikáři, co jezdí v noci.“

Maigret zavěsil. Lapointe byl pořád ještě v jeho kanceláři, čekal na pokyny a Maigret nevěděl, co mu uložit.

Pro každý případ zavolal do obchodu v ulici Douai.

„Slečna Irena?“

„U telefonu.“

„Našla jste tu adresu?“

„Aha! To jste vy! Ne. Hledala jsem všude. Asi jsem ten papírek zahodila nebo jsem na něj napsala míry nějaké zákaznice. Ale vzpomněla jsem si na její křestní jméno. Tím jsem si téměř jistá. Jmenovala se Louisa. A potom příjmení, které začínalo taky na L. „La a něco, jako třeba „La Montagne nebo „La Bruyère. Tak to nebylo, ale něco na ten způsob.“

„Když si přendávala do té stříbrné taštičky předměty ze své kabelky, nevšimla jste si, že by tam měla nějaký osobní průkaz?“

„Neměla.“

„A klíče?“

„Počkejte! Zdá se mi, že nějaké klíče jsem viděla. Ne nějaké klíče, ale klíč; jeden jediný malý měděný klíč.“

Slyšel, jak volá:

„Viviane! Pojď sem na okamžik.“

Nerozuměl, co své otrokyni či své chráněnce říká.

„Viviane si taky myslí, že zahlédla klíč,“ potvrdila.

„Ploché klíče?“

„Ano, vždyť víte, jako většina klíčů, které se teď dělají.“

„Peníze neměla?“

„Pár složených bankovek. Na to se taky pamatuju. Nic moc. Možná dvě nebo tři. Stofrankovky. Pomyslela jsem si, že s těmi se daleko nedostane.“

„Nic víc?“

„Ne. Myslím, že je to všechno.“

Někdo klepal na dveře. Byl to Janvier, který právě přišel, a když nael na psacím stole snímky, byl stejně šokovaný jako Maigret.

„Našli jste její fotografie?“ podivil se.

Svraštil obočí, prohlížel je zblízka.

„To udělali nahoře?“

Nakonec zabručel:

„Zajímavé děvče, že?“

Ještě pořád o ní nevěděli vůbec nic, až na to, že kromě obchodnice obnošeným šatstvem jako by ji nikdo ani neznal.

„Co budeme dělat?“

Maigret pouze pokrčil rameny a odpověděl:

„Musíme čekat.“

KAPITOLA TŘETÍ

v níž vystupuje služička, která neumí telefonovat, a stará dáma s ulice Clichy

Maigret, trochu rozmrzelý a trochu zklamaný, zůstal na Zlatnickém nábřeží až do sedmi večer a pak se autobusem vrátil na bulvár Richard Lenoir. Na stolku ležely rozložené noviny s fotografií neznámé na první straně a v textu jistě stálo, že případ vyšetřuje komisař Maigret.

Přesto mu žena nepoložila žádnou otázku. A ani se nepokoušela ho rozptýlit; v jistém okamžiku večere ve dvou, když byli už téměř u moučníku, ho napadlo se na ni podívat a s překvapením zjistil, že je stejně ustaraná jako on.

Neptal se, jestli myslí na totéž. Později si šel sednout do svého křesla, zapálil si dýmku a prolétl očima noviny, zatímco paní Maigretová sklídila ze stolu a umyla nádobí. Teprve když si sedla proti němu a na kolena položila košíček na punčochy a ponožky, vrhl na ni dva tři kradmé pohledy a nakonec zabručel, jako by to nepovažoval za důležité:

„Tak si kladu otázku, v jakých případech potřebuje mladá holka večerní šaty.“

Jak mohl tak jistě vědět, že na to po celou dobu myslela? Když si uspokojeně povzdechla, byl by dokonce přísahal, že čekala, až s ní o tom začne mluvit.

„Možná že není třeba chodit pro vysvětlení daleko.“

„Co tím chceš říct?“

„Že muže by například asi nikdy nenapadlo vzít si smoking nebo frak bez konkrétního důvodu. U děvčete je to jiné. Když mi bylo třináct, strávila jsem celé hodiny tím, že jsem tajně, přešívala šaty, které maminka odložila.“

Podíval se na ni překvapeně, jako by najednou objevil neznámý rys v povaze své ženy.

„Někdy večer, když si všichni mysleli, že spím, jsem vstala, navlékla ty šaty na sebe a obdivovala jsem se v zrcadle. A jednou, když rodiče odešli, jsem si je oblékla i s mamčinými střevíčky, které mi byly velké, a došla jsem až na roh ulice.“

mlčel víc než minutu a ušlo mu, že se za prozrazené tajemství zastyděla.

„Jenže to ti bylo třináct,“ řekl konečně.

„Jedna z mých tet, teta Cecile, kterou neznáš, ale o níž jsem ti často vyprávěla, víš ta, co byla několik let strašně bohatá a ze dne na den se její muž ocitl na mizině, tak ta se často zavírala do svého pokoje a tam se celé hodiny česala a oblékala, jako by měla jít do Opery. Když někdo zaklepal na dveře, odpovídala, že má migrénu. Jednou jsem se koukala klíčovou dírkou a zjistila jsem, jak se věci mají. Prohlížela se v zrcadle na dveřích skříně, pohrávala si s vějířem a usmívala se.“

„Od té doby uplynula spousta času.“

„Chceš říct, že se ženy změnily?“

„Člověk musí mít vážnější důvod k tomu, aby v devět večer zaklepal u slečny Ireny a vypůjčil si večerní šaty, když nemá v kabelce víc než dvě stě nebo tři sta franků, a aby si je hned vzal na sebe a odešel, přestože venku prší.“

„Chtěla jsem tím říct jen to, že nemusela mít důvod, který by muž považoval za vážný.“

Chápal, co myslí, ale nepřesvědčila ho.

„Nejsi ospalý?“

Přikývl, že ano. Šli spát časně. Ráno foukal vítr, obloha věštila březnové přeháňky a paní Maigretová ho přiměla, aby si vzal deštník. Na Zlatnickém nábřeží málem propásl telefon, protože zrovna odcházel ze své pracovny na pravidelné hlášení, když vtom uslyšel zvonění. Byl už u dveří, ale vrátil se.

„Haló! Komisař Maigret u aparátu.“

„Někdo, kdo nechce říct své jméno, si přeje mluvit s vámi osobně,“ hlásil mu telefonista.

„Dejte mi to.“

Od první chvíle, kdy je spojil, slyšel vřiskavý hlas, tak ostrý, že rozechvíval membránu, hlas někoho, kdo není zvyklý telefonovat.

„Komisař Maigret?“

„Ano, to jsem já. Kdo volá?“

Následovalo ticho.

„Haló! Poslouchám vás.“

„Volám vás kvůli ty zabité holce.“

„Kvůli té dívce z náměstí Vintimille?“

Opět ticho. Kladl si otázku, jestli u aparátu není dítě.

„Tak mluvte. Vy ji znáte?“

„Jo. Vím, kde bydlela.“

Byl přesvědčen, že osoba na druhém konci drátu dělá tak dlouhé odmlky mezi jednotlivými větami nikoli z váhavosti, ale protože ji telefon uchvacuje. Křičela, místo aby mluvila, ústa měla příliš blízko mluvítku. Kdesi v pozadí hrálo rádio. Rozeznal pláč dítěte.

„Kde to je?“

„Ulice Clichy-lès-Bas.“

„Kdo jste?“

„Jestli chcete informace, stačí se zeptat ty báby z druhého patra, jmenuje se Crémieuxová.“

Zaslechl jiný hlas, který volal:

„Rose! Rose! Kde jsi?“

Načež téměř vzápětí zavěsila.

Zaskočil jen na pár minut do kanceláře svého nadřízeného, a protože právě přišel Janvier, vzal ho s sebou.

Noc předtím inspektor marně zběhal celou Paříž. A pokud jde o Lognona, který si vzal na starost noční podniky a taxikáře, nedával o sobě vědět.

„Vypadá to skoro na mladou služebnou, která přišla přednedávnem do Paříže odněkud z venkova,“ řekl Maigret Janvierovi. „Měla venkovský přízvuk, ale nepřišel jsem na to, z kterého kraje.“

Číslo 113a v ulici Clichy byl měšťanský dům jako většina domů v této čtvrti. Oba muži se zastavili nejdřív u domovnice, asi tak čtyřicátice, která si je přeměřila nedůvěřivým okem.

„Kriminálka,“ oznámil Maigret a ukázal jí odznak.

„Co chcete?“

„Bydlí tu nějaká paní Crémieuxová?“

„Druhé patro vlevo.“

„Je doma?“

„Ledaže by vyběhla nakoupit. Neviděla jsem, že by šla kolem.“

„Bydlí sama?“

Zdálo se, že domovnice nemá tak úplně čisté svědomí.

„Sama no jak kdy.“

„Co tím chcete říct?“

„Čas od času má někoho u sebe.“

„Někoho z příbuzenstva?“

„Ne. Konečně nevím, proč bych s tím měla dělat tajnosti. Musí si nějak poradit. Stává se, že si vezme podnájemnici.“

„Jenom na nějaký čas?“

„Jistě by měla radši někoho nastálo, ale má takovou povahu, že každého dřív nebo pozdějc vypudí. Řekla bych, že ta poslední byla už pátá nebo šestá.“

„Proč jste to neřekla hned?“

„Protože poprvé, když si vzala na byt prodavačku z obchodního domu Galeries, tak mě požádala, abych řikala, že je to její neteř.“

„Dala vám za to něco?“

Pokrčila rameny.

„Předně náš domácí podnájemníky nestrpí. A za druhý, když člověk pronajímá pokoj, musí to oznámit na komisařství a vyplnit nějaký papíry. Prostě pochybuju, že Crémieuxová tenhle příjem hlásí na berňák.“

„Tak proto jste nás neupozornila?“

Pochopila, na co naráží. Ostatně včerejší noviny ještě ležely na židli s fotografií neznámé navrch.

„Znáte ji?“

„To je ta poslední.“

„Poslední co?“

„Poslední podnájemnice. Poslední neteř, abych použila slova ty báby.“

„Kdy jste ji viděla naposledy?“

„Nevím. Nevšimla jsem si ji.“

„Víte, jak se jmenuje?“

„Paní Crémieuxová jí řikala Louisa. Ale protože za celou tu dobu, co tu bydlela, jí nepřišla žádná pošta, příjmení neznám. Řekla jsem vám přece, že jako nevím o tom, že je to podnájemnice. Lidi mají právo vzít si do bytu někoho z příbuzenstva.“

A teď kvůli tomu ještě může dostat vyhazov. Počítám, že se to dostane do novin?“

„To je možné. Co to bylo za děvče?“

„Ta holka? Taková obyčejná, chodila kolem mojí lóže, a když se jí zachtělo, kývla hlavou, ale nikdy se neobtěžovala říct slovo.“

„Bydlela tu dlouho?“

Janvier si dělal poznámky do notesu, což na domovnici udělalo takový dojem, že se před odpovědí nad každou otázkou zamyslela.

„Jestli mě paměť neklame, přišla krátce před Novým rokem.“

„Měla zavazadla?“

„Jen takový modrý kufřík.“

„Jak se seznámila s paní Crémieuxovou?“

„Mohlo mě napadnout, že to špatně skončí. Takhle obalamutit jsem se nechala prvně, ale to vám říkám, ať se stane, co se stane, bylo to naposled. Paní Crémieuxová bydlela v tomhle domě, ještě když byl živ její muž, a to byl náměstek ředitele banky. Vlastně tu bydleli ještě předtím, než jsem sem přišla já.“

„Kdy zemřel?“

„Tak před pěti šesti lety. Děti neměli. Začala si stěžovat, řikala, jak je to hrozné, bydlet sama v tak velkém bytě. Pak mluvila o penězích, o penzi, která je pořád stejná, zatímco se žije čím dál tím draž.“

„Je bohatá?“

„Z čeho žít má. Jednou mi svěřila, že má dva domy ve dvacátém okrese. Když si vzala první podnájemnici, namluvila mi, že je to přibuzná z venkova, ale brzy jsem vytušila, jak je to doopravdy, a taky jsem tomu přišla na kloub. A tenkrát mi nabídla, že mi dá čtvrtinu nájemného, co dostane, já byla tak hloupá, že jsem jí na to kývla. Pravda je, že ten její byt je pro samotného člověka moc velký.“

„Dávala inzeráty do novin?“

„Ano. Bez adresy. Jen číslo telefonu.“

„Z jakých kruhů pocházely její podnájemnice?“

„Těžko říct. Skoro vždycky z dobrých. Zaměstnaný holky, šťastný, že mají větší pokoj než v penziónu za stejnou cenu i kapku levnější. Jen jednou si vzala děvče, který se taky zdálo slušný, ale v noci vstalo a přivedlo si dovnitř chlapa. To vydrželo jenom dva dny.“

„Řekněte mi něco o té poslední.“ „Co chcete vědět?“ „Všechno.“

Domovnice se mechanicky podívala na fotografii v novinách. „Už jsem vám řekla: já ji viděla, jenom když šla kolem. Ráno odcházela kolem deváté nebo v půl desáté.“ „Nevěděla jste, kde je zaměstnaná?“

Ne „

„líc.

„Vracela se na oběd?“

„Paní Crémieuxová jim nedovolovala v bytě vařit.“

„Kdy se vracela?“

„Večer. Někdy v sedm, někdy v deset nebo v jedenáct.“

„Chodila večer často ven? Chodili za ní kamarádky nebo kamarádi?“

„Nikdy za ní nikdo nepřišel.“

„Viděla jste ji ve večerních šatech?“

Zavrtěla hlavou.

„Víte, byla to tuctová holka, a tak jsem si jí ani moc nevšimla. Zvlášť když mi bylo jasné, že to dlouho nevydrží.“

„Proč?“

„Jak jsem vám říkala. Stará chce pronajmát pokoj, ale nechce, aby ji podnájemnice rušila. Je zvyklá chodit spát v půl jedenácté, a když se podnájemnice na smůlu vrátí později, udělá jí scénu. Ona totiž nehledá ani tak podnájemnici, jako někoho, kdo by jí dělal společnost a hrál s ní karty.“

Nemohla vědět, proč se Maigret usmál; vzpomněl si na obchodnici s dámskými oděvy v ulici Douai. Elisabeth Coumarová, ta sbírá dívky vydané napospas osudu, snad z dobroty srdce, ale možná také proto, aby nebyla sama; a protože jí vděčí za všechno, stávají se svým způsobem otrokyněmi na více či méně dlouhou dobu. Paní Crémieuxová si brala podnájemnice. V podstatě to vycházelo tak trochu nastejno. Kolik je v Paříži takových starých žen nebo starých panen, které se takto snaží zajistit si společnost, pokud možno společnost někoho mladého a bezstarostného?

„Kdybych mohla vrátit těch pár franků, co mi to vyneslo, abych nepřišla o místo . . .“

„Když to shrneme, nevíte, kdo to byl, ani odkud přišla, ani co dělala, s kým se stýkala?“

„Neměla jste ji ráda?“

„Nemám ráda lidi, kteří nemají o nic víc peněz než já a považují se za něco lepšího.“

„Domníváte se, že byla chudá?“

„Viděla jsem ji vždycky ve stejných šatech a v jednom a tom samém kabátě.“

„Jsou tu v domě nějaké služebné?“

„Proč se mě na to ptáte? Jsou tu tři. Jednak u ty partaje v prvním patře, pak ta z druhého napravo. A potom.“

„Jedna z nich je mladička, čerstvě přesazená z venkova?“

„Jistě máte na mysli Rose.“

„Která to je?“

„Ta z druhého. Larcherovi mají už dvě děti. Druhý se narodilo před dvěma měsíci, a protože na ně paní Larcherová sama nestačí, vzala si chůvičku z Normandie.“

„Larcherovi mají telefon?“

„Ano. Manžel má dobrý místo u jedny pojišťovny. Nedávno si koupili auto.“

„Děkuji vám.“

„Kdyby se to nemusel dozvědět domácí.“

„Ještě jedna otázka. Když se včera objevila fotografie toho děvčete v novinách, poznala jste ji?“

Váhala, zalhala.

„Nebyla jsem si jistá. Ta první fotografie, co otiskli, to víte.“

„Přišla za vámi paní Crémieuxová?“

Začervenala se.

„Zastavila se u mě cestou z nákupu. Prohodila, že policie je moc dobře placená, než aby se jí lidi pletli do řemesla.

Pochopila jsem. Od ty chvíle, co jsem uviděla tu drahou fotografii, jsem byla na vahách, jestli mám zavolat, a když se to vezme tak kolem a kolem, jsem v hloubi duše moc ráda, že jste přišli, protože mi spadl kámen ze srdce.“

Maigret a Janvier vyjeli výtahem do druhého patra. Za dveřmi vpravo slyšeli dětské hlasy a potom jiný hlas, který Maigret hned poznal, volal:

„Jean-Paule! Jean-Paule! Nech malou sestřičku na pokoji.“

Zazvonil u dveří vlevo. Uvnitř slyšel lehké, kradmé kroky. Za zavřenými dveřmi se někdo zeptal:

„Kdo je?“

„Paní Crémieuxová?“

„Co chcete?“

„Policie.“

Následovalo dosti dlouhé ticho, načež hlas zamumlal:

„Okamžik.“

Odešla ode dveří, nepochybně proto, aby se upravila. Když se vracela ke dveřím, její kroky zněly jinak, zřejmě odložila trepky a vzala si střevice. Otevírala se zřejmou nechutí a prohlížela si je přivřenými pichlavými očima.

„Pojďte dál. Nemám ještě uklizeno.“

. Přesto na sobě měla černé, dalo by se říci společenské šaty, a byla pečlivě učesaná. Mohlo jí být pětadesát až sedmdesát, byla malá, hubená, ale překvapivě energická.

„Máte doklady?“

Maigret jí ukázal odznak, který si pozorně prohlédla.

„Vy jste komisař Maigret?“

Uvedla je do salónu. Byl poměrně velký, ale tak přečpaný nábytkem a různými tretkami, že tam nebylo k hnutí.

„Posaďte se. Co si přejete?“

Sama si sedla, celkem důstojně, ale neubránila se nervóznímu svírání prstů.

„Přišli jsme kvůli vaší podnájemnici.“

„Žádnou podnájemnici nemám. Jestli někdy někoho přijmu nebo mu poskytnu přístřeší.“

„Máme potřebné informace, paní Crémieuxová.“

Neztratila hlavu, ale vrhla na komisaře pátravý pohled.

„Informace o čem?“

„O všem. Nejsme z ministerstva financí a nezajímá nás, jak vyplňujete daňové přiznání.“

V místnosti nebyly žádné noviny. Maigret vytáhl z kapsy jednu fotografii neznámé.

„Poznáváte ji?“

„Bydlela u mne pár dní.“

„Pár dní?“

„Řekněme pár týdnů.“

„Řekněme spíš půl třetího měsíce, nemám pravdu?“

„To je možné. V mých letech znamená čas tak málo! Neumíte si představit, jak ke konci dny rychle ubíhají.“

„Jak se jmenuje?“

„Louisa Laboineová.“

„Tohle jméno má zapsané v průkazu?“

„Neviděla jsem její průkaz. Pod tímto jménem se mi představila.“

„Takže vy nevíte, jeli to její skutečné jméno?“

„Neměla jsem proč jí nevěřit.“

„Četla váš inzerát?“

„To vám řekla domovnice?“

„Na tom nezáleží, paní Crémieuxová. Neztrácejme čas. A hlavně vezměte na vědomí, že otázky kladu já.“

Řekla důstojně:

„Dobrá, poslouchám.“

„Louisa Laboineová odpovíděla na váš inzerát?“

„Ptala se telefonicky na cenu. Odpověděla jsem. Chtěla vědět, jestli bych jí nemohla slevit, a tak jsem jí doporučila, aby sem přišla.“

„Dala jste jí slevu?“

„Ano.“

„Proč?“

„Protože pokaždé sednu na lep.“

„Jak to?“

„Když se přijdou představit, tváří se všechny jako svatouškové, jsou ochotné a úslužné. Ptala jsem se jí, jestli často tráví večery mimo dům, a ona řekla, že ne.“

„Víte, kde pracovala?“

„Patrně někde v kanceláři, ale nevím kde. Teprve po několika dnech jsem pochopila, co je to za typ.“

„A co je to za typ?“

„Uzavřená až běda, a když se rozhodne něco neříct.“

„Nic jste o ní nevěděla? Nevyprávěla vám o sobě?“

„Co nejméně. Domnívala se snad, že tohle je hotel. Ráno se oblékla a odešla, a když mě potkala, zmohla se akorát na takový nanicovatý pozdrav.“

„Odcházela vždy ve stejnou dobu?“

„No právě! To mě nejvíc překvapilo. První dva tri dny odcházela z domu o půl deváté, a z toho jsem usoudila, že pracuje od devíti. Potom několikrát za sebou odešla ve čtvrt na deset, a tak jsem se jí zeptala, jestli změnila místo.“

„A co vám odpověděla?“

„Neodpověděla. To byl její způsob. Když byla v rozpacích, dělala, že neslyší. A večer se mi snažila vyhnout.“

„Do jejího pokoje se jde přes salón?“

„Ano. Zdržuji se většinou tady. Pozvala jsem ji, aby se posadila, nabídla jsem jí šálek kávy nebo bylinkového čaje. Jednou jedinkrát se uvolila dělat mi společnost, a mohu vám říct, že za tu dobu pronesla sotva pět vět.“

„O čem jste hovořily?“

„O všem možném. Pokoušela jsem se něco se dozvědět.“

„Co?“

„Kdo je, odkud pochází, kde až dosud bydlela.“

„Nic jste z ní nevytáhla?“

„Vím jenom tolik, že to zná na jihu. Vyprávěla jsem jí o Nice, trávili jsme tam s manželem každoročně dva týdny, a poznala jsem, že to tam zná. Když jsem se jí ptala na otce a na matku, tvářila se jako duchem nepřítomná. Kdybyste ji viděl, když udělala tenhle obličej, taky by vás to otrávil.“

„Kde se stravovala?“

„V zásadě mimo dům. Nedovoluji vařit v pokoji kvůli nebezpečí požáru. Kdyby si směly nosit svůj lihový vaříč, bůhví, co by se mohlo stát, nehledě na to, že tu mám samý starožitný nábytek, velice cenný, který jsem zdědila po rodičích. Ale ať dělala, co chtěla, stejně jsem našla drobtý chleba a taky musela pálit promaštěné papíry, v nichž byla určitě zabalená uzenina.“

„Večery trávila sama ve svém pokoji?“

„Často. Ven chodila dvakrát třikrát do týdne.“

„Převlékala se na večer?“

„Jak se mohla převlékat, když měla všeho všudy jen jedny šaty a jeden kabát pro všechny příležitosti? Minulý měsíc došlo k tomu, co jsem čekala.“

„Co jste čekala?“

„Že jednoho krásného dne nebude mít z čeho zaplatit podnájem.“

„Nezaplatila?“

„Dala mi sto franků jako zálohu a zbytek slíbila koncem týdne. Koncem týdne se mi pokoušela vyhnout. Počkala jsem si na ni. Řekla, že bude mít peníze do dvou dnů. Nemyslete si, že jsem lakomá, že myslím jenom na peníze. Přirozeně, potřebuji je jako každý jiný. Ale kdyby se chovala jenom trochu lidsky, byla bych trpělivější.“

„Dala jste jí výpověď?“

„Před třemi dny, den před tím, než se ztratila. Prostě jsem jí oznámila, že čekám příbuznou z venkova a potřebuji ten pokoj.“

„Co ona na to?“

„Odpověděla: „Dobrá.“

„Buďte tak hodná a zaveďte nás tam.“

Stará dáma se zvedla, stále ještě důstojně.

„Tudy, prosím. Uvidíte, že takový pokoj, jako je tento, by nikde jinde nedostala.“

Místnost byla opravdu prostorná, velkými okny tam šlo světlo. Stejně jako v salónu i tady byl nábytek podle módy minulého století. Masivní postel byla z mahagonu a mezi okny Btál empírový psací stůl, který kdysi nepochybně patřil panu Crémieuxovi a pro který jinde nenašla místo. Okna lemovaly těžké sametové záclony a na stěnách visely starodávné rodinné fotografie v černých nebo pozlacených rámech.

„Jediná drobná potíž je v tom, že koupelna je společná. Pouštěla jsem ji vždycky první a nikdy jsem tam nevstoupila bez klepání.“

„Doufám, že jste po jejím odchodu nic nevyhodila?“

„Jistěže ne.“

„Když jste viděla, že se nevrací, prohledala jste její svršky?“

„Moc toho na prohlížení není. Šla jsem se jenom podívat, jestli si odnesla věci.“

„Neodnesla je.“

„Ne. Můžete se přesvědčit sám.“

Na prádelníku uviděl hřeben, kartáč na vlasy, laciné pouzdro s manikúrou a krabici pudru běžné značky. Ležela tam taky tuba aspirinu a v další tubě prášky pro spaní.

Maigret otevřel zásuvky, ale našel tam jen trochu prádla, a v kombině z umělého hedvábí byla zabalená elektrická žehlička.

„Co jsem vám říkala!“ zvolala paní Crémieuxová.

„Copak?“

„Stejně tak jsem ji upozornila, že netrpím praní prádla a žehlení. Tady vidíte, co dělala, když se večer na hodinu zavřela v koupelně. A proto se taky zamykala v pokoji.“

V druhé zásuvce byla krabice obyčejného dopisního papíru, dvě tři tužky a plnicí pero.

Ve skříni visel bavlněný župan a v rohu stál modrý vulkánfibrový kufrík. Byl zamčený. Protože klíček nenašli, otevřel Maigret zámek špičkou kapesního nože; stará paní popošla blíž. Kufr byl prázdný.

„Ptal se po ní někdy někdo?“

„Nikdo.“

„Neměla jste dojem, že ve vaší nepřítomnosti byl v bytě někdo cizí?“

„Toho bych si všimla. Moc dobře vím, co kde přesně leží.“

„Volal jí někdy někdo?“

„Jednou jedinkrát.“

„Kdy to bylo?“

„Asi před dvěma týdny. Ne. Dříve. Možná před měsícem. Jednou večer kolem osmé, když byla ve svém pokoji, ji někdo chtěl k telefonu.“

„Muž?“

„Žena.“

„Dokázala byste si vzpomenout, co ta žena přesně řekla?“

„Řekla: „Je slečna Laboineová doma?“

Odpověděla jsem, že patrně ano. A zaklepala jsem na dveře.

Telefon, slečno Louiso.

„Pro mne? podivila se.

„Ano, pro vás.

„Už jdu.

Tehdy jsem měla dojem, že plakala.“

„Před tím telefonátem, nebo po něm?“

„Předtím, když vyšla ze svého pokoje.“

„Byla oblečená?“

„Ne. Měla na sobě župan a byla bosá.“

„Slyšela jste, co říkala do telefonu?“

„Téměř nemluvila. Řekla jen: „Ano. ano. dobrá. kdo. možná. A nakonec dodala: „Tak za chvíli na shledanou.“

„A odešla z domu?“

„Deset minut nato.“

„V kolik se ten večer vrátila?“

„Ten večer se vůbec nevrátila. Viděla jsem, jak se vrací v šest ráno. Počkala jsem si na ni, pevně odhodlaná ji vyhodit. Řekla mi, že musela strávit noc u nemocné příbuzné. Netvářila se jako člověk, který se vrací ze zábavy. Lehla si a dva dny nevyšla z pokoje. Najíst jsem jí dala já a koupila jsem jí aspirin. Stěžovala si, že má chřipku.“

Vytušila, že každou svou větou vytváří v mysli komisaře Maigreta, který ji zdánlivě sotva poslouchal, stále přesnější obraz? Pozvolna rekonstruoval život dvou žen v tom temném přečpaném bytě. Alespoň pokud šlo o jednu z nich, bylo to prosté: měl ji před sebou. Obtížnější bylo představit si dívčíno chování, její hlas, její gesta a navíc ještě to, co si tak mohla myslet.

Ted' znal její jméno, pokud to bylo její skutečné jméno. Věděl, kde spala poslední dva měsíce, kde zčásti trávila své

večery.

Věděl také, že podvkrát se vydala do ulice Douai, aby si vypůjčila večerní šaty. Poprvé zaplatila. Podruhé jí zůstalo v kapse dvě stě tři sta franků, s bídou na taxík nebo skromné jídlo.

Což jestli se poprvé vydala ke slečně Ireně po onom telefonickém rozhovoru? Zdá se to nepravděpodobné. Když se tehdy objevila v obchodě, nebylo ještě tak pozdě. Mimoto se do ulice Qichy vrátila ráno ve svých šatech a ve svém kabátě. Nemohla přece modré atlasové šaty vrátit slečně Ireně, ta vstává mnohem později.

Z toho všeho vyplývalo, že před dvěma měsíci, kolem prvního ledna, nebyla ještě úplně na suchu, protože si pronajala pokoj. Dohadovala se, aby dosáhla snížení nájemného. Ráno odcházela víceméně pravidelně, kolem půl deváté, potom po deváté.

Co dělala celé dny? A večery, které netrávila ve svém pokoji?

Nečetla. V pokoji nebyla žádná kniha ani časopis. Pokud šila, pak si pouze spravovala šaty a prádlo, protože v zásuvce byly jen tři cívky nití, náprstek, nůžky, bezové hedvábní na punčochy a v jehelníčku několik jehel.

Podle doktora Paula jí bylo asi dvacet.

„Přisahám, že to bylo naposledy, co jsem si vzala podnájemnici!“

„Pokoj si patrně uklízela sama?“

„Máte mě snad za služku? Jedna z nich to zkusila a můžete mi věřit, že to udělala poprvé a naposled.“

„Čím se zabývala v neděli?“

„Ráno dlouho spala. Hned první neděli jsem si všimla, že nejde na mši. Zeptala jsem se jí, jestli není katolička. Řekla, že je. Odpověděla mi jen tak, aby něco řekla, chápete? Někdy šla ven teprve odpoledne po jedné hodině. Předpokládám, že do biografu. Vzpomínám si, že jsem v jejím pokoji jednou sebrala lístek z kina.“

„Nevíte, z kterého kina byl?“

„Nevšimla jsem si. Byl růžový.“

„Jeden?“

Náhle Maigret upřel na stařenu přísný pohled, jako by jí chtěl znemožnit, aby lhala.

„Co měla v kabelce?“

„Jak bych mohla.“

„Odpovězte. Jistě jste měla možnost do ní nakouknout, když ji někde nechala ležet?“

„To se stávalo velice zřídka.“

„Stačilo jednou. Viděla jste její průkaz?“

Nf „

„Ona žádný neměla?“

„V kabelce nebyl. Aspoň tehdy ne. Příležitost nakouknout do kabelky se mi naskytla teprve před týdnem. Zmocnilo se mě podezření.“

„Jaké podezření?“

„Kdyby byla řádně zaměstnaná, měla by z čeho zaplatit nájemné. Poprvé v životě jsem viděla děvče jejího věku, které mělo jedny jediné šaty. A pak, za žádnou cenu jsem z ní nedostala nějakou informaci o ní samotné, o tom, co dělá, odkud pochází, kde má rodiče.“

„Co jste si myslela?“

„Že možná utekla od rodičů. Anebo.“

„Co?“

„Nevím. Nedokázala jsem ji zařadit, chápete? U některých lidí hned víte, na čem jste. Ale u ní ne. Neměla přízvuk, podle kterého by ji člověk zařadil. Ani nevypadala na to, že by přišla z venkova. Myslím, že měla nějaké vzdělání. Nechámeli stranou to, že mi neodpovídala na otázky a neustále se mi vyhýbala, byla celkem dobře vychovaná. Ano, řekla bych, že se jí dostalo slušné výchovy.“

„Tak co bylo v té kabelce?“

„Růž na rty, pudřenka, kapesník a klíče.“

„Jaké klíče?“

„Klíč od bytu, který jsem jí dala, a klíček od kufříku. A taky tam byla ohmataná peněženka s penězi a fotografií.“

„Muže, nebo ženy?“

„Muže. Ale to nebyl ten případ, jak myslíte. Ta fotografie byla nejméně patnáct let stará, celá zažloutlá a polámaná, a byl na ní muž tak asi čtyřicetiletý.“

„Dokázala byste ho popsat?“

„Krásný muž, elegantní. Zvlášť mi padlo do oka, že měl na sobě velice světlý oblek, patrně plátěný, jaké jsem často viděla na mužích v Nice. Ta Nice mě napadla proto, že za ním byla palma.“

„Byla vám nápadná podoba?“

„S ní? Ne. Taky mě to napadlo. Jestli to byl její otec, tak se mu vůbec nepodobala.“

„Poznala byste ho, kdybyste ho potkala?“

„Pokud se příliš nezměnil.“

„S podnájemnicí jste o tom nemluvila?“

„Jak bych jí mohla říct, že jsem tu fotografii viděla? Měla jsem říct, že jsem jí otevřela kabelku? Jenom jsem jí vyprávěla o Nice a vůbec o jihu.“

„Posbírejte to všechno, Janviere.“

Maigret ukázal na zásuvky, župan ve skříni a modrý kufřík. Všechno se to vešlo do kufříku, a protože byl zámek rozbitý, museli starou paní požádat o kus provázku, aby jej mohli zavít.

„Myslíte, že budu mít nepříjemnosti?“

„S námi ne.“

„S berním úřadem?“

Maigret pokrčil rameny a zabručel:

„To se nás netýká.“

KAPITOLA ČTVRTÁ

v níž je řeč o jedné dívce na lavičce a o jedné novomanželce v baru

Stará paní viděla škvírou ve dveřích, které schválně nedovřela, že návštěvníci nemíří k výtahu nebo ke schodišti, ale k protějšímu bytu. Když tamodtud vyšli, Maigret pohlédl na dveře, které se pohnuly, a cestou ze schodů řekl Janvierovi pouze:

„Žárlí.“

Jednou při přelíčení s mužem, kterého poslal před soud, kdosi komisařovi pošeptal:

„To bych rád věděl, na co teď myslí.“

A Maigret prohodil:

„Na to, co o něm noviny přinesou v příštím vydání.“

Maigret tvrdil, že vrazi, přinejmenším do vynesení rozsudku, se v duchu obírají mnohem víc dojemem, jaký udělají na veřejnost, než vlastním zločinem, neřkuli vzpomínáním na svou oběť. Ze dne na den se z nich staly hvězdy. Vrhají se na ně novináři a fotografové. Někdy lidé stojí hodiny ve frontě, aby je mohli spatřit. Cožpak není přirozené, že se vžijí do role komedianta?

Vdova Crémieuxová jistě nebyla nadšena, když jí do bytu vpadla policie. Kromě toho kladl Maigret otázky takovým způsobem, že na ně nebylo možno odpovídat tak, jak by si člověk přál. Musela přiznat některé ne právě příjemné skutečnosti.

Aspoň se však přes hodinu zabývali její osobou, ba dokonce zaznamenávali každé její slůvko do notesu!

Ale za okamžik týž komisař zazvoní naproti a prokáže stejnou čest neotesané služtičce.

„Stavíme se na skleničku?“

Bylo jedenáct pryč. Zastavili se v baru na rohu ulice a vypili aperitiv beze slova, jako by v duchu přemítali o tom, co se dozvěděli.

S Louisou Laboineovou to bylo jako s fotografickou deskou, kterou noříme do vývojky. Před dvěma dny pro ně neexistovala. Pak to byla modrá silueta, profil na mokřém dláždění na náměstí Vintimille, bílé tělo na mramoru v Ústavu soudního lékařství. Ted už měla jméno a obrázek se začínal rýsovat, byť zatím jen schematicky.

Milostpaní, u které sloužila Rose, byla také trochu uražená, když jí Maigret řekl:

„Byla byste tak laskavá a pohlídala děti, než si trochu pohovoříme s vaší služebnou?“

Rose ještě nebylo šestnáct a neztratila dosud svůj pel.

„To ty jsi mi dopoledne telefonovala, že?“

„Ano, pane.“

„Znala jsi Louisu Laboineovou?“

„Nevěděla jsem, že se tak jmenuje.“

„Potkávala jsi ji na schodech?“

„Ano, pane.“

„Oslovila tě někdy?“

„Nikdy se mnou nepromluvila, ale pokaždé se na mě usmála. Vždycky se mi zdálo, že je smutná. Podobala se jedné filmové herečce.“

„Nepotkala jsi ji náhodou někde jinde než na schodišti?“

„Několikrát.“

„Kde?“

„Na lavičce na náměstí svaté Trojice. Chodím tam s dětmi skoro každý den.“

„Co tam dělala?“

„Nic.“

„Čekala na někoho?“

„S nikým jsem ji neviděla.“

„Četla?“

„Ne. Jednou jedla žemli. Myslíte, že věděla, že umře?“

To bylo vše, co jim Rose mohla povědět. Znamenalo to, že přinejmenším od jisté doby dívka neměla pravidelné zaměstnání. Nenamáhala se chodit daleko. Šla po ulici Clichy, a aniž by opustila tuto čtvrt', sedla si před kostel svaté Trojice.

Maigreta napadlo zeptat se jí:

„Viděla jsi někdy, že by zašla do kostela?“

„Ne, pane.“

Komisař zaplatil, otřel si ústa a s Janvierem v patách usedl do malého automobilu. Na Zlatnickém nábřeží hned spatřil šedivou postavu v předpokojí a poznal Lognona, který měl nos červenější než jindy.

„Čekáte na mne, Lognone?“

„Už hodinu.“

„Zdá se, že jste si vůbec nelehl?“

„Na tom nezáleží.“

„Pojďte ke mně do kanceláře.“

Lidé, kteří viděli čekajícího Lognona, ho jistě nepovažovali za policistu, ale za někoho, kdo se přichází k něčemu přiznat, protože se tvářil zasmušile, truchlivě. Tentokrát měl skutečně pořádnou rýmu, byl ochraptělý a co chvíli musel vytáhnout z kapsy kapesník. Slovem si nepostěžoval, nasadil výraz člověka, který trpěl po celý život a bude trpět, co živ bude.

Maigret se usadil, nacpal si dýmku, zatímco ten druhý, který seděl jen na krajíčku židle, si nedovolil říct ani slovo.

„Myslím, že máte něco nového?“

„Přišel jsem vám podat hlášení.“

„Poslouchám, kolego.“

Srdečnost na Protivu nikterak nezapůsobila, jistě v ní viděl pámbuvíjakou ironii.

„Včera večer jsem si zopakoval obchůzku z předchozí noci, ale pečlivěji. Až do tří ráno, přesně řečeno do tří a čtyř minut, to bylo úplně bezvýsledné.“

Za řeči vytáhl z kapsy papírek.

„Ve tři hodiny a čtyři minuty jsem před nočním podnikem, který se jmenuje Rolnička, zastihl taxikáře Leona Zirkta, stáří 53 let, bytem v Levallois Perret.“

Tyto podrobnosti byly patrně zbytečné. Inspektor si však potrpěl na raport do všech podrobností, neboť tím zdůrazňoval, že není na něm, aby posuzoval, co je důležité a co ne.

Mluvil monotónním hlasem a nedíval se na komisaře, který se neubrnil úsměvu.

„Ukázal jsem mu fotografii, přesněji řečeno fotografie, a on poznal tu ve večerních šatech.“

Také si dal na čas, jako herec. Nevěděl ještě, že Maigret odhalil totožnost mrtvé a zná její poslední bydliště.

„V noci z pondělka na úterek se Leon Zirkť nacházel na parkovišti krátce před půlnocí, naproti Romeu, to je nový podnik v ulici Caumartin.“

Všechno si předem připravil, vytáhl z kapsy jiný papírek, tentokrát výstřížek z novin.

„Té noci nebyl bar Romeo výjimečně otevřen pro veřejnost, protože byl celý pronajatý na svatební hostinu.“

A stejným způsobem, jakým advokáti u soudu předkládají dokumenty předsedovi, položil výstřížek z novin před Maigreta a zase si sedl.

„Jak vidíte, šlo o svatbu jistého Marka Santoniho, který ve Francii zastupuje známou značku italského vermutu, se slečnou Jeaninou Armenieuovou z Paříže, bez povolání. Hostů bylo mnoho, protože Marco Santoni je v zábavních podnicích zřejmě dobře známý.“

„Tyhle podrobnosti máte od Zirkty?“

„Ne. Zašel jsem do Romea. Taxikář tam čekal s několika svými kolegy. Drobně přšelo. Asi čtvrt hodiny po půlnoci z podniku vyšla dívka v modrých večerních šatech a tmavé sametové pláštěnce a kráčela po chodníku. Zirkť ji oslovil, prohodil obligátní:

„Taxi, prosím?“

Zavrtěla hlavou a šla dál.“

„Je si jistý, že to byla ona?“

„Ano. Vchod do Romea osvětluje neónová reklama. A jako člověk zvyklý na noční život si všiml, že má dost ubohé šatečky. Ostatně jistý Caston Rouget, vrátný a vyhazovač hostů z podniku, poznal tu fotografii také.“

„Předpokládám, že si taxikář nevšiml, kam šla?“

Lognon se musel vysmrkat. Netvářil se vítězoslavně, naopak, okázale svou skromnost přeháněl, jako by se omlouval, že přinesl tak málo.

„V tu chvíli, tedy vlastně o pár minut později, vyšel nějaký párek a dal se zavést na náměstí Etoile. Když jel Zirkť po náměstí SaintAugustin, znovu uviděl to děvče, které tamtudy šlo pěšky. Kráčela rychle směrem k bulváru Haussmann, jako by měla namířeno na ChampsElysées.“

„To je všechno?“

„Vysadil pasažéry a chvilku nato zůstal překvapeně koukat, když ji znovu uviděl na rohu bulváru Haussmann a třídy Faubourg SaintHonoré. Pořád ještě maširovala. Podíval se na hodinky, zajímalo ho, jak dlouho jí trvalo, než urazila takový kus cesty. Ještě nebyla jedna.“

A kolem druhé byla Louisa Laboineová zavražděna a ve tři byla její mrtvola nalezena na náměstí Vintimille.

Lognon opravdu zapracoval. A ještě nevyklopil všechno. To Maigret pochopil, když uviděl, že sedí dál a z kapsy tahá třetí kus papíru.

„Marco Santoni bydlí v ulici de Berri.“

„Také jste s ním mluvil?“

„Ne. Po hostině v Romeu odletěli novomanželé letadlem do Florencie, kde hodlají strávit několik dní. Mluvil jsem s jeho komorníkem Josephem Ruchonem.“

Lognon neměl k dispozici auto. A určitě si nevzal taxíka, neboť věděl, že by jeho vydání zkoumali pod lupou. V noci vykonal určitě všechny ty pochůzky pěšky a ráno patrně metrem nebo autobusem.

„Ptal jsem se také barmana od Fouqueta na ChampsElysées a dvou barmanů z dalších podniků. Nemluvil jsem s barmanem od Maxima, který bydlí na předměstí a ještě nepřišel do práce.“

Zdálo se, že jeho kapsa je bezdná. Lovil z ní jeden papírek za druhým a každý z nich odpovídal jedné etapě jeho vyšetřování.

„Santonimu je pětáctýřet. Krasavec, trochu obtloustlý, velice pěstěný, a navštěvuje kabarety, bary a nejlepší restaurace. Měl hezkých pár milenek, zejména z řad manekýnek a tanečnic. Před čtyřmi nebo pěti měsíci, pokud jsem

mohl zjistit, se seznámil s Jeanine Armenieuvou.“

„Manekýnka?“

„Ne. Nepochází z jeho kruhů. Nikdy neprozradil, kde ji objevil.“

„Jak je stará?“

„Dvaadvacet. Krátce poté, co se seznámila se Santonim, se ubytovala v hotelu Washington ve Washingtonově ulici. Santoni ji často navštěvoval a někdy strávila noc u něho.“

„To je jeho první manželství?“

„Ano.“

„Jeho komorník viděl fotografii mrtvé?“

„Ukázal jsem mu ji. Tvrdí, že ji nezná. Ukázal jsem ji také třem barmanům, kteří odpověděli stejně.“

„Té noci z pondělka na úterek byl komorník v bytě?“

„Před odjezdem novomanželů ještě dobaloval kufry. Nikdo nezvonil. Santoni s mladou paní přišli v pět ráno, v bujaré náladě, převlékli se a spěchali na Orly.“

Opět se rozhostilo ticho. Pokaždé Lognon vyvolával dojem, že mele z posledního, ale podle kvality ticha a poníženého postoje Maigret poznal, že opak je pravdou.

„Nevíte, jestli se dívka zdržela v Romeu dlouho?“

„Řekl jsem vám, že jsem mluvil s vrátným.“

„Museli hosté u vchodu předkládat pozvánky?“

„Ne. Někteří lidé je ukazovali, jiní ne. Vrátný si vzpomněl, že krátce před půlnocí viděl to děvče jít dovnitř, právě když se začalo tančit. Právě proto, že nevypadala na pravidelnou návštěvnici, ji pustil dovnitř, považoval ji za přítelkyni nevěsty.“

„To znamená, že uvnitř byla asi čtvrt hodiny.“

„Ano. Ptal jsem se barmana.“

Cožpak byl po ránu v Romeu?

A Lognon odpověděl prostě:

„Ne. Šel jsem za ním domů, bydlí u Ternské brány. Spal.“

Když se sečtou všechny ty cesty sem a tam, představuje to úctyhodný počet kilometrů. Maigret si proti své vůli představil, jak Lognon chodí pěšky, v noci a potom za svítání, jako mravenec s příliš těžkým břemenem, ale nic ho nemůže od jeho cesty odvrátit.

Žádný jiný inspektor by určitě nedokázal udělat takovou spoustu práce, nezapomenout na sebemenší maličkost a neponechat nic náhodě; a přesto chudák Lognon, který dvacet let toužil po jednom jediném, totiž dostat se jednoho dne na Zlatnické nábřeží, se tam nikdy nedostal.

Zčásti za to vděčil své nátuře. A zčásti také tomu, že neměl nezbytné základní vzdělání a propadl u všech zkoušek.

„Co řekl barman?“

Další papírek, opět jméno, adresa, několik poznámek. Lognon nepotřeboval dívat se do papíru, měl všechno v hlavě.

„Všiml si jí nejdřív, když postávala u dveří. Hlavní vrchní k ní přistoupil a řekl jí cosi polohlasem. Zavrtěla hlavou. Jistě se jí ptal, u kterého stoluje očekávána. Pak se propletla davem. Spousta lidí byla na nohou. Tančilo se nejen na parketu, ale i mezi stoly.“

„Mluvila s nevěstou?“

„Musela na ni nějakou dobu čekat, protože nevěsta taky tančila. Pak se k ní konečně dostala a měly spolu poměrně dlouhý rozhovor. Santoni je dvakrát netrpělivě přerušil.“

„Mladá paní jí něco dala?“

„Ptal jsem se. Na to mi barman nemohl odpovědět.“

„Měl dojem, že se hádají?“

„Paní Santoniová se tvářila odměřeně, neli chladně, a několikrát odmítavě zavrtěla hlavou. Pak barman ztratil dívku v modrém z očí.“

„S hlavním vrchním jste asi nemluvil?“

Ted' už to byla hra.

„Bydlí v ulici Caulaincourt, až nahoře. Také spal.“

Takže Lognon byl i tam!

Tentokrát inspektor vstal, což znamenalo, že se dobral konce.

„Vykonal jste ohromný kus práce, kolego.“

„Udělal jsem, co bylo mou povinností.“

„Ted' se jděte vyspat. Měl byste se trochu kurýrovat.“

„To je jen rýma.“

„Ale jestli si nedáte pozor, bude z toho bronchitida.“

„Mám bronchitidu každou zimu a nikdy jsem si kvůli tomu nelehl.“

S Lognonem to bylo těžké. Shromáždil doslova v potu tváře určitý počet informací, pravděpodobně hodnotných.

Kdyby tyto informace přinesl některý z Maigretových inspektorů, komisař by vyslal po stopě hned několik dalších, aby z nich vyzískali, co se dá. Jeden člověk nemůže stihnout všechno.

Avšak kdyby to Maigret udělal v tomto případě, byl by inspektor Protiva přesvědčen, že se mu utrhuje chléb od úst. Padal únavou, chraptěl a pro rýmu sotva na oči viděl. Během posledních tří nocí nenaspal víc než sedm osm hodin.

Přesto ho Maigret musel nechat dělat dál. A Lognon se považoval víceméně za oběť, za chudáka, na kterého házejí nejnevděčnější úkoly a v poslední chvíli ho připraví o vavříny.

„Co si přejete vy sám?“

„Pokud nemáte v úmyslu určit někoho jiného.“

„Ale ne! Říkal jsem to kvůli vám, abyste si trochu odpočinul.“

„Na odpočívání budu mít spoustu času, až mě pošlou do penze. Nestačil jsem se zastavit na radnici osmého okrsku, kde se konala svatba, ani v hotelu Washington, kde mladá paní Santoniová bydlela před svatbou. Počítám, že by se tam dalo zjistit, kde bydlela předtím, a odtud bych se možná dozvěděl adresu té mrtvé.“

„Poslední dva měsíce bydlela v ulici Clichy u jisté paní Crémieuxové, vdovy, která pronajímala jeden pokoj.“

Lognon sevrhel rty.

„Nevím, co dělala předtím. U vdovy Crémieuxové udala, že se jmenuje Louisa Laboineová. Její průkaz bytná neviděla.“

„Mohu pokračovat ve vyšetřování?“

Jaký smysl mělo protestovat?

„Jistě, kolego, když chcete. Ale nepřehánějte to.“

„Děkuji vám.“

Maigret zůstal ve své kanceláři hodnou chvíli sám, zahleděný na židli, kde před okamžikem seděl Protiva, ale vůbec ji nevnímal.

Jako na fotografické desce vystoupily další, nové rysy Louisy Laboineové, ale celek zůstával pořád nejasný.

Což jestli během těch posledních dvou měsíců, co neměla pravidelné zaměstnání, pátrala po Jeanine Armenieuové?

Například je možné, že se zčistajasna dozvěděla z novin o sňatku s Markem Santonim a o oslavě, která se při té příležitosti koná v Romeu?

V tom případě četla noviny až k večeru, protože bylo devět pryč, když vtrhla ke slečně Ireně a vypůjčila si večerní šaty.

K desáté vyšla z krámu v ulici Douai.

Co dělala venku od deseti do půlnoci? Z ulice Douai do Caumartinovy je to sotva dvacet minut.

Má snad věřit, že celou tu dobu strávila na ulici a váhala?

Na psacím stole ležela ještě pořád zpráva doktora Paula. Maigret ji přelétl očima. Výslovně se tam pravilo, že v žaludku mrtvé bylo určité množství alkoholu.

Avšak máli věřit vrchnímu číšníkovi, nemělo děvče během té krátké doby, kterou strávilo v Romeu, vůbec příležitost se napít.

Buď tedy pila předtím, aby si dodala odvahy, anebo potom, co odešla ze svatby a než byla nalezena mrtvá na náměstí Vintimille.

Otevřel dveře do kanceláře inspektorů a zavolal Janviera. „Mám pro tebe práci. Nejdřív půjdeš do ulice Douai a odtud se vydáš pěšky do ulice Caumartin; cestou se zastavíš v každém baru, v každé kavárně, a všude ukážeš fotografii.“

„Tu ve večerních šatech?“

„Ano. A pokusíš se zjistit, jestli tam to děvče viděli v pondělí mezi desátou a půlnocí.“

Janvier už za sebou zavíral dveře, když ho Maigret povolal zpátky:

„Kdybys potkal Lognona, neříkej mu, co děláš.“

„Jasně, šéfe!“

Modrý kufík stál v koutě kanceláře a nezdálo se, že jim má ještě co říct. Byl to laciný kufík, jaké se prodávají všude v obchodech levným zbožím a poblíž nádraží. Byl odřený.

Maigret vyšel z kanceláře a odebral se na konec chodby, kde měl kancelář jeho kolega Priollet od mravnostní policie. Priollet právě podepisoval poštu. Maigret pokojně pokuřoval dýmku a přihlížel.

„Potřebuješ něco?“

„Jen informaci. Znáš jistého Santoniho?“

„Marka?“

„Ano.“

„Zrovna se oženil.“

„Co mi o něm můžeš říct?“

„Vydělává spoustu peněz a stejně snadno je utrácí. Krasavec, ctitel krásných žen, vybraných tabulí a luxusních bouráků.“

„Nic proti němu?“

„Vůbec nic. Pochází z dobré milánské rodiny. Jeho tatík je pánembohem italského vermutu a Marco má zastoupení značky pro celou Francii. Navštěvuje bary na ChampsElysées, vyhlášené restaurace a pěkné holky. Před několika měsíci ho jedna ulovila.“

„Jeanine Armenieuová.“

„Nevěděl jsem, jak se jmenuje. Nemáme důvod zabývat se ani jím, ani jeho láskami. Dozvěděl jsem se o jeho svatbě jenom proto, že uspořádal v jednom baru, který si k tomu najal, fantastický flám.“

„Byl bych rád, kdybys opatřil nějaké informace o jeho ženě. V posledních měsících bydlela v hotelu Washington. Potřebuju vědět, odkud pochází, co dělala předtím, než se s ním seznámila, a kdo byli její přátelé a přítelkyně. Hlavně ty přítelkyně.“

Priollet si tužkou udělal pár poznámek do bloku.

„To je všechno? Má to nějakou souvislost s tou mrtvou na náměstí Vintimille?“

Maigret souhlasně pokýval hlavou.

„Nečekám, že bys měl ve svých spisech něco o jisté Louise Laboinové.“

Priollet se obrátil k otevřeným dveřím.

„Dauphine! Slyšel jsi to jméno?“

„Ano, šéfe.“

„Tak se podívej, ano?“

Za pár minut zavolal inspektor Dauphin ze sousední místnosti:

„Nic tu není!“

„Lituji, kamaráde. Na paní Santoniovou se podívám. Jenže bude obtížné vyslechnout ji v těchto dnech, protože podle novin odjeli novomanželé do Itálie.“

„Zatím nepotřebuji, aby byla vyslechnuta.“

Hodiny na krbu, tytéž černé hodiny jako v Maigretově kanceláři, tytéž jako v kanceláři všech komisařů, ukazovaly za pár minut poledne.

„Zajdeme na skleničku?“

„Tedl ne,“ odpověděl Priollet. „Někoho čekám.“

Dalo by se říct, že Maigret neví, co si počít se svým mohutným tělem. Viděli, jak jde pomalu po chodbě, mrzutě nakukuje do prosklené čekárny, kde se nudili dva tři předvolaní. O pár minut později už stoupal po úzkém schodišti a pod střechou Justičního paláce otevřel dveře laboratoře.

Tady nebyl žádný ruch a shon, muži v šedých pláštích se v naprostém tichu věnovali přesným úkolům, obsluhovali složité přístroje, a Moers sám ztělesňoval vnitřní klid.

„Černé šaty,“ řekl, „nebyly nikdy v čistírně, ale majitelka často čistila skvrny benzínem a pravidelně je kartáčovala. Přesto v tkanině uvázl prach, který jsem analyzoval. Také jsem prozkoumal skvrny, které benzínu odolaly. Zjistil jsem, že je to zelená barva.“

„To je všechno?“

„Téměř. A několik zrnek písku.“

„Říčního písku?“

„Mořského, jaký se nachází na pobřeží Normandie.“

„To není totéž jako písek od Středozemního moře?“

„Ne. Ani jako písek od Atlantiku.“

Maigret ještě chvíli obcházel kolem, vyprázdnil dýmku a vyklepal ji o podpatek. Když se vrátil dolů, bylo po poledni a inspektoři odešli na oběd.

„Hledá vás Lucas,“ hlásil jeden z nich, Jussieu, který měl službu.

Zastihl Lucase s kloboukem na hlavě.

„Zrovna odcháám. Nechal jsem vám vzkaz na stole. Féret prosí, abyste ho co nejdříve zavolal. Zřejmě jde o to mrtvé děvče.“

Maigret se vrátil do své kanceláře a zvedl sluchátko.

„Spojte mě s výjezdovým oddílem v Nice.“

Nikdy se nestalo, aby po uveřejnění fotografie volalo tak málo lidí. Do této chvíle se ozval vlastně jediný člověk, Rose, chůvička z ulice Clichy.

A přitom to děvče, které přinejmenším po několik měsíců chodilo po Paříži, musely vidět desítky, stovky lidí.

„Haló! Féret?“

„To jste vy, šéfe?“

Inspektor Féret předtím, než se dal s ohledem na manželčino chatrné zdraví přeložit do Nice, pracoval pro Maigreta.

„Dnes ráno mi někdo volal ve věci toho mrtvého děvčete, co tedl vyšetřujete. Mimochodem víte, jak se jmenuje?“

„Louisa Laboineová.“

„Správně. Mám vám říct nějaké podrobnosti? Není to nic světoborného. Čekám na vaše pokyny, než se pustím do dalšího šetření. Tak tedy dnes ráno kolem osmé mi telefonovala jedna prodavačka ryb, jistá Alice Feynerouová. Haló!“

„Poslouchám.“

Maigret si pro každý případ poznamenal jméno na jeden z Lognonových papírků.

„Tvrdí, že poznala tvář na fotografii, kterou uveřejnil Edaireur. Zná ji prý poměrně dlouho, čtyři pět let. Ta dívka, tehdy to byla žabka, bydlela s maminkou v domě, který sousedí s rybárnou.“

„Řekla ti něco bližšího?“

„Máma měla zřejmě hluboko do kapsy, to si pamatuje nejlíp.“

„Takovým lidem se nikdy nemá dávat na úvěr, řekla mi.“

„A co ti říkala o dceři?“

„Matka s dcerou bydlely v dost komfortním bytě nedaleko třídy Clémenceau. Matka prý bývala kdysi krasavice. Na to, že měla teprve patnáctiči šestnáctiletou dceru, byla starší, než je zvykem. Tehdy jí bylo už dost přes padesát.“

„Z čeho žily?“

„To nikdo neví. Matka se velice strojila, pravidelně po večeri odcházela a vracela se pozdě v noci.“

„To je všechno? Nebyl v tom žádný muž?“

„Ne, žádný muž v tom není. Kdyby šlo o něco mimořádného, tak by mi to ta ženská z rybárny s gustem vylíčila.“

„Zřejmě se obě odstěhovaly ze čtvrti.“

„Nejspíš. Jednoho Ttrásného dne zmizely a patrně po nich zůstalo jen pár dluhů.“

„Ověřil jsi, že se jméno Laboineová nevyskytuje ve vašich spisech?“

„To jsem udělal ze všeho nejdřív. Nikde ani zmínka. Ptal jsem se kolegů. Jednomu z dělesloužících je to jméno povědomé, ale na nic si nevzpomněl.“

„Půjdeš po tom dál?“

„Udělám, co je v mých silách. Co vás zajímá především?“

„Všechno. Kdy to děvče odešlo z Nice. Co se stalo s matkou. Z žeho žily. S kým se stýkaly. Jestli tomu děvčeti bylo tehdy patnáct nebo šestnáct, patrně ještě chodila do školy. Můžeš to prověřit v městských školách?“

„Samozřejmě. Jak se něco dozvím, tak hned zavolám.“

„Pokud jde o matku, zastav se v kasinu.“

„Zrovna jsem na to myslel.“

Přibyl další rys. V době, o níž Féret mluvil, to byla ještě žabka a chodila pro ryby k obchodnici, již matka dlužila peníze a která s ní proto jednala chladně.

Maigret si oblékl svrchník, nasadil si klobouk a šel dolů. Na schodech potkal muže mezi dvěma strážníky, který se na něho ani nepodíval. Než přešel dvůr, zastavil se v kartotéce. Napsal na kus papíru jméno Louisy Laboineové a Jeanine Armenieuové.

„Buď tak laskav a požádej své lidi, aby ta dvě jména vyhledali v kartotéce. Spíš v loňském než v letošním roce.“ Bylo lepší, aby se Lognon nedozvěděl, že na jeho úkolu pracuje taky někdo jiný.

Před chvílí přestalo pršet, vyšlo sluníčko a louže na dláždění vysychaly. Maigret už už zastavil taxík, který jel kolem, ale na poslední chvíli změnil rozhodnutí a zvolna zamířil k restauraci Dauphine, kde zůstal stát u pultu. Nevěděl, na co má vlastně chuť. Dva inspektoři, kteří nebyli z jeho oddělení, debatovali o penzijním věku.

„Co si dáte, pane Maigrete?“

Mohlo se zdát, že nebyl v náladě, ale ti, kdo ho znali, by poznali, že to není otázka nálady. Prostě byl v té chvíli všude zároveň, v bytě vdovy v ulici Clichy, u obchodnice v ulici Douai, na lavičce na náměstí před Svatou Trojicí a teď také v Nice, a představoval si děvčátko v obchodu s rybami.

Všechny ty obrazy se překrývaly, zatím stále ještě nejasné, ale nakonec z toho určitě něco vyjde. Hlavně měl před očima jeden, který nedokázal zapudit, obraz nahého těla v prudkém elektrickém světle se siluetou doktora Paula v bílém plášti, doktora Paula navlékajícího si gumové rukavice.

„Jeden pernod,“ objednal si mechanicky.

Neříkal Paul, že než vrah to děvče udeřil do hlavy, padlo na kolena?

Předtím zašla do Romea v ulici Caumartin, kde si taxikář všiml jejích obnošených šatů, kde ji barman pozoroval, jak se proplétá mezi tančícími páry, a kde mluvila s vrchním číšníkem a potom s nevěstou.

Pak kráčela v dešti. Byla viděna na náměstí SaintAugustin, později na rohu bulváru Haussmann a třídy Faubourg SaintHonoré.

Na co tehdy celou dobu myslela? Kam měla namířeno? V co doufala?

Prakticky neměla žádné peníze, sotva na jedno jídlo. Stará paní Crémieuxová ji vypověděla z bytu.

Nemohla dojít nijak zvlášť daleko a tam někde dostala pár fack nebo několik ran pěstí, padla na kolena a někdo ji uhodil do hlavy tvrdým a těžkým předmětem.

Podle pitevní zprávy k tomu došlo kolem druhé hodiny. Co dělala od půlnoci do dvou hodin?

„Zvláštní holka,“ zabručel.

„Přejete si?“ zeptal se číšník.

„Nic. Kolik je hodin?“

Na oběd zašel domů.

„Pokud jde o tu otázku, kterou jsi mi položil včera večer,“ prohodila paní Maigretová u stolu. „Přemýšlela jsem o tom celé dopoledne. Ještě je tu jedna příležitost, aby si takové děvče obléklo večerní šaty.“

Neměl vůči ní tolik ohleduplnosti jako vůči Lognonovi a zabručel roztržitě, aniž jí dal příležitost.

„Já vím. Na svatbu.“

Paní Maigretová pak už neřekla ani slovo.

KAPITOLA PÁTÁ

o dámě, která si na živobytí vydělává ruletou, o staré panně, která musí všechno vyklopit, a o jedné uličnici, schované pod postelí.

Dvakrát nebo dokonce třikrát toho odpoledne zvedl Maigret oči od papírů a podíval se na oblohu; a protože byla Čisté modrá, mráčky měly zlaté třásně a střechy byly zalité sluncem, s povzdechem přerušil práci a šel otevřít okno.

Pokaždé měl sotva čas vrátit se na místo a s gustem potáhnout z dýmky, která na jaře chutnala zase nějak jinak, když papíry začaly šustit, zvedly se a rozletěly se po místnosti.

Tam nahoře se mezitím bílé mraky změnily na modrošedé a spustil se déšť, bušil do okenních parapetů, lidé na mostě SaintMichel šli najednou rychleji jako ve starých němých filmech a ženy si držely sukně.

Podruhé nepadal déšť, ale kroupy, odsakovaly jako ping pongové míčky, a když opět zavřel okno, našel jich pár uprostřed místnosti.

Jestlipak je Lognon pořád ještě venku a se zasmušilým pohledem a ušima sklopenýma jako honící pes sleduje bůhsud jakou stopu v davu? Možné to je. Je to dokonce pravděpodobné. Netelefonoval. Nikdy s sebou nenosil deštník. A nepatřil k lidem, kteří se vtisknou mezi ostatní do výklenku vrat a počkají, až se déšť přezene; právě naopak, ten jistě zakoušel přímo hořkou rozkoš nad tím, že promoká až na kůži a v největší plískanici rázuje po chodníku úplně sám, obět nespravedlnosti a vlastní svědomitosti.

Janvier se vrátil kolem třetí s malou špičkou. Takhle ho viděl zřidkakdy, oči mu neobvykle svítily a hlas zněl veseleji.

„A je to, šéfe!“

„Co je?“

Když ho tak člověk poslouchal, moh mít dojem, že našel to děvče živé.

„Měl jste pravdu.“

„Vyjádři se jasně.“

„Byl jsem ve všech barech a ve všech kavárnách.“

„To vidím.“

„Zastavila se teprve na rohu ulice Caumartin a ulice Saint Lazare. Číšník, který ji obsluhoval, se jmenuje Eugène. Je plešatý, bydlí v BéconlesBruyères a má dceru přibližně stejně starou, jako je ta mrtvá.“

Janvier zamáčkl cigaretu v popelníku a zapálil si jinou.

„Přišla asi v půl jedenácté a sedla si do rohu nedaleko pokladny. Zřejmě jí bylo zima a objednala si grog. Později, když jí ho Eugène přinesl, požádala o telefonní známku. Zaslala do kabiny. Vyšla téměř okamžitě. A od té chvíle skoro až do půlnoci se nejméně desetkrát pokusila někoho dovolat.“

„Kolik grogů vypila?“

„Tři. Co chvíli se vracela do kabiny a vytáčela číslo.“

„Dovolala se nakonec?“

„Eugène neví. Čekal pokaždé, že se dá do pláče, ale neudělala to. Jednu chvíli se pokusil zapříst rozhovor, ale dívala se na něho beze slova. Vidíte, jak to všechno vychází. Z toho krámu v ulici Douai vyšla po desáté. Měla čas dojít pěšky do ulice Caumartin. Tam se usadila v kavárně a pokoušela se někam dovolat až do chvíle, kdy se vydala do Romea. Tři grogy na mladé děvče, to není špatný výkon. Určitě byla trochu nalíznutá.“

„A v kabelce jí nezbyly už vůbec žádné peníze,“ podotkl Maigret.

„Na to jsem nepomyslel. Ale je to tak. Co mám dělat dál?“

„Nemáš nic na práci?“

„Jen běžné věci.“

Ted byl také skloněn nad psacím stolem a nepochybně litoval, že jeho pochůzka nebyla delší.

Maigret listoval spisy, dělal si poznámky, občas zavolal do jiného oddělení. Blížila se pátá, když do jeho kanceláře vstoupil Priollet. Ještě než si sedl, zeptal se:

„Neruším?“

„Vůbec ne. Likviduji staré případy.“

„Ty znáš Luciena, toho mého inspektora, co bydlí pár kroků od vás?“

Maigret se na něho nejasně upamatoval. Byl to malý tlouštík s velice černým porostem a jeho žena měla obchod léčivými bylinami v ulici CheminVert. Maigret ho vídal hlavně v létě na prahu krámu, když šel se ženou na večeři k doktoru Pardonovi.

„Před čtvrt hodinkou jsem Lucienovi položil pro každý případ stejnou otázku jako všem svým lidem.“

„O Jeanine Armenieuové?“

„Ano. Koukal na mě, a vraštil čelo.“

„To je zajímavé, povídá. Moje žena o ní zrovna při obědě mluvila. Ale moc jsem ji neposlouchal. Počkejte. Pokusím se zopakovat, co říkala.“

Pamatuješ na tu hezkou rusovlásku s krásnými nadry, co bydlela vedle v domě? Ted' se bohatě vdala. Na svatbu si najali celý noční podnik.

Žena vyslovila její jméno. Je to ta Armenieuová. Dodala ještě:

Ta už ke mně baňku kupovat nepřijde, I Maigret ji mohl potkávat ve čtvrti, kde bydlel, pani Maigretová možná nakupovala ve stejných obchodech jako ona, protože skoro pro všechny potraviny chodila do ulice CheminVert.

„Lucien se ptal, jestli se má do věci pustit, fíekl jsem mu, že jistě budeš chtít mít tu věc pod palcem sám.“

„A pokud jde o Santoniho?“

„Nic zajímavého, až na to, že jeho přátelé byli sňatkem překvapeni. Až dosud neměly jeho lásky dlouhého trvání.“

Bylo to mezi dvěma přeháňkami. Slunce zářilo, louže vysychaly. Maigret zatoužil vyjít yén a už už si bral kabát a nasazoval klobouk, když zazvonil telefon.

„Haló! Komisař Maigret, slyším.“

Byla to Nice. Féret měl patrně novinky, protože byl stejně rozčilený jako před chvílí Janvier.

„Našel jsem mámu, šéfe. Abych s ní vůbec mohl promluvit, musel jsem jet do Monte Carla.“

Takhle to chodí skoro vždycky. Člověk přešlapuje celé hodiny, dny, někdy i celé týdny, a potom se informace hrnou všechny najednou.

„Byla v kasinu?“

„Je tam ještě pořád. Vysvětlila mi, že nemůže odejít od rulety, dokud nedostane zpátky svou sázku a nevydělá si na živobytí.“

„Chodí tam každý den?“

„Přesně tak, jako chodí jiní lidé do kanceláře. Hraje tak dlouho, až získá těch pár franků, které potřebuje na holé živobytí. Potom jde domů, o víc se nikdy nepokouší.“

Maigret tenhle systém znal.

„Jaké je u vás počasí?“

„Nádherné. Je tu spousta cizinců, kteří přijeli na karneval. Zítra je tu soutěž s průvodem, a tak se budují pódia.“

„Jmenuje se Laboineová?“

„V průkazu to má zapsané. Germaine Laboineová, ale dává si říkat Lilian. Croupieři ji znají pod jménem Lili. Nechybí jí moc do šedesátky, je silně nalíčená a ověšená nepravými šperky. Znáte ten typ? Dělal jsem, co jsem mohl, abych ji odstrhl od stolu, kde má vy sezené místo. Abych s ní vůbec pohnul, musel jsem jí říct brutálně:

„Vaše dcera je mrtvá. „

Maigret se zeptal:

„Nevěděla to z novin?“

„Nečte noviny. Tyhle lidi zajímá jen a jen ruleta. Každé ráno kupují seznam čísel, která vyšla předchozího dne a v noci. Patří k určité společnosti, která denně odjíždí stejným autobusem do Nice a vrhá se ke stolům, jako se prodavači v obchodních domech ženou ke svým pultům.“

„A jak na tvá slova reagovala?“

„Těžko říct. Právě popáté vyšla červená a ona vsadila na černou. Nejdřív pošoupla po zeleném suknu několik žetonů. Pohybovala rty, ale neslyšel jsem, co říká. Teprve když konečně vyhrála černá a ona shrábla výhru, zvedla se.

„Jak se to stalo? zeptala se.

„Nechcete jít se mnou ven?“

„Ted' nemohu. Musím sledovat, co se děje na stole. Ale nic nám nebrání promluvit si tady. Kde se to stalo?“

„V Paříži.

„Zemřela v nemocnici?“

„Byla zabita. Našli ji mrtvou na ulici.

„Nějaké neštěstí?“

„Vražda.

Zdalo se, že je překvapená, ale zpovzdáli nepřestávala sledovat, co říká croupier. Jednu chvíli mě přerušila: povolíte?

Nechala mě stát a položila žetony na jedno pole. Ptal jsem se sám sebe, jestli je pod vlivem drog. Když jsem o tom přemýšlel, dospěl jsem k závěru, že ne. Dostala se do stadia, kdy se člověk etává pouhým mechanismem, víte, co mám na mysli?

Maigret řekl, že ano. Viděl v životě takových lidí už víc.

„Trvalo dlouho, než jsem z ní dostal pár informací. Pořád opakovala:

„Proč nepočkáte na večer, až se vrátím do Nice? Povím vám všechno, co budete chtít. Nemám co tajit.

Posloucháte mě, šéfe? Všimněte si, že nelhala, když tvrdila, že nemůže z kasina odejít. Ti lidé to v podstatě berou jako zaměstnání. Mají určitý kapitál, a tak mohou několikrát sázku opakovat. A protože si mohou dovolit sázku opakovat a protože jejich barva nakonec přece jen vyhraje, nic neriskují. Musí se ovšem spokojit s malou výhrou, která jim stačí jen na živobytí a na každodenní autobus. Ředitelství kasina je zná. Ve skupině je několik mužů, ale hlavně ji tvoří stárnoucí ženy. Když je v kasinu mnoho lidí a všechny stoly jsou obsazené, zbavují se jich tak, že jim dají, co by během několika hodin nakonec stejně vyhráli.“

„Žije sama?“

„Ano. Musím k ní zajít, až se vrátí. Má pronajatý zařízený

pokoj v ulici Greuze nedaleko bulváru Victor Hugo. Šaty má nejméně deset let staré a stejně tak klobouky. Zeptal jsem se jí; jestli byla vdaná, a na to mi řekla:

„To záleží na tom, čemu říkáte vdaná.

Vysvětlila mi, že byla umělkyní a že pod jménem Lili France pořádala turné po východních zemích a po Malé Asii.

Předpokládám, že víte, o co běží?“

Pařížské agentury se kdysi zabývaly nábořem takovýchto umělekyní. Stačilo je naučit pár tanečních kroků nebo několik písniček. A pak je agentury vyslaly do Turecka, do Egypta, do Bejrútu, kde holky pracovaly jako animérky v kabaretech.

„A tam se jí narodila dcera?“

„Ne. Narodila se ve Francii, když bylo matce už skoro čtyřicet.

„V Nice?“

„Pokud jsem dobře rozuměl, tak ano. Není snadné klást otázky člověku, který má oči upřené na desku rulety a svírá ruce pokaždé, když kulička zapadne. Nakonec mi řekla vážně:

„Ničeho špatného jsem se nedopustila, nemám pravdu? Tak mě nechte na pokoji. Když vám slíbím, že vám dnes večer odpovím na všechny otázky.“

„To je všechno, co jsi se dozvěděl?“

„Ne. Malá odjela před čtyřmi roky a zanechala dopis. Oznámila v něm, že už se nevrátí.“

„To znamená, že jí bylo asi tak šestnáct.“

„Přesně šestnáct. Odešla v den svých narozenin a nikdy už matce o sobě nedala vědět.“

„Matka se neobrátila na policii?“

„Ne. Můj dojem je, že se nezlobila, když se dcery zbavila.“

„Takže se nikdy nedozvěděla, co se s ní stalo?“

„Před několika měsíci dostala dopis od jisté slečny Poréové, která bydlí v ulici Chemin Vert. Napsala jí, že by měla lépe dohlížet na svou dceru a že by ji zejména neměla nechávat samotnou v Paříži. Číslo domu neznám. Paní Laboineová mi slíbila, že mi je večer poví.“

„Vím, kde jí hledat.“

„Vy víte, o co jde?“

„Víceméně.“

Maigret pohlédl na Priolleta, který poslouchal. Stejná zpráva teď přicházela z několika stran zároveň.

„V kolik se s ní máš večer sejít?“

„Jakmile se vrátí z Nice. To může být v sedm zrovna jako až o půlnoci. Všechno záleží na ruletě.“

„Zavolej mi do bytu.“

„Jasně, šéfe.“

Maigret zavěsil.

„Podle toho, co mi Férét telefonoval z Nice,“ řekl, „je osobou, u níž bydlela Jeanine Armenieuová v ulici CheminVert, jistá slečna Poréová. A ta taky zná Louisu Laboineovou.“

„Zajdeš tam?“

Maigret otevřel dveře.

„Půjdeš se mnou, Janvier?“

O pár minut později nasedli do vozu. V ulici CheminVert zastavili před bylinkářstvím a v šerém krámku, kde to vonělo třezalkou, našli za poltem Lucienovu manželku.

„Čím mohu sloužit, pane Maigrete?“

„Prý znáte Jeanine Armenieuovou?“

„Manžel vám to řekl? Zrovna jsem o ní mluvila dnes v poledne, protože jsem v novinách četla o té svatbě. Je to skutečná krasavice.“

„Jak je to dávno, co jste ji viděla naposledy?“

„Nejmíň tři roky. Počkejte. Ještě předtím, než manžel dostal přidáno. A to je pñlčtvrtého roku. Byla tehdy mladičká, ale měla pěknou postavu, už to byla ženská a všichni chlapi na ulici se za ní ohlíželi.“

„Bydlela prý v sousedním domě.“

„U slečny Poréové, to je má dobrá zákaznice. Pracuje v telefonní ústředně. Slečna Poréová je její teta. Mám dojem, že se nakonec nepohodly a Jeanine se rozhodla osamostatnit.“

„Myslíte, že zastihneme slečnu doma?“

„Jestli se nepletu, tak tenhle týden pracuje od šesti. Je tedy možné, že bude doma.“

O chvíli později vešel Maigret s Janvierem do sousedního domu.

„Slečna Poréová?“ zeptali se domovnice.

„Druhé patro vlevo. Někdo už k ní šel.“

V domě nebyl výtah. Na schodišti panovalo šero. Místo tlačítka visela u dveří plochá šňůra, která uvnitř uvedla do pohybu neobyčejně pronikavý zvonek.

Dveře se okamžitě otevřely. Hubená osůbka s malýma černýma očima, celá špičatá, si je přísně přeměřila.

„Co si přejete?“

Ve chvíli, kdy se Maigret chystal odpovědět, zahlédl uvnitř, v polostínu, tvář inspektora Lognona.

„Žádám vás o prominutí, Lognone. Netušil jsem, že vás tu zastihnu.“

Protiva na něho hleděl rezignovaně.

Slečna Poréová zamumlala:

„Pánové se znají?“

Rozhodla se vpustit je dovnitř. V čistoučkém bytě byla cítit kuchyň. Ted' stáli v malé jídelně čtyři a nevěděli, jak se zachovat.

„Už jste tu dlouho, Lognone?“

„Sotva pět minut.“

Ted' nebyla vhodná chvíle ptát se, jak tuto adresu objevil.

„Už jste se něco dozvěděl?“

Odpověděla slečna Poréová:

„Začala jsem mu vyprávět, co vím, a ještě jsem neskončila. Když jsem v novinách viděla tu fotografii, nešla jsem na policii, protože jsem si nebyla jistá, jestli je to opravdu ona. Za pñlčtvrtého roku se lidé mohou změnit, zvláště v tomhle věku. Ostatně se nerada míchám do věcí, které se mě netýkají.“

„Jeanine Armenieuová je vaše neteř, že?“

„O té nemluvím, ale o její přítelkyni. Pokud jde o Jeanine, je to dcera mého nevlastního bratra a není nejmenšího důvodu blahopřát mu k tomu, jak ji vychoval.“

„Pochází z jihu?“

„Jestli považujete Lyon za jih. Chudák bratr pracuje v prádelně a od té doby, co ztratil ženu, to už není on.“

„Kdy mu zemřela žena?“

„Loni.“

„Ale Jeanine Armenieuová přišla do Paříže už před čtyřmi roky?“

„Ano, jsou to tak asi čtyři roky. Lyon jí nebyl dost dobrý. Bylo jí sedmnáct a chtěla žít podle svého. Zdá se, že dnes jsou všechny takové. Bratr mi napsal, že ji nedokáže udržet doma, že se rozhodla odejít, a prosil mě, abych ji přijala na byt. Odpověděla jsem, že to udělám a že jí možná najdu i zaměstnání.“

V hovoru pečlivě vyslovovala všechny slabiky, jako kdyby vše, co říkala, bylo mimořádně důležité. Jednoho po druhém si je prohlédla a potom se najednou zeptala:

„Když jste všichni od policie, jak je možné, že jste přišli každý zvlášť?“

Co jí na to říct? Lognon svěsil hlavu. Maigret řekl:

„Patříme každý do jiného oddělení.“

Při pohledu na Maigretovu statnou postavu řekla bezohledně:

„Domnívám se, že vy jste tady ten nejdůležitější? Jakou máte hodnost?“

„Komisař.“

„Tak vy jste komisař Maigret?“

Když kývl hlavou, přistrčila mu židli.

„Posaďte se. Všechno vám to vyložím. Kde jsem to přestala? Aha ano, u bratrova dopisu. Mohu ho najít, jestli si přejete, protože já schovávám všechny dopisy, které dostávám, včetně rodinných.“

„To není potřeba. Děkuji.“

„Jak chcete. Zkrátka dostala jsem ten dopis, odpověděla jsem na něj a jednou ráno asi v půl osmé přijela má neteř. Už tahle maličkost vám napoví, co je to za povahu. Ve dne je výborné spojení, ale trvala na tom, že pojede v noci. Protože je to romantičtější, chápete? Naštěstí jsem ten týden zrovna pracovala ve druhé směně. Budiž, přejdeme to. Vůbec už nemluví o tom, co měla na sobě a jak byla učesaná. Ale řekla jsem jí k tomu své a netajila jsem se s tím, že nemají si na ni lidé ve čtvrti ukazovat prstem, bude muset změnit způsoby.

Tenhle byt, ve kterém bydlím dvaadvacet let, není sice velký ani přepychový, ale přece jen má dvě ložnice. Jednu jsem přenechala Jeanine. Celý týden jsem s ní chodila po Paříži, aby poznala město.“

„Jaké měla úmysly?“

„Že se ptáte! Najít nějakého pracháče, to byl její úmysl. A jestli mám věřit tomu, co píšou v novinách, tak se jí to podařilo. Jenom bych nechtěla projít tím, čím prošla ona.“

„Našla si nějaké místo?“

„Uchýtila se jako prodavačka v jednom obchodě koženou galantérií na velkých bulvárech nedaleko Opery.“

„Pracovala tam dlouho?“

Chtěla vypravovat tu historku po svém a nikterak se s tím netajila.

„Jestli mi budete pořád klást otázky, celou mě popletete a já ztratím nit. Povím vám všechno, nic se nebojte! A tak jsme si tu žily ve dvou. Přesněji řečeno to jsem si myslela já, že tu žijeme ve dvou. Každý druhý týden mám volno dopoledne a ob týden zase od tří odpoledne. Uteklo pár měsíců, přišla zima. Tehdy to byla zima velice studená. Na nákup jsem chodila v naší čtvrti jako vždycky. A právě při těch nákupech se mě zmocnilo podezření. Všechno jídlo, ale hlavně maslo, ubývalo neuvěřitelně rychle. A chleba taky. Několikrát se mi stalo, že jsem ve spížce nenašla zbytek masa nebo koláče, ačkoli jsem to tam určitě sama dávala.

„To ty jsi snědla tu kotletu?“

„Ano, teto. Přišel na mě v noci hlad.“

Zkrátka nějakou dobu mi to trvalo, než jsem pochopila. Víte, jak to bylo doopravdy? Po celou tu dobu bydlela bez mého vědomí v mém bytě třetí osoba.

Předesílám, že to nebyl muž. Byla to holka. Ta, co ji našli mrtvou na náměstí Vintimille a co pak v novinách byla její fotografie. Což je, mezi námi řečeno, nejlepší důkaz, že jsem si dělala starosti právem, protože takovéhle věci se lidem jako vy nebo já nestávají.“

Vůbec se nepotřebovala nadechnout. Stála zády k oknu, ruce složené na plochem životě, a chrlila slovo za slovem, větu za větou jako korálky růžence.

„Už budu končit, nemějte strach. Nechci vás okrádat o čas, protože mám za to, že jste velice zaneprázděný.“

Mluvila pouze k Maigretovi a Lognon se v jejích očích stal pouhým statistou.

„Jednou ráno, když jsem uklízela, upadla mi špulka nití a zakutálela se pod postel mé neteře, a tak jsem se pro ni shýbla. Musím přiznat, že jsem strašně vykřikla, kdo ví, co byste na mém místě udělal vy! Někdo byl pod postelí a díval se na mě kočičíma očima.“

Ještě štěstí, že to byla žena. Ta mi aspoň uenaháněla takový strach. Šla jsem pro pohrabáč, pro každý případ, a povídám:

„Vylezte tamodtud!“

Nebyla ani tak stará jako Jeanine, hádala bych jí takových šestnáct. Ale jestli si myslíte, že plakala, že mě požádala za prominutí, tak se mýlíte. Koukala na mě pořád tak, jako bych z nás dvou byla tou stvůrou já.

„Jak jste se dostala do mého bytu?“

„Jsem přítelkyně Jeanine.“

„A to je důvod k tomu, abyste se schovávala pod postelí? Co jste tam pod tou postelí dělala?“

„Čekala, až odejdete.“

„A co potom?“

„Byla bych taky odešla.“

Umíte si to představit, pane komisaři? Tohle trvalo celé týdny, celé měsíce. Přijela do Paříže zároveň s mou neteří.

Seznámily se ve vlaku. Cestovaly třetí třídou, a protože nemohly spát, celou noc si vykládaly ty svoje holčičí osudy. Ta dívka se jmenovala Louisa a peníze měla tak na dva tři týdny.

Našla si místo, lepila známky na obálky nevím v jaké kanceláři, ale její vedoucí ji ihned začal dělat milostné návrhy a ona mu dala facku.

Totíž tak mi to aspoň řekla, ale to ještě neznamená, že je to pravda.

Když zůstala bez peněz a z podnájmu ji vyhodili, šla za Jeanine a ta jí nabídla, aby těch pár nocí, než si najde jiné místo, přespávala tady.

Jeanine se mi to neodvážila říct. Zavedla kamarádku do bytu, když jsem nebyla doma, a dokud jsem neusnula, schovávala se Louisa pod postelí mé neteře.

V týdnech, kdy jsem chodila na odpolední směnu, musela být pod postelí až do půl třetí odpoledne, protože dělám od tří.“

Maigret se od počátku snažil udržet vážnou tvář, protože teta ho nespouštěla z očí a neprominula by mu ani záblesk ironie.

„Zkrátka,“ opakovala.

Tohle slůvko použila přinejmenším už potřetí a Maigret se neudržel a pohlédl na hodinky.

„Jestli vás to nezajímá.“

„Právě naopak.“

„Máte nějakou schůzku?“

„Ještě mám čas.“

„Jsem u konce. Ráda bych jenom, abyste si uvědomil, že po celé měsíce všechno, co jsem řekla, vyslechla třetí osoba, dobrodružka, kterou jsem ani neznala a která číhala na mé příchody a odchody. Žila jsem si svůj skromný každodenní život a domnívala jsem se, že jsem doma, netuším.“

„Napsala jste její matce?“

„Jak to víte? Řekla vám to?“

Lognon byl viditelně zklamaný. Na stopu slečny Poréové přišel on a pravděpodobně ho to stálo dlouhé a

vyčerpávající pochody po Paříži. Kolikrát jenom zmokl, protože se nezdržoval hledáním přístřeší?

Naproti tomu Maigret nemusel vytáhnout paty z kanceláře.

Nehnul ani prstem a informace se mu valily samy. A teď nejen že přišel na stopu Poréové takřka ve stejnou chvíli jako Lognon, ale zdá se, že toho dokonce ví víc.

„Nenapsala jsem její matce hned. Nejdřív jsem holku vyhodila a doporučila jsem jí, aby už nikdy nepřekročila tenhle práh. Myslím, že bych ji byla mohla zažalovat.“

„Pro porušení domovního práva?“

„A pro krádeže jídla po celé ty měsíce. Když se neteř vrátila, řekla jsem jí bez servítků, co si myslím o ní i o jejích známých. Jeanine nebyla o moc lepší, to jsem si uvědomila, když mě o pár týdnů později taky opustila a přestěhovala se do hotelu. Slečinka potřebovala mít volné ruce, chápete? Aby mohla přijímat muže.“

„Jste si tím jistá?“

„Proč by jinak potřebovala jít do hotelu, když u mě měla kde spát i co jíst? Vyptala jsem se jí na tu přítelkyni. Řekla mi jméno a adresu matky. Asi týden jsem váhala, ale pak jsem jí poslala dopis a kopii jsem si schovala. Nevím, jestli to k něčemu bylo. Ale nemůže se vymlouvat, že jsem ji neupozornila. Chcete si jej přečíst?“

„Není potřeba. Stýkala jste se s neteří i později, když se od vás odstěhovala?“

„Nepřišla ani jedinkrát, ani aby mě pozdravila a na Nový rok ji nikdy nenapadlo poslat mi přání. Myslím, že celá ta nová generace je taková. To málo, co jsem o ní věděla, jsem se dozvěděla od bratra, který je jako slepotou raněný. Holka ho uměla opít rohlíkem. Čas od času mu napsala, napovídala mu, že pracuje, že je zdravá, a pokaždé slíbila, že se brzy na něho přijede podívat.“

„Do Lyonu se už nevrátila?“

„Jednou, na vánoce.“

„Bratra ani sestru nemá?“

„Měla bratra, ale ten umřel někde v sanatoriu. Zkrátka.“

Maigret ta „zkrátka“ mechanicky začal počítat.

„Je plnoletá. Bratrovi snad oznámila, že se vdává. Mně neřekla nic. Já se to dozvěděla až z novin. Nezdá se vám zvláštní, že tu její kamarádka zabil zrovna té noci, co měla Jeanine svatbu?“

„Stýkaly se pořád dál?“

„Jak bych to mohla vědět? Ale chcete-li vědět, co si o tom myslím, tak holka jako Louisa se jen tak kamarádky nepustí, Tyhle lidi, co žijí na útraty druhých a schovávají se pod postelí, se nedají snadno odradit. A ten Santoni je opravdu boháč.“

„Takže neteř jste neviděla tři roky?“

„Přes tři roky. Loni, někdy v červenci, jsem ji jednou zahlédla ve vlaku. Bylo to na nádraží SaintLazare. Vypravila jsem se na jeden den do ManteslaJolie. Bylo hrozné vedro. Měla jsem dovolenou a zatoužila jsem po venkově. Na kolejích vedle našeho vlaku stál luxusní rychlík, prý jel do Deauville. Když jsme se rozjížděli, zahlédla jsem v jednom kupé Jeanine. Ukázala na mne osobě, která seděla vedle ní, a v posledním okamžiku mi ironicky zamávala.“

„Cestovala s nějakou ženou?“

„To jsem neviděla. Měla jsem dojem, že je dobře oblečená, a v tomhle vlaku bývá jenom první třída.“

Janvier jako obvykle dělal poznámky, jenom pár, protože tohle tlachání se dalo shrnout do několika slov.

„Když u vás neteř bydlela, měla jste přehled, s kým se stýká?“

„Podle toho, co říkala, se nestýkala s nikým. Ale těžko věřit děvčeti, které si schovává lidi pod postelí.“

„Děkuji vám, slečno.“

„To je všechno, co jste si přál vědět?“

„Pokud nemáte další informace.“

„Nemyslím. Ne, pokud mě něco ještě napadne.“

S lítostí sledovala, jak jdou ke dveřím. Tolik by si byla přála ještě něco dodat. Lognon pustil napřed Maigreta a Janvier a sám šel ze schodů poslední.

Na chodníku komisař nevěděl, co říct.

„Prosím vás za prominutí, kolego. Kdybych byl věděl, že jste tam.“

„Na tom nezáleží.“

„Udělal jste kus dobré práce. Je pravděpodobné, že teď to půjde rychleji.“

„Znamená to, že mě nepotřebujete?“

„To jsem neřekl.“

Lucienova manželka je pozorovala skleněnými dveřmi bylinkářství.

„V této chvíli pro vás nic nemám. Není na čase, abyste si odpočinul a vyléčil tu bronchitidu?“

„Je to jenom rýma. Přesto vám děkuji.“

„Mám vás někam zavést?“

„Ne. Pojedu metrem.“

Opět chtěl ukázat, jaký je rozdíl mezi ním a těmi, kdo odjíždějí autem, on pojede metrem, a protože je právě šest, bude se tlačit v davu.

„Blahopřeji vám. Dozvíte-li se něco nového, zavolejte mi. Já vás budu také informovat.“

Když se zase ocitl ve voze o samotě s Janvierem, povzdychl si:

„Chudák Lognon! Nevím, co bych dal za to, kdybych byl přišel až po jeho odchodu.“

„Vracíte se na Nábřeží?“

„Ne. Zavez mě domů.“

Bylo to pár kroků. Neměli ani čas probrat novinky, které se dozvěděli. Oběma určitě ležela v hlavě Šestnáctiletá holka, která utekla od mámy a pak se musela po celé měsíce schovávat den co den pod postelí.

Vdova Crémieuxová o ní řekla, že to byla hrdopýška, nikdo jí nebyl dost dobrý, aby s ním promluvila. Rose, služka Larcherových, viděla, jak tráví celé hodiny úplně sama na lavičce na náměstí Svaté Trojice. Úplně sama navštívila také dvakrát obchod slečny Ireny. Sama šla i do Romea a úplně sama tamodtud také odešla, odmítla nabídku taxikáře, který ji později viděl na náměstí SaintAugustin v dešti a potom znovu na třídě Faubourg SaintHonoré.

Dále nebylo už vůbec nic, jen tělo ležící na mokré m dláždění na náměstí Vintimille.

Neměla už sametovou pláštěnku ani stříbrnou večerní kabelku, které si vypůjčila, a rovněž chyběl jeden střevoček s vysokým podpatkem.

„Tak na shledanou, milý Janviere.“

„Nějaký příkaz?“

Vyloučeno vyslýchat Jeanine Armenieuovou, která se stala paní Santoniovou a tráví líbánky ve Florencii.

„Čekám dnes večer zprávu z Nice.“

Pořád ještě zůstávala spousta bílých míst, která museli zaplnit.

Někde byl někdo, kdo tu dívku zabil a pak ji dopravil na náměstí Vintimille.

KAPITOLA ŠESTÁ

v níž se mluví o povedeném tatínkovi a o Maigretových zbytečných starostech

U večere mluvila paní Maigretová o děvčátku ze sousedství, které bylo toho dne prvně u zubaře a řeklo. Co to vlastně řeklo? Maigret si neuvědomil, že poslouchá jen tak na půl ucha, a teď se zahleděl na ženu, jejíž hlas se linul jako příjemná hudba; odmlčela se a pak se zeptala:

„Tobě to není k smíchu?“

„Ale ano, je to legrační.“

Měl okno. To se mu stává. V takových chvílích se dívá na lidi vyvalenýma očima, snad trochu upřeně, a ti, kdo ho neznají, nemají tušení, že jeho zraku právě posloužili jako jakási zeď či plátno v pozadí.

Paní Maigretová nenaléhala a šla mýt nádobí, zatímco on se usadil do své lenošky a rozevřel noviny. Jakmile domyla nádobí, rozhodilo se v bytě naprosté ticho, až na to, že občas zašustily noViny, jak obracel stránku, a že sem z ulice dvakrát dolehl bubnování deště.

Kolem, desáté, když viděla, že noviny pečlivě skládá, zadoufala, že půjdou spát, ale manžel vytáhl z hromádky nějaký časopis a dal se opět do čtení, šla tedy také dál a čas od času pronesla nějakou bezvýznamnou větu, jen aby vyplnila ticho. Nezáleželo na tom, jestli odpoví nebo ne, nebo jestli jen něco zabručí: doma bylo útulněji.

Rodina v patře nad nimi zavřela rádio a šla spát.

„Čekáš na něco?“

„Někdo mi má volat.“

Féret mu slíbil, že půjde za Louisinou matkou, jakmile se stará paní vrátí z Monte Carla, a znovu ji vyslechne. Možná že Féreta zdržel jiný případ. V předvečer květinové soutěže tam mají jistě plné ruce práce.

Později si paní Maigretová uvědomila, že manžel zapomíná obracet stránky. Ale oči měl ještě otevřené. Dlouho čekala, než navrhla:

„Co kdybychom si šli taky lehnout?“

Bylo jedenáct pryč. Maigret neprotestoval, přenesl telefon do ložnice, zapojil jej a aparát postavil na noční stolek.

Svlékli se, vystřídali se v koupelně, vykonali drobné každodenní obřady. Maigret si lehl, zhasl světlo a obrátil se k ženě, aby ji políbil.

„Dobrou noc.“

„Dobrou noc. Pokus se usnout.“

Bez ustání myslel na Louisu Laboineovou a na ostatní postavy, které se vynořily jedna po druhé, vystoupily z anonymity a uspořádaly pro něho úplný průvod. Jediný rozdíl byl v tom, že teď nabyly tyto postavy neurčitých groteskních tvarů a nakonec se pomíchaly a každá hrála jinou než vlastní roli.

Ještě později hrál Maigret ve snu šachy, ale partie trvala velice dlouho a on byl tak unaven, že už nerozeznával figurky, považoval královnu za krále, střelce za jezdce a nevěděl ani, kam postavil věže. Bylo to děsivé, protože ho pozoroval šéf. Partie byla pro Zlatnické nábřeží neobyčejně důležitá. Jeho protivníkem byl totiž právě Lognon; na rtech .měl ironický úsměv, byl si jistý sám sebou a čekal na příležitost dát Maigretovi šach mat.

Nesmí k tomu dojít. Ve hře je prestiž Zlatnického nábřeží. Proto za ním stojí všichni s očima na stopkách, Lucas, Janvier,

mladý Lapointe, Torrence a ještě další, které nevidí jasně.

„Vy jste napovídal!“ řekl Lognon někomu, kdo stál komisaři za zády. „Ale to nevadí.“

On byl úplně sám. Jemu nepomáhal nikdo. Co řeknou lidi, jestli nakonec zvítězí?

„Napovídejte, jak chcete. Nežádám nic jiného, než aby se nešvindlovalo.“

Proč si myslí, že má Maigret v úmyslu švindlovat? Má to snad ve zvyku? Což někdy v životě švindloval?

Jen kdyby našel královnu, která je klíčem k celé partii, dostal by se z toho. Nejlepší udělá, když znovu prohlédne šachovnici jedno pole po druhém. Jeho královna se přece nemohla ztratit.

Zadrnčel telefon. Natáhl ruku, chvíli trvalo, než našel vypínač.

„Volá vás Nice.“

Budík ukazoval jednu hodinu deset.

„Jste to vy, šéfe?“

„Hned to bude, Férete.“

„Asi jsem vás neměl budit.“

„Ne. Udělal jsi dobře.“

Lokl si vody. A protože jeho dýmka, ještě nacpaná, ležela na nočním stolku, zapálil si ji.

„Dobrá, a teď můžeš spustit.“

„Nevěděl jsem, co mám dělat. Protože o věci nevím víc, než jsem se dočetl v novinách, můžu těžko posoudit, co je důležité a co není.“

„Mluvil jsi s tou Laboineovou?“

„Teď jsem od ní přišel. Vrátila se z Monte Carla až v půl dvanácté. Byl jsem u ní. Bydlí v penziónu, kde jsou zřejmě samé takové staré bláznivky jako ona. Zajímavé je, že skoro všechny jsou bývalé herečky. Bydlí tam taky jedna bývalá krasojedkyně z cirkusu a majitelka podniku, pokud je to pravda, tak prý kdysi zpívala v Opeře. Těžko se dá popsat, jak se tam člověk cítí. Nikdo nespál. Ty, které nejsou v kasinu, hrají večer karty v salóně, kde všechno vypadá jako sto let staré. Člověk se tam cítí kapánek jako v Grévinově muzeu. Ale já vás nudím!“

Ne „

„Vykládám vám to všechno jenom proto, že vím, jak rád si všímáte těchhle věcí. A když jste tam nemohl zajít osobně.“

„Tak pokračuj.“

„Především už vím, odkud pochází. Otec byl učitelem v jedné vesnici na horním toku Loiry. V osmnácti odešla do Paříže a dva roky byla statistkou v divadle Châtelet. Nakonec jí světili pár tanečních kroků v Cestě kolem světa za osmdesát dní nebo v Carově kurýru. Pak přešla do FoïiesBergère. Nakonec vyjela na první turné s divadelní společností do Jižní Ameriky, kde zůstala několik let. Vyloučeno dozvědět se přesné časové údaje, protože ona pořád všechno plete. Posloucháte? Znovu jsem si kladl otázku, jestli užívá drogy. Když jsem si ji lépe prohlédl, pochopil jsem, že ne. V podstatě není moc inteligentní a možná že není ani tak docela normální.“

„Nebyla někdy vdaná?“

„Hned se k tomu dostanu. Bylo jí asi třicet, když začala pracovat v kabaretech na Východě. To bylo před válkou.

Protloukala se v Bukurešti, v Sofii, v Alexandrii. V Egyptě zůstala několik let a zřejmě se dostala až do Etiopie.

Tahal jsem z ní tyhle informace jednu po druhé. Svalila se do lenošky, třela si oteklé nohy a jednu chvíli mě požádala, jestli si může sundat korzet. Zkrátka.“

To slůvko připomnělo Maigretovi slečnu Poréovou, tetu Jeanine Armenieuové, a její nekonečný monolog.

Paní Maigretová ho pozorovala jedním okem.

„Když jí bylo osmatřicet, potkala v Istanbulu jistého Van Crama.“

„Jakže se jmenoval?“

„Julius Van Gram, patrně Holanďan. Podle jejích slov vypadal jako opravdový gentleman a bydlel v PeraPaláce.“

Maigret svařtil obočí a snažil se upamatovat, co mu to jméno připomíná. Určitě je neslyší poprvé.

„Víš, kolik tomu Van Cramovi bylo let?“

„Byl mnohem starší než ona. Tehdy mu muselo být přes padesát, což znamená, že by mu teď bylo skoro sedmdesát.“

„Zemřel?“

„To nevím. Poslyšte! Snažím se vám ty věci vyprávět po pořádku, abych na nic nezapomněl. Ukázala mi svou fotografii z té doby a musím uznat, že to tehdy byla ještě krásná ženská, sice už zralá, ale byl to kus.“

„Co dělal ten Van Cram?“

„Zřejmě si s tím nelámala hlavu. Mluvil plynne několika jazyky, hlavně anglicky a francouzsky. A také německy. Chodil na večírky na různá velvyslanectví.

Zamiloval se do ní a určitou dobu žili společně.“

„V PeraPoface?“

„Ne. Najal jí byt nedaleko hotelu. Nezlobte se, šéfe, že nemám přesnější informace. Kdybyste viděl, jak těžké bylo dostat z ní alespoň tohle. Co chvíli ztratila nit a začala vykládat o nějaké ženě, s níž se seznámila v tom nebo onom kabaretu, vyprávěla mi o jejích avantýrách a potom začala fňukat:

„Já vím, myslíte si o mně, že jsem špatná matka.

A nakonec mi nabídla skleničku likéru. Jestli nebere drogy, tak s lahví na kordy určitě není.

„Ale nikdy předtím, než jedu do kasina! prohlásila. „A když hraju, tak taky nepiju. Ale dám si skleničku po hře, na uklidnění.

Vysvětlila mi, že ze všech lidských činností je nejvíce vyčerpávající hra.

Ale abych se vrátil k Van Cramovi. Po několika měsících zjistila, že je v jiném stavu. Něco takového se jí přihodilo poprvé. Nemohla tomu věřit.

Řekla o tom svému milenci a čekala, že jí poradí, aby si to dala vzít.“

„Byla to ochotná udělat?“

„Neyí. Mluví o tom jako o aprílovém žertu, kterým ji osud vyvedl.

„Byla bych mohla otěhotnět stotisíckrát předtím, ale to se muselo přihodit, až když jsem překročila osmatřicítku

Takhle to řekla. Van Gram se nezdráhal. Po několika týdnech jí nabídl sňatek.“

„Kde se brali?“

„V Istanbulu. To právě komplikuje situaci. Myslím, že do něho byla vážně zamilovaná. Zavedl ji do nějaké kanceláře, neví přesně kam, podepsala tam nějaké papíry a složila slib věrnosti. Od chvíle, kdy jí oznámil, že je vdaná, tomu věřila. O pár dnů později navrhl, aby se přestěhovali do Francie.“

„Společně?“

„Ano. Nasedli na italskou loď a odjeli do Marseille.“

„Měla pas na jméno Van Gramová?“

„Ne. Taky jsem se jí na to ptal. Prý neměli čas vyměnit její pas. Dva týdny žili v Marseille, pak se přestěhovali do Nice. A tam se narodilo dítě.“

„Bydleli v hotelu?“

„Pronajal velice slušný byt nedaleko Promenádě děs Anglais. O dva měsíce později Van Gram vyběhl pro cigarety a už se nevrátil. Od té doby ho neviděla.“

„Ani o sobě nedal vědět?“

„Psal jí několikrát z různých měst, z Londýna, z Kodaně, z Hamburku, z New Yorku, a pokaždé přiložil nějaké peníze.“

„Velké částky?“

„Někdy velké. Jindy skoro nic. Žádal ji, aby mu napsala o sobě, a hlavně o jejich holčičce.“

„Psalá mu?“

„Ano.“

„Patrně na poste restante, že?“

„Ano. A od té doby hraje v kasinu. Dcera vyrostla, šla do školy.“

„Otce nikdy neviděla?“

„Když odešel, byly dítěti dva měsíce, a pokud jeho žena ví, do Francie se od té doby nevrátil. Poslední zásilka, kterou dostala před rokem, byla dost velká, ale prohrála ji za jedinou noc.“

„Van Gram se jí nikdy nezeptal, kde je jeho dcera? Ví, že odjela z Nice do Paříže?“

„Ano. Ale matka neznala dceřinu adresu.“

„To je všechno, kamaráde?“

„Víceméně. Neměl jsem dojem, že byla naprosto upřímná, když předstírala, že o finančních prostředcích svého muže nic neví. Vida, málem jsem zapomněl na to hlavní. Když před několika lety musela obnovit svůj průkaz, chtěla jej vystavit na jméno Van Gramová. Požádali ji, aby předložila oddací list. Ukázala jim jediný kus papíru, který měla v ruce, a ten byl psaný turecky. Pečlivě jej prohlédli a poslali na francouzský konzulát do Turecka. A nakonec jí řekli, že je to bezcenný cár papíru a že nikdy nebyla vdaná.“

„Dotklo se jí to?“

„Ne. Té se nedotkne vůbec nic, leda když dvanáctkrát za sebou vyjde červená a ona po prohře zdvojnásobí sázku na černou. Ta žije v jiném světě než my. Když jsem ji vyprávěl o dceři, nebyla vůbec dojatá. Řekla prostě:

„Doufám jen, že moc netrpěla.“

„Předpokládám, že se teď můžeš jít vyspat?“

„Bohužel ne! Musím pádit do JuanlesPins, v kasinu tam skřípli falešného hráče. Potřebujete ještě něco, šéfe?“

„Teď ne. Moment! Ukázala ti fotografii bývalého manžela?“

„Chtěl jsem, aby mi ji ukázala. Ale zřejmě měla jenom jednu, kterou pořídila bez jeho vědomí, protože měl hrůzu z fotografií. Když dcera odjížděla do Paříže, patrně si ji vzala s sebou, protože ta fotka zmizela.“

„Díky.“

Po chvíli Maigret zavěsil, a místo aby položil hlavu na polštář a natáhl se, vstal a šel si nacpat další dýmku.

Vdova Crémieuxová mu říkala o fotografii, kterou její podnájemnice nosila v peněžence, ale jeho tehdy tak zaměstnávala dívka sama, že tuto informaci nepovažoval za důležitou.

Zůstal stát v pyžamu, v pantoflích na bosých nohách. Žena se ho raději na nic neptala. Možná že pod dojmem svého snu teď myslel na Lognona. Neřekl mu snad před nějakou dobou, aniž to považoval za zvlášť důležité:

„Bvdu vás informovat.

Existence Julia Van Grama může přirozeně změnit směr vyšetřování.

„Zavolám mu zítra ráno,“ bručel polohlasně.

„Co říkáš

„Nic. Mluvil jsem pro sebe.“

Hledal číslo do bytu Protivy na náměstí Constantin Pecqueur. Takhle mu nebude moci nic vytknout.

„Haló! Mohu mluvit s vaším manželem, prosím? Prosím za prominutí, že jsem vás vzbudil, ale.“

„Nespala jsem. V noci nikdy nespím víc než hodinu nebo dvě.“

U aparátu byla paní Lognonová, kyselá a uříkaná zároveň.

„Tady je komisař Maigret.“

„Poznala jsem vás po hlase.“

„Rád bych řekl pár slov vašemu manželovi.“

„Myslela jsem, že je s vámi. V každém případě mi řekl, že teď pracuje pro vás.“

„V kolik hodin odešel?“

„Hned po večeři. V rychlosti něco snědl a odešel s tím, že se do rána možná nevrátí.“

„Neřekl vám, kam jde?“

„Nikdy mi to neříká.“

„Děkuji vám.“

„Není to pravda, že pracuje pro vás?“

„Ale ano.“

„Tak jak je možné, že nevíte.“

„Nemusím přece vědět o každém jeho kroku.“

Nepřesvědčil ji, podezírala ho, že lže, aby manžela kryl, a chtěla nepochybně klást další otázky, ale zavěsil. Okamžitě zavolal na strážnici 2. okrsku, kde to zvedl jistý Ledent.

„Není tam Lognon?“

„Večer se tu vůbec neukázal.“

„Děkuju ti. Kdyby se objevil, vyříd' mu, ať mi zavolá.“

„Samozřejmě, pane Maigrete.“

Ted' ho napadla ošklivá myšlenka, podobně jako v tom snu. Najednou se ho zmocnil neklid při pomýšlení, že Lognon je někde venku a on nemá potuchy, co tam dělá. Ted' už přece nebylo proč obcházet noční bary a taxikáře. Z Romeo se evidentně taky nedalo nic vyzískat.

Jenomže Lognon je dnes v noci na lovu. Znamená to, že objevil nějakou stopu?

Maigret nežáril na kolegy, tím méně na své inspektory. Když bylo vyšetřování případu dovedeno k úspěšnému konci, přenechával zásluhy téměř vždycky jim. On sám dělal prohlášení pro tisk zřídka. Zrovna toho odpoledne pověřil Lucase, aby přijal novináře akreditované na Zlatnickém nábřeží.

Přesto však se ho právě v tomto případě zmocnila podrážděnost. Neboť Lognon byl skutečně, stejně jako při té šachové partii ve snu, docela sám, zatímco Maigret měl k dispozici celý aparát kriminální policie, nemluvě o výjezdových oddílech a celé policejní mašinérii.

Zčervenal při myšlence, která ho napadla, a tím víc byl v pokušení obléci se a jít na Zlatnické nábřeží. Ted', když věděl, kdo je na fotografii, kterou Louisa Laboineová matce sebrala a pečlivě opatrovala, tam měl spoustu práce.

Jeho žena sledovala, jak jde do jídelny, otevírá bufet a nalévá si sklenku slivovice.

„Už si nepůjdeš lehnout?“

Logicky by se měl sebrat a vyrazit, a instinkt mu to napovídal. Neudělal to jen proto, aby dal Lognonovi šanci a sebe potrestal za ošklivou myšlenku.

„Máš s tímhle případem velké starosti?“

„Je dost složitý.“

Vida, tohle je zajímavé! Až dosud nepřemýšlel o vrahovi, ale o oběti, celé vyšetřování soustředil na ni. Ted', když ji zná trochu líp, bude možné položit si otázku, kdo ji zabil.

Co jenom ten Lognon může dělat? Šel se podívat z okna. Měsíc byl v úplňku, nebe jasné. Už nepršelo. Střechy se leskly.

Vysypal dýmku, těžce dopadl na postel a políbil ženu.

„Ráno mě vzbud' jako obvykle.“

Tentokrát to byl spánek beze snů. Když seděl v posteli a pil kávu, venku svítilo slunce. Lognon mu nevolal, což nejspíš znamená, že se ani nezastavil v kanceláři, ani se nevrátil domů.

Na Zlatnickém nábřeží se zúčastnil hlášení u ředitele, ale do hovoru nezasáhl, a jakmile skončilo, vylezl nahoru do evidence pachatelů. Na kilometrových policích tam měl svá akta každý, kdo byl kdy zapsán do trestního rejstříku.

Úředník v šedivém plášti se podobal skladníkovi. Páchlo to tam starým papírem jako ve veřejné knihovně.

„Buď tak hodný a koukni se, jestli tu máš něco na jméno Van Gram, Julius Van Cram.“

„Nedávný případ?“

„Může to být takových dvacet let i víc.“

„Počkáte si?“

Maigret se posadil. Za deset minut mu referent přinesl desky se jménem Van Gram, ale jednalo se o Josepha Van Crama, zaměstnance pařížské pojišťovny, který byl před dvěma roky odsouzen za padělání listin a jejich použití a jemuž bylo pouhých osmadvacet let.

„Jiného Van Crama tu nemáš?“

„Jen jednoho voň Kramma, s K a dvěma m, a ten zemřel před čtyřiceti lety v Kolíně nad Rýnem.“

Dole v suterénu existoval ještě jeden archiv, kde byly podchyceny nejen osoby odsouzené, ale všichni, s nimiž kdy policie přišla do styku. Tam našli jak Van Crama pojišťovák, tak voň Kramma z Kolína nad Rýnem.

Maigret prostudoval seznam mezinárodních dobrodruhů, vyřadil všechny, kdo nebyli nikdy na Blízkém východě a jejich věk neodpovídal věku manžela paní Laboineové, a nakonec mu zbylo v ruce pár kartotéčních lístků; na jednom z nich bylo napsáno:

„Hans Ziegler alias Ernst Marek, alias John Donley, alias Joey Hogan, alias Jean Lemke jeho skutečné jméno a původ nejsou známy. Specializován na krádeže po americku. Mluví plyně francouzsky, anglicky, německy, holandsky, italsky a španělsky. Částečně polsky.“

Fotografii muže jménem Hans Ziegler, který se s kumpánovou pomocí podvodně zmocnil velké částky peněz, rozeslala do všech zemí před třiceti lety pražská policie. Hans Ziegler tvrdil, že je z Mnichova, a měl tehdy světlý knír.

V Londýně brzy poznali téhož muže pod jménem John Donley, původem ze San Franciska, a v Kodani ho zatkli pod jménem Ernst Marek.

Jinde ho vedli pod dalšími jmény, Joey Hogan, Jules Stieb, Caři Spangler.

S léty se měnil jeho vzhled. Zpočátku to byl muž vysoký a štíhlý, navzdory silné kostře. Postupně se zakulacoval a zároveň s tím získával určitou důstojnost.

Chodil se vztyčenou hlavou a vybraně se oblékal. V Paříži bydlel v jednom velkém hotelu na ChampsElysées, v Londýně v hotelu Savoy. Všude navštěvoval místa, kde se scházela vybraná společnost, a počínal si stále stejně, všude pracoval technikou, kterou už dávno vyvinuli jiní, ale on ji aplikoval neobyčejně talentovaně.

Pracovali dva a byli výborně sešraní, ale o jeho komplici se neví nic kromě toho, že byl mladší a měl středoevropský přízvuk.

V elegantním baru si vytypovali oběť, nějakého zazobance, něj radě ji venkovského průmyslníka nebo obchodníka. Po několika sklenkách ve společnosti oběti si Jean Lemke nebo Jules Stieb či John Donley, podle situace, postěžoval, že nezná tuto zemi.

„Nutně se potřebuji seznámit s důvěryhodným člověkem,“ řekl. „Jsem totiž pověřen úkolem, který mi dělá velké starosti, protože nevím, jak se jej úspěšně zhostit. A navíc mám strach, že mě někdo napálí!“

Dále se případ rozvíjel různě, ale v zásadě vždycky stejně. Jedna velice bohatá stará dáma pokud se to odehrávalo v Evropě, nejlépe Američanka mu svěřila velký obnos peněz, aby jej rozdělil mezi zasloužilé lidi. Peníze má v bankovkách nahoře ve svém pokoji. Ale jak může v zemi, kterou nezná, posoudit, kdo je vhodným kandidátem?

Ještě něco! Ta stará dáma stanovila, že část obnosu, například jednu třetinu nebo jednu čtvrtinu, může použít na krytí nákladů.

Nechtěl by mu jeho nový přítel je přece jeho přítelem, a navíc čestným mužem trochu pomoci? Přirozeně by se s ním o tu třetinu rozdělil. a není to zanedbatelná suma.

Musí být ovšem opatrný, je nucen požadovat určité záruky. Necht' přítel sám složí určitou částku v bance na důkaz dobré vůle.

„Počkejte, nejlépe bude, když zajdeme do mého apartmá.“

Bankovky tam byly. Plný kufík úctyhodných svazků.

„Vezměme je s sebou, stavíme se ve vaší bance, kde si vyzvednete určitou částku.“

Ta se měnila podle toho, v které zemi byli.

„Uložíme ji v mé bance a já vám pak předám aktovku. Na vás bude pouze oddělit částku, která náleží vám, a obsah potom rozdělit.“

V taxíku ležela aktovka s penězi mezi nimi. Oběť vyzvedla své peníze. Potom, přímo před svou bankou, obvykle velkou budovou v centru města, nechal Lemke alias Stieb alias Ziegler kufík s penězi v péči nového přítele.

„Dovolíte, jsem tu v minutě.“

Zmizel B penězi své oběti, a ta je už nikdy nespátřila. Zato brzy zjistila, že svazky bankovek, kromě těch, které ležely navrchu na každé hromádce, byly jen naskládaný novinový papír..

Když byl muž zatčen, neměl u sebe většinou nic kompromitujícího. Výtěžek krádeže zmizel, odnesl jej komplic, jemuž jej předal v davu lidí v bance.

V jedné jediné zprávě, kterou dodala dánská policie, stálo navíc:

„Podle informací, které jsme nemohli prověřit, jde ve skutečnosti o holandského státního příslušníka jménem Van Gram, narozeného v Groningenu. Van Cram, syn z dobré rodiny, pracoval až do dvaadvaceti let v jedné amsterodamské bance, kde byl jeho otec členem správní rady. Už tehdy mluvil několika jazyky, dostalo se mu vynikajícího vychování a byl členem Yacht Clubu v Amsterodamu.“

O dva roky později zmizel a po několika týdnech se zjistilo, že se zmocnil části bankovního kapitálu.“

Bohužel nebylo možno získat fotografie tohoto Van Crama a nebyly k dispozici ani otisky jeho prstů.

Když Maigret všechny údaje porovnal, učinil zajímavý objev. Na rozdíl od většiny zločinců a podvodníků dělal tento muž zřídka dvě operace za sebou. Přípravoval akci celé týdny, ba celé měsíce, a vždy šlo o velkou částku.

A potom obvykle uplynulo několik let, než se objevil na druhém konci světa a znovu sehrál svou partii, stejně obratně a se stejným smyslem pro dokonalost detailu.

Nesvědčilo to o tom, že čekal, až mu kapitál začne docházet? Pamatoval na zadní kolečka? Měl někde ulité peníze?

Poslední krádež udělal před šesti lety v Mexiku. „Můžeš sem zaběhnout, Lucasi?“

Lucas se překvapeně podíval na spisy, jimiž byl poset psací stůl.

„Potřeboval bych, abys rozeslal pár telegramů. Ale nejdřív pošli někoho k vdově Crémieuxové do ulice Clichy, abychom měli jistotu, že tohle je ten člověk, kterého viděla na fotografii v kabelce své podnájemnice.“

Dal mu seznam zemí, v nichž onen muž působil, a jmen, pod nimiž tam byl znám.

„Zavolej taky Féretovi do Nice. Ať zajde k paní Laboineové a pokusí se dozvědět data peněžních poukázek a místa, odkud přicházela. Pochybují sice, že si schovávala útržky, ale za zeptání nic nedá.“

Najednou se zarazil.

„Dal o sobě vědět Lognon?“

„Měl telefonovat?“

„Nevím. Zavolej, prosím tě, k němu do bytH.“

Znovu měl na drátě paní Lognonovou.

„Váš manžel se ještě nevrátil?“

„Ještě ne. Pořád nevíte, kde je?“

Dělala si starosti a on si je už začínal dělat také.

„Domnívám se,“ řekl, aby ji uklidnil, „že ho sledování zavedlo mimo město.“

Slovo sledování řekl čirou náhodou, a musel vyslechnout nářky paní Lognonové, která bědovala, že na jejího manžela vycházejí pravidelně ty nejnebezpečnější a nejnevědčejší úkoly.

Měl jí povídat, že pokaždé, když se Lognon ocitne v nebezpečí, dojde k tomu proto, že pracuje na vlastní pěst, většinou v rozporu s příkazy, které dostal?

Tolik si přál být dobrý, tak chtěl vyniknout, že se do všeho vrhal se sklopenou hlavou, pokaždé přesvědčen, že tentokrát konečně všem ukáže, jakou má cenu.

Jenomže všichni věděli, jakou má cenu. Jediný, kdo si toho nebyl vědom, byl on sám.

Maigret zavolal do 2. okrsku, ale ani tam o Protivovi nikdo nevěděl.

„Neviděl ho někdo někde v okolí?“

„Nikdo nic neříkal.“

Vedle poslal už Lucas jednoho inspektora do ulice Clichy a potom telefonicky rozesílal telegramy.

Janvier čekal ve dveřích, až Maigret zavěsí, aby si vyžádal pokyny.

„Myslím, že s vámi chtěl mluvit komisař Priollet. Stavoval se tu před chvílí, ale nebyl jste ve své kanceláři.“ „Zaběhl jsem nahoru.“

Maigret se vydal k Priolletovi, který právě vyslýchal překupníka drog se zarudlýma očima a staženým chřípím.

„Nevím, jestli tě to ještě zajímá. Možná že už máš tu informaci odjinud. Dnes ráno jsem dostal hlášení, že Jeanine Arme nieuová bydlela poměrně dlouho v jednom bytě v ulici Ponthieu.“

„Víš číslo?“

„Nevím. Ale je to nedaleko ulice Berri a v přízemí je bistro.“

„Díky. O Santonim nic nového?“

„Nic. Není mu co vytknout, a tak se s mladou paní cukrují ve Florencii jako dvě hrdličky.“

Maigret zastihl Janviera ve své kanceláři.

„Vezmi si kabát a klobouk.“

„Kam se jde?“

„Do ulice Ponthieu.“

Možná že se tam o mrtvé ještě něco dozví. Mrtvou dívkou se v mysli obíral především. Ale ještě je tu ten nešťastný Lognon, který začíná hrát důležitou roli. A o té naneštěstí Maigret nic neví.

„Ten, kdo řekl: „Jenom tu pili nepřeháně!“, měl po čertech pravdu brumlal komisař, když si navlékal kabát.

Bylo málo pravděpodobné, že by Protiva stále ještě maširoval po ulicích od jedné adresy k druhé. Předchozího večera v pět hodin, pokud to může posoudit v případě Protivy to nikdy není snadné, žádnou stopu neměl.

Zašel domů na večeři a hned zase odešel.

Před odchodem Maigret nahlédl do kanceláře inspektorů.

„Ať někdo pro každý případ obtelefonuje nádraží a zjistí, jestli Lognon neodjel někam vlakem.“

Možná že někoho sleduje. To není vyloučené. Pak samozřejmě neměl příležitost zavolat na Zlatnické nábřeží nebo do své

kanceláře.

V tom případě má ovšem informace, které ostatní nemají.

„Tak jedeme, šéfe?“

„Jedeme.“

Rozmrzelý Maigret požádal Janviera, aby zastavil na náměstí Dauphine a aby si tam zašli na skleničku.

Ne, nežártil na Lognona. Jestli odhalil vraha Louisy Labóineové, tím lépe. A jestli ho zatkl, bravo!

Ale u všech čertů, mohl by se ozvat jako všichni ostatní.

KAPITOLA SEDMÁ,

o inspektorovi v přední linii a o dívce, která se vydala na schůzku s osudem

Janvier zašel do domu pro informace a Maigret stál zatím s rukama v kapsách na okraji chodníku a říkal si, že ulice Ponthieu je tak trochu zákulisí ChampsElysées nebo jejich schodiště pro služebnictvo. Za každou velkou pařížskou třídou bývá taková užší rušná ulice, často rovnoběžná, kde jsou malé bary a krámky s potravinami, šoféřské hospůdky, laciné hotýlky, holiči a malí živnostníci.

Tady zrovna byla vinárnička, kam měl chuť zajít, a byl by to bezpochyby udělal, když vtom vyšel z domu Janvier.

„Je to tady, šéfe.“

Strefili se hned napoprvé. Domovnická lóže nebyla o nic světlejší než většina ostatních v Paříži, ale domovnice byla mladá, vábná, a v dětské ohrádce z lakovaného dřeva se batolilo dítě.

„Vy jste také od policie, že?“

„Proč říkáte také?“

„Protože včera večer tu už někdo od policie byl. Zrovna jsem se chystala do postele. Takový mužíček s moc smutným pohledem. Než jsem si všimla, jakou má rýmu, myslela jsem, že ztratil ženu a pláče pro ni.“

Nebylo snadné při tomto popisu Protivy zachovat vážnost.

„Kolik bylo hodin?“

„Asi deset. Zrovna jsem se svlékala za zástěnou a musela jsem ho nechat čekat. Jdete kvůli stejné věci?“

„Patrně se vás vyptával na slečnu Armenieuovou?“

„A na její přítelkyni, na tu zavražděnou.“

„Poznala jste její fotografii v novinách?“

„Myslela jsem si, že je to ona.“

„Bydlela tady?“

„Posadte se, pánové. Dovolíte, abych dodělala malému oběd? Jeli vám moc teplo, odložte si kabáty.“

Sama jim položila otázku:

„Vy nepatříte do stejného oddělení jako ten pán ze včerejška? Vlastně nevím, proč se vás na to ptám. Nic mi do toho není. Jak jsem už řekla vašemu kolegovi, skutečnou nájemnicí byla slečna Armenieuová, slečna Jeanine, jak jsem jí říkala, a na tu taky byla napsaná smlouva. Ta se teď vdávala, psalo se o tom v novinách. Znáte ji?“

Maigret souhlasně přikývl. „Bydlela tu dlouho?“

„Asi dva roky. Když se sem přistěhovala, byla ještě mladička a neotrkaná a často ke mně přicházela na radu.“

„Pracovala někde?“

„Tehdy byla zaměstnaná jako písárka v kanceláři nedaleko odtud, nevím přesně kde. Najala si malý byt ve třetím patře 8 výhledem do dvora, ale hezoučký.“ „Její přítelkyně s ní nebydlela?“

„Ale ano. Jenomže jak už jsem říkala, nájemné platila slečna Jeanine a nájemní smlouva byla na její jméno.“

Nepřála si nic jiného než mluvit. A ilo jí to tím lépe, že stejné informace dávala už předchozího dne.

„Vím přesně, na co se mě budete ptát. Odstěhovaly se asi před půl rokem. Přesně řečeno první se odstěhovala slečna Jeanine.“

„Vždyť jste říkala, že byt byl na její jméno?“ „To ano. Měsíc byl skoro u konce, zbývaly tři čtyři dny. Jednou slečna Jeanine přišla, sedla si tam, co teď sedíte vy, a povídá:

„Už toho mám dost, paní Marcelo. Tentokrát jsem se rozhodla s tím skoncovat.“

Maigret se zeptal: „Skoncovat s čím?“ „S tou druhou, s tou přítelkyní, Louisou.“

„Nesnášely se?“

„To bych vám právě chtěla vysvětlit. Louisa se tu nikdy nezastavila na kus řeči, skoro nic o ní nevím, kromě toho, co mi řekla její přítelkyně, takže všechno mám jen z doslechu. První dny jsem si myslela, že jsou to sestry nebo sestřenice nebo přítelkyně z dětství. Teprve pak mi slečna Jeanine řekla, že se před dvěma třemi měsíci prostě seznámily ve vlaku.“

„Neměly se rády?“

„Měly i neměly. Těžko říct. Prošla tudy hezká řádka děvčat v tomhle věku. Ještě tu máme dvě, obě tančí v Lidu. A další, ta dělá manikérku v Claridgi. Většina mi o sobě poví i co sama neví. Po několika dnech byla slečna Jeanine jako ty ostatní. Ale ta druhá, Louisa, ta se nikdy nesvěfovala. Dlouho jsem si myslela, že je tak nafoukaná, ale pak jsem si řekla, že je to u ní možná spíš ostýchavost, a ještě teď si myslím, že to bylo ono.

Podívejte, když takové holky přijedou do Paříže, cítí se mezi těmi milióny lidí úplně ztracené, a to se pak buď vytahují, předvádějí se, mluví hlasitě, anebo se uzavírou do sebe.

Slečna Jeanine patřila spíš k tomu prvnímu typu. Ničeho se nebála. Chodila mezi lidi skoro každý večer. Po několika týdnech se vracela ve dvě ve tři ráno a naučila se dobře oblékat. Byla tu sotva tři měsíce a už jsem v noci slyšela, jak si vede nahoru mužského.

Ale to se mne netýkalo. Byla tu doma. Tenhle dům není rodinný penzión.“

„Každá měla svůj pokoj?“

„Ano. Ale stejně! Tak jako tak musela Louisa všechno slyšet a ráno nezbylo než čekat, až ten mužský odejde, aby se mohla umýt nebo jít do kuchyně.“

„Kvůli tomu měly spory?“

„Tím si nejsem jistá. Za dva roky se stane fůra věcí a já mám tady v domě dvaadvacet nájemníků. Nemohla jsem předvídat, že se jedna z nich dá zavraždit.“

„Co dělá váš manžel?“

„Pracuje jako vrchní číšník v jedné restauraci na náměstí Ternes. Nevadilo by vám, kdybych nakrmila malého?“

Posadila dítě do židličky a krmila je, ale nit hovoru neztratila.

„Včera jsem to všechno povídala vašemu kolegovi a ten si dělal poznámky. Jestli vás zajímá, co si myslím já, tak slečna Jeanine věděla, co chce, a byla odhodlaná získat to všemi prostředky. Ta nešla jen tak s někým. Většina mužů, co tu byli, měla své auto. Vidala jsem ty vozy ráno zaparkované přede dveřmi, když jsem vynášela popelnice. Nebyli to žádní mladíci, ale staří taky nebyli. Snažím se vám vysvětlit, že to všechno nedělala jen pro zábavu.

Když se mě na něco vyptávala, věděla jsem hned, o co jí jde. Například když ji někdo pozval do restaurace, kterou neznala, chtěla slyšet, jestli je to nobl podnik nebo ne, co si tam má vzít na sebe a tak dále.

Stačilo jí půl roku a tu Paříž, ve které se pohybovala, znala jako své boty.“

„Přítelkyně s ní nikdy nechodila?“

„Jen když šly do kina.“

„Jak trávila večery Louisa?“

„Většinou nahoře v bytě. Někdy si vyšla na procházku, ale nikdy moc daleko, jako by měla strach.

Byly skoro stejně staré, ale slečna Louisa byla vedle slečny Jeanine jako malá holčička.

To taky slečnu Jeanine někdy rozčililo. Poprvé mi řekla:

„Že jsem v tom vlaku radši nespala, místo abych s ní tlachala!

Přesto ale, hlavně na začátku, byla určitě ráda, že si má s kým popovídat. Taky jste si možná všimli, že děvčata, co přijedou do Paříže hledat štěstí, chodí většinou ve dvou. Potom si začínaly čím dál tím víc jít na nervy. Tady to byl ten případ, že se slečna Louisa nepřizpůsobila a v žádném zaměstnání nevydržela víc než pár týdnů.

Neměla prakticky žádné vzdělání. Děkala snad dokonce pravopisné chyby, takže nemohla pracovat v kanceláři. A když ji přijali jako prodavačku, vždycky došlo k nějaké mrzutosti. Buď se s ní chtěl vyspat majitel podniku, nebo vedoucí. Místo aby jim šikovně naznačila, že není ten typ, tak se začala naparovat, rozdávala facky nebo za sebou praskla dveřmi. Jednou došlo v podniku ke krádeži a podezření padlo na ni, přestože byla určitě nevinná.

Nezapomínejte, že tohle všechno jsem slyšela od její přítelkyně. Já sama jsem věděla jen to, že někdy kdovíjak dlouho nechodila slečna Louisa do zaměstnání, z domova odcházela později než jindy a běhala po adresách z inzerátů. „Jídaly nahoře v bytě?“

„Skoro vždycky. Kromě večerů, když slečna Jeanine jedla mimo dům s přáteli. Loni strávily obě dvě týdny v Deauville. Přesněji řečeno odjely obě zároveň, ale malá, chci říct slečna Louisa, se vrátila první a Jeanine až o několik dnů později. Nevím, co se tam odehrálo. Někakou dobu spolu vůbec nemluvily, i když bydlely dál v jednom bytě.“ „Dostávala Louisa poštu?“

„Soukromou korespondenci nikdy. Považovala jsem ji dokonce za sirotka. Její přítelkyně mi řekla, že má matku někde na jihu, ale že je to poloviční blázen a o dceru se nestarala. Čas od času, když slečna Louisa odpovídala na inzeráty písemně, přišlo jí pár dopisů na papíru s hlavičkou, hned jsem věděla, co to znamená.“ „A Jeanine?“

„Dopis z Lyonu každé dva nebo tři týdny. Od otce, žil tam jako vdovec. Ale hlavně psaníčka potrubní poštou, pozvánky na schůzku.“

„Jak je to dávno, co se vám Jeanine svěřila, že se chce přítelkyně zbavit?“

„Mluvit o tom začala tak před rokem, možná dřív, před půldruhým rokem, ale vždycky po nějaké hádce nebo když Louisa zase jednou přišla o místo. Jeanine vždycky vzdychala: ‚Když si pomyslím, že jsem opustila otce, abych získala svobodu, a pak si uvážu na krk takovýhle trdlo!‘

Ale druhý nebo třetí den byla ráda, že ji našla doma, za to bych dala krk. V manželství to chodí taky tak. Počítám, že jste oba ženatí.“

„Před šesti měsíci vám Jeanine Armenieuová dala výpověď?“

„Ano. V poslední době se hodně změnila. Lip se oblékala, totiž měla na sobě dražší věci a chodila do podniků o stupeň lepších než předtím. Někdy se stalo, že se nevrátila třeba dva tři dny. Dostávala květiny, bonboniéry kupované v cukrárně Marquise de Sévigné. Pochopila jsem.

Jednou takhle večer přišla, sedla si a povídá:

‚Tentokrát odcházím nadobro, paní Marcelo. Nemám nic proti tomuhle domu, ale nemůžu donekonečna bydlet s tou holkou.‘

‚Nebudete se vdávat?‘ zažertovala jsem.

Nezasmála se, zabručela:

‚Zatím ne. Ale až k tomu dojde, dozvíte se to z novin.‘

To už měla určitě známost s panem Santonim. Vystupovala sebevědomě a ten lehký úsměv mluvil za všechno.

Žertovala jsem dál:

‚Pozvete mě na svatbu?‘

‚To neslibuji, ale určitě vám pošlu pěkný dárek.‘

‚Poslala?‘ zeptal se Maigret.

‚Ještě ne. Ale možná že teprve přijde. Konečně dosáhla svého a tráví libánky v Itálii. Ale abych se vrátila tehdy k tomu večeru, prozradila mi, že odejde, Louise neřekne ani slovo a zařídí to tak, aby ji ta holka nenašla.‘

‚Jinak by se na mě zase pověsila!‘

Uděkala to, jak řekla, využila chvíle, kdy ta druhá nebyla doma, a odnesla si dva kufry. Adresu nenechala ani mně, aby měla jistotu.

‚Čas od času se tu zastavím, neníli tu pro mne pošta.‘

‚Byla tady?‘

‚Třikrát nebo čtyřikrát. Nájemné bylo ještě na pár dnů zapláceno. To poslední ráno za mnou přišla slečna Louisa a oznámila, že je nucena se vystěhovat. Přiznám se, že mi jí bylo líto. Neplakala. Když se mnou mluvila, rty se jí třáslly, cítila jsem, jak je vyvedená z míry. Všechno, co měla, se vešlo do modrého kufříku. Ptala jsem se jí, kam jde, a ona odpovéděla, že neví.‘

‚Chcete-li zůstat ještě pár dnů, než najdu nového nájemníka.‘

‚Děkuji vám, ale takhle to bude lepší.‘

To byla celá ona. Koukala jsem za ní, jak odchází po chodníku s kufříkem v ruce, a měla jsem tisíc chutí zavolat ji zpět a dát jí nějaké peníze.“

‚Přišla vás také navštívit?‘

‚Přišla, ale ne na návštěvu. Chtěla se dozvědět adresu své přítelkyně. Hekla jsem jí, že nevím. Zřejmě mi nevěřila.‘

‚Proč ji hledala?‘

‚Snad aby se s ní usmířila nebo aby ji požádala o peníze. Podle toho, jak byla oblečená, nebylo těžké uhodnout, že se jí nevede dobře.‘

‚Kdy tu byla naposled?‘

‚To je už dobrý měsíc. Dočetla jsem zrovna noviny, ještě ležely na stole. Uděkala jsem něco, co jsem určitě udělat neměla.‘

‚Nevím, kde bydlí, řekla jsem, ale zrovna se o ní píše ve zprávách ze společnosti.‘

Byla to pravda. Stálo tam něco jako:

‚Marco Santoni, vermuty, každý večer u Maxima s rozkošnou manekýnkou Jeanine ArmenieuovouS‘

Maigret pohlédl na Janviera, který pochopil. Před měsícem se Louisa Laboineová vydala poprvé ke slečně Ireně do

ulice Douai a vypůjčila si šaty. Neměla v úmyslu vydat se k Maximovi, aby se setkala se svou přítelkyní?

„Nevíte náhodou, jestli s ní mluvila?“

„Ne, nemluvila. Za pár dnů nato přišla slečna Jeanine, a když jsem se jí ptala, rozesmála se:

„Chodíme na večeri k Maximovi často, ale přece jen ne každý den, řekla. „Stejně pochybuji, že by chudáka Louisů pustili dovnitř.“

Maigret se zeptal:

„Tohle všechno jste vyprávěla i tomu inspektorovi, co tu byl včera?“

„Možná že ne tak podrobně, protože na některé detaily jsem si vzpomněla až potom.“

„A nic jiného jste mu už neřikala?“

Maigret se snažil pochopit, co z toho, co se právě dozvěděli, mohlo Lognona přivést na nějakou stopu. Předchozího večera v deset hodin seděl v tomto domovníckém bytě. A od té doby je nezvěstný.

„Počkáte chvílečku, než uložím chlapce do postýlky?“

Umyla ho, převlékla na stole a odnesla do jakéhosi přístěnku, odkud se k nim donesl něžný šepot.

Když se vrátila, zdálo se, že jí něco leží na srdci.

„Říkám si teď, jestli to, co se stalo, není moje vina. Ale kdyby ty holky nedělaly se vším takové tajnosti. Že mi slečna Jeanine nenechala svou adresu, aby ji kamarádka neotravovala, to chápu. Ale ta druhá, slečna Louisa, mi ji tu mohla nechat.

Asi tak před deseti dny, možná před dvěma týdny, nevím už přesně, sem přišel nějaký muž a ptal se, jestli tu bydlí jistá Louisa Laboineová.

Řekla jsem mu, že tu už nebydlí, že se odstěhovala před několika měsíci, ale že žije stále v Paříži. Adresu mi tu nenechala, povídám, ale čas od času se tu zastaví.“

„Co to bylo za muže?“

„Cizinec. Podle přízvuku bych hádala na Angličana nebo Američana. Žádný boháč ani elegant. Takový hubený mužík, a vidíte, trochu se podobal tomu inspektorovi ze včerejška. Nevím proč, pořád jsem musela myslet na klauna.

Byl z toho celý nešťastný a pořád se ptal, jestli si myslím, že ke mně Louisa brzy přijde.

„Možná zítra, možná za měsíc, řekla jsem mu.

„Nechám jí tu vzkaz.

Sedl si ke stolu, požádal mě o papír a obálku a napsal pár slov tužkou. Strčila jsem dopis do prázdné přihrádky a víc jsem na něj nemyslela.

Když se za tři dny objevil znovu, dopis tam pořád ještě ležel a on se tvářil ještě nešťastněji.

„Nemůžu čekat dlouho, řekl mi. „Musím brzy odjet.

Zeptala jsem se ho, jestli je to důležité, a on mi odpověděl:

„Pro ni ano. Velice důležité.

Vzal si ten svůj dopis zpátky a napsal jiný, tentokrát, si dal načas, jako by se musel rozhodovat. Nakonec mi ho s povzdechem podal.“

„Viděla jste ho ještě někdy?“

„Jen příští den. Tři dny nato mě přišla navštívit slečna Jeanine. Toho odpoledne mi oznámila velice vzrušeně:

„Brzy se o mně dočtete v novinách.

Byla tady ve čtvrti na nákupech a přišla ověšená balíčky z nejlepších obchodů.

Vyprávěla jsem jí o dopise pro slečnu Louisů a o návštěvách toho hubeňoura.

„Kdybych jen věděla, kde ji hledat.

Zamyslela se.

„Nejlépe uděláte, když mi ten dopis svěříte, řekla nakonec. „Jak Louisů znám, ta příběhne co nevidět. Jakmile se dozví z novin, kde mě hledat.

Váhala jsem. Říkala jsem si, že má jistě pravdu.“

„Dala jste jí ten dopis?“

„Ano. Podívala se na obálku a strčila ji do kabelky. Teprve na odchodu prohodila:

„Už brzy dostanete svůj dárek, paní Marcelo!“

Maigret mlčel, hlavu skloněnou, pohled upřený na podlahu.

„To je všechno, co jste řekla inspektorovi?“

„Myslím, že ano. Přemýšlím. Nemám už co dodat.“

„Louisa se u vás od té doby nezastavila?“

NP „„ie.

„Takže neměla tušení, že její bývalá přítelkyně má pro ni dopis?“

„Asi ne. V každém případě ode mne se to nedozvěděla.“

Maigret za čtvrt hodiny získal víc informací, než doufal. Jenomže tady stopa náhle končila.

Ted“ myslel mnohem víc na Lognona než na Louisů Laboineovou, jako by Protiva najednou začal hrát hlavní roli.

Byl tady, slyšel stejné vyprávění.

Načež se vypařil.

Jiný by předchozího večera, poté co získal všechny tyto informace, zavolał Maigreta, sdělil by mu je a vyžádal si další pokyny. Ale kdepak Lognon! Ten si trval na tom, že to dotáhne sám až do konce.

„Něco vás trápí?“ všimla si domovnice.

„Ten inspektor, co tu včera byl, vám nic neřekl, neudělal žádnou poznámku?“

„Ne. Poděkoval a odešel směrem vpravo.“

Co mu zbývalo, než rovněž poděkovat a odejít? Aníž se Janvier ptal, zatáhl ho Maigret do bistra, kterého si všiml, hned když přišli, objednal dva pernody a svůj pak pil v naprostém tichu.

„Brnkni do druhého okrsku, jestli tam pro nás nemají nějakou zprávu. A pokud by v kanceláři nic nevěděli, zavolej jeho ženě. A zjisti taky, jestli se nespojil se Zlatnickým nábrežím.“

Když se Janvier vrátil z telefonní kabiny, Maigret pomalu popíjel druhý aperitiv.

„Nic.“

„Nenapadá mě jiné vysvětlení, než že telefonoval do Itálie.“

„Zavoláte tam taky?“

„Ano. Z kanceláře dostaneme spojení rychleji.“

Když tam přijeli, byli téměř všichni na obědě. Maigret si dal přinést seznam hotelů ve Florencii, vybral ty nejluxusnější a ve třetím se dozvěděl, že se tam Santoniovu ubytovali. V apartmá nejsou, odešli před půl hodinou na oběd do restaurace.

Tam je také o něco později zastihl a měl štěstí, že vrchní číšník, který svého času pracoval v Paříži, uměl jakžtakž francouzsky.

„Požádejte paní Santoniovou, aby přišla k aparátu.“

Když vrchní vyřídil vzkaz, uslyšel Maigret pronikavý mužský hlas.

„Byl bych vám zavázán, kdybyste mi řekl, co tohle znamená?“

„Kdo je u aparátu?“

„Marco Santoni. Včera v noci nás někdo probudil pod záminkou, že pařížská policie potřebuje nutně informaci. A dnes nás pronásledujete až do restaurace.“

„Omlouvám se, pane Santoni. Tady je komisař Maigret, kriminální policie.“

„To mi nevysvětluje, co má moje žena společného s.“

„Nejde o vaši ženu. Stalo se pouze to, že jedna z jejích někdejších přítelkyň byla zavražděna.“

„Tohle nám ten chlap včera v noci povídal taky. No a co? Je to snad důvod, abyste.“

„Vaše žena dostala do úschovy dopis. Ten dopis bynám patrně umožnil.“

„A kvůli tomu musíte telefonovat dvakrát? Všechno, co věděla, řekla včera tomu inspektorovi.“

„Ten inspektor zmizel.“

„Ach!“

Jeho hněv opadl.

„V tom případě zavolám manželku. A doufám, že nás potom necháte na pokoji a že si dáte pozor, aby se její jméno neobjevilo v novinách.“

Slyšel nějaké šušknání. Jeanine byla určitě v kabině s manželem.

„Poslouchám.“

„Promiňte, madam. Víte už, o čem se jedná. Domovnice z ulice Ponthieu vám předala dopis pro Louisu.“

„Lituji, že jsem se do toho vůbec pletla.“

„Co se stalo s tím dopisem?“

Zavládlo takové ticho, až si Maigret jednu chvíli myslel, že bylo přerušeno spojení.

„Předala jste jí ho ten večer, co jste slavili svatbu v .Romeu?“

„Přirozeně že ne. Nebudu přece v den své svatby nosit ten dopis s sebou.“

„Louisa tam za vámi nepřišla kvůli tomu dopisu?“

Nové ticho znamenalo váhání.

„Ne. Vůbec o něm nevěděla.“

„Co chtěla?“

„Peníze, co jiného. Řekla mi, že nemá už ani groš, že ji máji telka bytu vyhodila z podnájmu, a dala mi na srozuměnou, že jí nezbyvá než sebevražda. Takhle jasně to neřekla. S Louisou nebylo nikdy nic jasné.“

„Dala jste jí nějaké peníze?“

„Tři nebo čtyři tisícifrankové bankovky. Nepočítala jsem je.“

„A řekla jste jí o tom dopise?“

„Ano.“

„Co jste jí přesně řekla?“

„Co tam bylo napsáno.“

„Četla jste jej?“

„Ano.“

Znovu ticho.

„Věřte mi nebo ne. Nebylo to ze zvědavosti. Dokonce jsem ho neotevřela já. Marco ho našel v mé kabelce. Vyprávěla jsem mu celou tu historku a on mi nevěřil, ftekla jsem mu:

„Tak to otevři a uvidíš.“

Potichu říkala něco manželovi, který s ní zůstal v kabině.

„Mlč,“ říkala. „Lepší je říct pravdu. Stejně by na to přišli sami.“

„Pamatujete si, co v tom dopise bylo?“

„Ne doslova. Bylo to špatně napsané, mizernou francouzštinou, se spoustou gramatických chyb. Ale zhruba to bylo takhle:

„Mám pro vás důležitý vzkaz a potřebuji se s vámi co nejrychleji setkat. Ptejte se v Pickwick Baru v ulici Etoile po Fredovi, to jsem já. Jestli tam nebudu, barman vám řekne, kde mě najdete.“

Jste tam, pane komisaři?“

Maigret si dělal poznámky a jenom zabručel:

„Mluvte dál.“

„V tom dopise byla douška: „Je možné, že se nebudu moct sdržet ve Francii tak dlouho. V tom případě nechám jistý dokument u barmana. Požádá vás, abyste prokázala totožnost. Potom pochopíte.“

„To je všechno?“

„Ano.“

„Zdálo se vám, že pochopila?“

„Ne hned. Pak jako by ji něco napadlo, poděkovala a odešla.“

„Té noci jste už o ní neslyšela?“

„Ne. Jak bych mohla? O tom, že je mrtvá, jsem se dozvěděla až za dva dny, když jsem si náhodou přečetla noviny.“

„Myslíte, že se vydala do Pickwick Baru?“

„To je snad pravděpodobné, nemyslíte? Co byste udělal vy na jejím místě?“

„Kromě vás a vašeho manžela o tom nikdo nevěděl?“

„Nevím. Dva nebo tři dny se ten dopis povaloval v kabelce.“

„Bydlela jste v hotelu Washington?“

„Ano.“

„Přijímala jste tam návštěvy?“

„Kromě Marka nikoho.“

„Kde je ten dopis teď?“

„Zřejmě jsem jej uložila s ostatními papíry.“

„Máte své věci ještě v hotelu?“

„Teď už ne. Přestěhovala jsem jek Markovi den před svatbou, kromě toaletních předmětů a pár kousků domácího šatstva, pro které komorník drahého dne zašel. Myslíte, že přišla o život kvůli tomu vzkazu?“

„Je to možné. Nezminila se před vámi o ničem?“

„Vůbec ne.“

„Mluvila s vámi někdy o svém otci?“

„Jednou jsem se jí zeptala, či je ta fotografie, kterou nosí v peněžence. Řekla mi, že je to obrázek jejího otce.

„Je naživu? zeptala jsem se.

Ale podívala se na mne tak, abych pochopila, že nemá chuť o tom mluvit a dělá tajnosti. Tak jsem se dál neptala. Jindy, když jsme mluvily o rodičích, jsem se zeptala:

„Co dělá tvůj otec?“ Podívala se po mně stejným pohledem jako tehdy, mlčky, to byl její styl. Teď, když je mrtvá, nehodí se o ní mluvit špatně, ale.“

Manžel ji zřejmě přiměl, aby se odmlčela.

„Hekla jsem vám všechno, co jsem věděla.“

„Děkuji vám. Kdy počítáte s návratem do Paříže?“

„Za týden.“

Janvier sledoval hovor na druhém aparátu.

„Tak se mi zdá, že jsme Lognonovi na stopě,“ řekl se sotva znatelným úsměvem.

„Ty víš, kde je ten Pickwick Bar?“

„Šel jsem kolem, ale uvnitř jsem nikdy nebyl.“

„Já taky ne. Máš hlad?“

„Mám, ale zvědavý jsem ještě víc.“

Maigret otevřel dveře do sousední kanceláře a zavolal na Lucase:

„Ozval se Lognon?“

„Ne, šéfe.“

„Kdyby volal, tak mě seženeš v Pickwick Baru v ulici Etoile.“

„Před chvílí jsem tu měl návštěvu, šéfe, správcovou hotýlku v ulici d'Aboukir. Trvalo jí to, než se rozhoupala.

Tvářila se, že měla v posledních dnech tolik práce, že ani nečetla noviny. Zkrátka nám přišla říct, že u ní bydlela čtyři měsíce Louisa Laboineová.“

„Kdy?“

„Nedávno. Odstěhovala se před dvěma měsíci.“

„Tedy těsně předtím, než se nastěhovala do ulice Clichy.

„Ano. Pracovala jako prodavačka v jednom obchodě na bulvaru Magenta. To je jeden z těch obchodů, kde se partiové zboží prodává na chodníku. Laboineová tam strávila část zimy, pak chytila chřipku a celý týden nemohla vyjít z pokoje.“

„Kdo ji ošetřoval?“

„Nikdo. Pokojík měla v nejvyšším patře, takovou mansardu. Je to hotýlek nejnižší kategorie a bydlí tam hlavně Severoafričani.“

Nezmapovaná místa jejího pařížského pobytu byla nyní prakticky vyplněna. Teď bylo možno poskládat osudy toho děvčete od chvíle, kdy odešla od matky z Nice, až do osudné noci, kdy zastihla Jeanine v Romeu.

„Tak jdeme, Janvier?“

Teď zbývalo jen zjistit, co dělala po ony zhruba dvě hodiny poslední noci.

Taxikář ji viděl na náměstí SaintAugustin a později ji zahlédl cestou k Vítěznému oblouku na rohu bulváru Haussmann

a bulváru Faubourg SaintHonoré.

Tudy se skutečně jde do ulice Etoile.

Louisa, která si nikdy nedokázala zorganizovat vlastní život a kromě dívky, s níž se náhodně seznámila ve vlaku, nenašla nikoho, o koho by se. mohla opřít, kráčela rychle, úplně sama v mírném dešti, jako by spěchala na schůzku se svým osudem.

KAPITOLA OSMÁ

se odehrává mezi lidmi, kteří rozumějí na půl slova, a v níž je ještě jednou řeč o Protivovi

Průčelí mezi krámkem ševče a prádelnou, kde bylo vidět ženy s žehličkami, bylo tak úzké, že je většina lidí jistě přešla, aniž je napadlo, že je tu bar. Z prahu se vnitřek jevil jen v hrubých rysech, protože místo okenních skel posloužila zelenavá dna lahví a nade dveřmi, zastřenými temně červeným závěsem, byla zavěšena pseudohistorická lucerna s rádobý gotickým nápisem Pickwick Bar.

Jakmile Maigret překročil práh, cosi se v něm změnilo, jako by se zatvrdil, a najednou byl zcela neosobní. A stejná změna se automaticky udala i s Janvierem.

Bar byl po celé délce prázdný. Vzhledem k lahvím v okně a úzkému průčelí byla místnost tmavá, jen tu a tam se zalesklo dřevěné deštění.

Při jejich příchodu vstal muž v košili a z jeho pohybu bylo

patrné, že něco odložil, patrně sendvič, který právě pojídal za barovým pultem když se otevřely dveře.

S ústy ještě plnými hleděl beze slova, jak jdou dál, a z jeho tváře nebylo možno vyčíst vůbec nic. Vlasy měl černé jako uhl, přecházely až do modra, úzké obočí, jež mu dodávalo paličaté vzezření, a důleček v bradě, hluboký jako jizva.

Maigret jako by na něho téměř nepohlédl, a přece bylo jasné, že se ti dva poznali a že se spolu nesetkávají poprvé v životě. Došel pomalu k vysokým barovým stoličkám, sedl si na jednu, rozepjal svrchník a klobouk odstrčil dozadu.

Janvier se zařídil podle jeho vzoru.

Po chvíli ticha se barman zeptal:

„Dáte si něco?“

Maigret váhavě pohlédl na Janviera.

„A ty?“

„Jako vy.“

„Tak dva pernody, jestli máš.“

Albert je obsloužil, na mahagonový pult postavil karafu s ledovou vodou a čekal; jednu chvíli to vypadalo, že budou hrát, kdo vydrží déle mlčet.

Ticho přerušil komisař.

„V kolik hodin sem přišel Lognon?“

„Nevěděl jsem, že se jmenuje Lognon. Vždycky mu říkali Protiva.“

„V kolik?“

„Asi v jedenáct. Nedíval jsem se na hodiny.“

„Kam jsi ho poslal?“

„Nikam.“

„Co jsi mu řekl?“

„Odpověděl jsem na jeho otázky.“

Maigret napichoval olivy v misce, která stála na pultu, jedl jednu po druhé s výrazem člověka, který myslí na něco jiného.

Hned jak vešel dovnitř a barman za pultem se zvedl, poznal v něm jistého Alberta Falconiho, Korsičana; nejméně dvakrát ho poslal do kriminálu a pokoutní hru a jednou za pašování alata přes belgické hranice. Jednou byl Falconi podezřelý, že na Montmartru sejmul chlapíka z jedné marseilleské bandy, ale nenašly se důkazy, a tak byl propuštěn na svobodu.

Bylo mu asi pětatřicet.

Obě strany se vyhýbaly zbytečným slovům. Svým způsobem tady jednali mezi sebou profesionálové a každá věta, která byla pronesena, měla svůj význam a svou váhu.

„Když jsi v úterý četl noviny, poznal jsi to děvče?“

Albert to nepopřel ani nepřipustil, dál upíral na komisaře nehybný zrak.

„Kolik bylo v podniku zákazníků, když v úterý v noci přišla?“

Maigret se zahleděl do sálu po celé jeho délce. V Paříži existují určité bary, jako je tento, a návštěvník, který sem náhodou zajde, když zejí prázdnotou, si může klást otázku, z čeho vlastně žijí. To záleží na tom, mají-li pravidelné návštěvníky, kteří patří všichni víceméně ke stejné společenské vrstvě a scházejí se pravidelně ve stejnou dobu.

Dopoledne bylo zbytečné otevírat. Albert asi přišel chvíli před nimi a ještě nestačil uklidit láhve. Večer byly naopak všechny stoličky jistě obsazené a místa tu zbývalo patrně jen tolik, aby se člověk protáhl podél zdi. Vzadu bylo příkré schodiště do suterénu.

Také barman jako by počítal stoličky.

„Bylo tu skoro plno,“ řekl nakonec.

„Přišla mezi půlnoci a jednou?“

„Blíž k jedné než k půlnoci.“

„Už jsi ji někdy viděl?“

„Poprvé.“

Všichni hosté se museli za Louisou zvědavě otáčet. Pokud do tohoto podniku chodí nějaké ženy, jsou to jistě profesionálky, a ty s mladým děvčetem taky dost kontrastovaly. Vybledlé večerní šaty, sametová pláštěnka šitá na někoho jiného, to všechno jistě vyvolalo určitý rozruch.

„Co udělala?“

Albert sraštil čelo jako člověk, který se snaží rozpomenout.

„Sedla si.“

„Kam?“

Znovu přehlédln barové stoličky.

„Někam tam, co teď sedíte vy. Bylo to jediné volné místo poblíž dveří.“

„Co si objednala?“

„Martini.“

„Hned jak přišla, tak si objednala martini?“

„Když jsem se jí zeptal, co si dá.“

„A pak?“

„Pak seděla hodnou chvíli potichu.“

„Měla nějakou kabelku?“

„Položila si ji na barový pult. Takovou stříbrnou.“

„Lognon ti kladl stejné otázky?“

„Ale v jiném pořadí.“

„Tak pokračuj.“

„Raději se ptejte.“

„Ptala se tě, jestli máš pro ni dopis?“

Přikývl.

„Kde byl ten dopis?“

Obrátil se jako ve zpomaleném filmu a ukázal na místo mezi dvěma lahvemi, které se zřejmě nepoužívají často, a kde byly zastrčené dvě nebo tři obálky zanechané tu pro zákazníky.

„Tady.“

„Tys jí ho předal?“

„Napřed jsem chtěl vidět její legitimaci.“

„Proč?“

„Protože mi to kladl na srdce.“

„Kdo?“

„Ten chlapík.“

Nikdy neřekl ani o slovíčko víc, než bylo nutné, a v odmlkách se snažil uhodnout, co přijde jako další otázka.

„Jimmy?“

„Ano.“

„Znáš jeho příjmení?“

„Ne. V barech se lidi obvykle nepředstavují příjmením.“

„Jak v kterých.“

Albert pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že ho to nemůže urazit.

„Mluvil francouzsky?“

„Na Američana docela slušně.“

„Co je to zač?“

„Víte to líp než já, nemám pravdu?“

„Jen odpověz.“

„Měl jsem dojem, že strávil pár let v chládku.“

„Malý, hubený, neduživý.“

„Ano.“

„Byl tu v pondělí?“

„Odjel z Paříže před nějakými pěti šesti dny.“

„Předtím sem chodil každý den?“

Albert přisvědčil bez známky netrpělivosti, a protože sklenice byly prázdné, sáhl po láhvi pernodu.

„Trávil tady většinu času.“

„Viš, kde bydlel?“

„V nějakém hotelu tady v okolí, nevím v kterém.“

„To už ti předal obálku?“

„Ne. Řekl mi jenom, že budeli se po něm shánět nějaká dívka, abych řekl, v kolik hodin ho tu zastihne.“

„V kolik sem chodil?“

„Odpoledne kolem čtvrté a pak tu trávil skoro celý večer, až do noci.“

„V kolik zavíráš?“

„Ve dvě nebo ve tři, podle situace.“

„Bavil se s tebou?“

„Někdy.“

„Osobě?“
„O všem možném.“
„Přiznal se, že byl ve vězení?“
„Naznačil to.“
„V Sing Singu?“
„Snad. Jestli je Sing Sing ve státě New York a na břehu Hudsonu, tak je to ono.“
„Nezasvětil tě do toho, co je v té obálce?“
„Ne. Jenom řekl, že je to důležité. Spěchal odtud.“
„Kvůli policii?“
„Kvůli své dceři. Příští týden se vdává v Baltimoru. Proto musel odjet, nemohl už déle čekat.“
„Popsal ti to děvče, co mělo přijít?“
„Ne. Jenom mi doporučil, abych se přesvědčil, jestli je to ona. Proto jsem ji požádal o průkaz.“
„Četla ten dopis tady v baru?“
„Šla dolů.“
„Co je tam dole?“
„Toalety a telefon.“
„Myslíš, že si šla přecíst ten dopis dolů?“
„Rek bych, že jo.“
„Kabelku si vzala s sebou?“
„Vzala.“
„Jak se tvářila, když přišla nahoru?“
„Nebyla už tak zdrhnutá jako předtím.“
„Pila něco, než sem přišla?“
„Nevím. Možná.“
„Co udělala potom?“
„Sedla si zase k baru.“
„A objednala si druhé martini?“
„Ona ne. Ten druhý Američan.“
„Jaký druhý Američan?“ „Takový vazoun s jizvou a ušima jako karfiol.“
„Znáš ho?“
„U toho neznám ani křestní jméno.“
„Kdy začal chodit k tobě do baru?“
„Přibližně v té době co Jimmy.“
„Znali se?“
„Jimmy ho určitě neznal.“
„A ten druhý?“
„Měl jsem pocit, že ho sleduje.“
„Přicházel ve stejnou dobu?“
„Víceméně. Jezdil v šedivém bouráku, nechával ho stát před barem.“
„A Jimmy o něm nikdy nemluvil?“
„Ptal se mě, jestli ho znám.“
„A tys mu řekl, že ne?“
„Řekl. Zdálo se, že mu to dělá starosti. Pozdějc mi řekl, že je to určitě někdo od F. B. I. a že se asi zajímá o to, proč přijel do Paříže, a hlídá ho.“
„Myslíš, že je to pravda?“
„Už dávno si nemyslím nic.“
„Když se Jimmy vrátil do Spojených států, ten druhý k tobě chodil dál?“
„Pravidelně.“
„Bylo na té obálce napsané jméno?“
„Louisa Laboineová, Paříž.“
„Mohli si to návštěvníci přečíst?“
„Určitě ne.“
„Odcházíš někdy od pultu?“
„Když jsou tady hosti, tak ne. Nevěřím nikomu.“
„Ten Američan slečnu oslovil?“
„Zeptal se, jestli ji může pozvat na skleničku.“
„Přijala?“
„Podívala se po mně, jako by mě žádala o radu. Bylo jasné, že na to není zvyklá.“
„Naznačil jste jí, že má pozvání přijmout?“ „Nic jsem nenaznačil. Prostě jsem nalil dvě martini. Pak mě volali na druhý konec barového pultu a už jsem si jich nevšímal.“
„Dívka s tím Američanem odešla?“ „Nejspíš ano.“ „Odjeli autem?“ „Slyšel jsem hluk motoru.“ „To je všechno, co jsi řekl Lognonovi?“ „Ne. Ptal se mě ještě na jiné věci.“ „Na co?“
„Například jestli ten člověk telefonoval. Odpověděl jsem, že ne. Pak se ptal, jestli vím, kde bydlí. Řekl jsem taky, že ne. Taky chtěl vědět, jestli mám nějakou představu, kam mohl jet.“ Ted Albert hleděl vážně na Maigreta a čekal. „A co ty?“

„Řeknu vám přesně tolik, kolik jsem řekl Protivovi. Večer předtím se mě Američan ptal, jak se nejlíp dostane do Bruselu. Poradil jsem mu, aby jel přes SaintDenis de Compiègne a potom.“

„To je všechno?“

„Ne. Asi tak hodinu před příchodem té holky se se mnou zase bavil o Bruselu. Tentokrát chtěl vědět, který hotel je tam nejlepší. Řekl jsem mu, že já se vždycky ubytuju v hotelu Paláce naproti nádraží Gare du Nord.“ „Kolik bylo, když jsi to Lognonovi řekl?“ „Po jedné ráno, s ním to trvalo dýl, protože jsem musel obsluhovat hosty.“

„Máš tady jízdní řád?“

„Jestli vám jde o vlaky do Bruselu, tak ho nepotřebujete. Inspektor volal na nádraží. V noci už nic nejelo. První vlak vyjížděl v pět třicet ráno.“

„Rekl ti, že pojede tímhle vlakem?“ „Nebylo třeba mi to říkat.“ „Co myslíš, že dělal db pěti do tána?“ „Co byste na jeho místě dělal vy?“

Maigret zauvažoval. Šlo o dva cizince, kteří patrně oba bydleli v téhle čtvrti a oba objevili Pickwick Bar.

„Myslíš, že Lognon obcházel hotely v okolí?“

„Vy vedete pátrání, ne? Já za Protivu odpovědný nejsem.“

„Janviere, skoč dolů a zavolej do Bruselu. Zeptej se v hotelu Paláce, jestli viděli Lognona. Musel přijet kolem půl desáté ráno. Možná že tam pořád ještě čeká, až Američan přijede autem.“

Za inspektorovy nepřítomnosti nepadlo ani slovo, a protože Albert považoval výslech za skončený, sedl si za barový pult a pustil se zase do jídla.

Maigret se druhé sklínky ani nedotkl, ale dojedl olivy. Soustředěně hleděl do sálu na vyrovnané stoličky, na malé schodiště vzadu, jako by tyto prostory zaplňovali lidé, kteří tu byli v pondělí, když Louisa Laboineová ve světle modrých večerních šatech a sametové pláštěnce se stříbrnou taštičkou v ruce vešla dovnitř.

Čelo vraštil do hlubokých vrásek. Dvakrát otevřel ústa, jen promluvit, ale dvakrát od toho upustil.

Uplynulo už přes deset minut a barman měl čas dojít, smést drobty chleba z pultu a dopít kávu. Pak se chopil hadru pochybné čistoty a začal otírat prach z lahví na polici, když vtom se Janvier vrátil.

„Je u aparátu, šéfe. Chcete s ním mluvit?“

„To je zbytečné. Řekni mu, že se může vrátit.“

Janvier zaváhal, neschopen potlačit překvapení, a ptal se v duchu, jestli dobře rozuměl, jestli to Maigret uvážil. Ale protože byl zvyklý poslouchat, otočil se nakonec na podpatku a zabručel:

„Dobrá!“

Albert se nezachvěl, naopak, rysy mu ztvrdly. Mechanicky otíral jednu láhev po druhé a v zrcadle na polici za lahvemi pozoroval komisaře, k němuž stál obrácen zády.

Janvier se vrátil. Maigret se zeptal:

„Protestoval?“

„Nakousl nějakou větu, pak ji nedokončil, a omezil se na poznámku: „Když je to rozkaz.““

Maigret se zvedl, zapnul si svrchník a nasadil si klobouk.

„Oblékní se, Alberte,“ řekl prostě.

„Cože?“

„Jak jsem řekl: oblékní se. Zajedeme na Zlatnické nábřeží.“

Zdálo se, že Albert nic nechápe.

„Nemůžu to tady přece takhle nechat.“

„Máš snad klíč.“

„Co mi vlastně chcete? Řekl jsem vám, co jsem věděl.“

„Máme tě odvést násilím?“

„Já jdu. Ale.“

V malém autě seděl vzadu sám a za celou cestu neřekl slovo. Díval se zachmuřeně před sebe jako člověk, který nic nechápe. Janvier taky nemluvil.

Maigret mlčky kouřil dýmku.

„Vystup!“

Nechal ho vstoupit do kanceláře prvního. Před ním se zeptal Janvier:

„Kolik je teď ve Washingtonu?“

„Mělo by být osm ráno.“

„Když hned zavolaš, a i když si to dáš pilně, tak dostaneš spojení akorát tak před devátou. Objednej mi F. B. I. A jestli tam bude Clark, sežeň ho k aparátu. Moc rád bych s ním mluvil.“

Rozvázně svlékal převlecník, pak odložil klobouk a uložil obojí do skříně.

„Měl by sis taky odložit. Pobudeme tu spolu delší dobu.“

„Pořád ještě jste mi neřekl, proč.“

„Kolik hodin jsi proseděl v téhle kanceláři, když jsme se bavili o zlatých ingotech?“

Albert nemusel pátrat v paměti.

„Čtyři.“

„Všiml sis něčeho v úterních ranních novinách?“

„Fotografie té holky.“

„Ale byla tam ještě jedna fotografie, tři chlapíků, tvrdých hochů, říkali jim vrtací zdí. Přiznali se teprve ve tři ráno. Do téhle kanceláře se dostali dávno předtím. Přesně řečeno třicet hodin předtím.“

Maigret si sedl ke svému stolu, pořádal dýmky a zdálo se, že hledá tu nejlepší.

„Ty jsi se po čtyřech hodinách raději přiznal. Mně osobně je to jedno. Nás je tu víc a můžeme se vystřídat a máme všichni dost času.“

Na číselníku vytočil číslo Brasserie Dauphine.

„Tady je Maigret. Poslal byste mi laskavě pár sendvičů a pivo. ? Pro kolik osob ?“

Uvědomil si, že Janvier taky neobědval. „Pro dva. Ano, teď! hned. Čtyři půllitry, jasné.“ Zapálil si dýmku, došel k oknu, postál tam chvíli a sledoval proudy vozidel a chodců na mostě Saint Michel.

Za jeho zády si Albert zapálil cigaretu rukou, která chtěla být pevná, a s vážným vzezřením muže, vážícího svá pro a proti. „Co chcete vědět?“ zeptal se konečně hlasem stále ještě váhavým.

„Všechno.“

„Rekl jsem vám pravdu.“

„Neřekl.“

Maigret se neotočil, nepodíval se na něho. Při pohledu takto

zezadu vypadal skutečně jako člověk, který nemá na práci nic jiného než pokařovat dýmku, čekat a pozorovat pouliční ruch.

Albert se znovu odmlčel. Mlčel tak dlouho, že číšník stačil přinést tác, který položil na psací stůl.

Maigret otevřel dveře do kanceláře inspektorů. „Janviere!“ zavolal. Janvier se objevil ve dveřích. „Dostanu spojení během dvaceti minut. „Pojď si vzít. To máme dohromady.“

A zároveň mu naznačil, aby si sendviče a pivo odnesl do vedlejší místnosti.

Maigret se pohodlně usadil a pustil se do jídla. Vyměnili si teď úlohy. Před chvílí za pultem v Pickwick Baru klidně obědval Albert.

Komisař jako by zapomněl na to, že je Albert tady, a člověk by mu málem věřil, že nemyslí na nic jiného, než aby dobře rozžvýkal každé sousto a tu a tam je zapil douškem piva. Jeho pohled bloudil po papírech rozložených na psacím stole.

„Vy jste si nějak jistý sám sebou!“ S plnými ústy přikývl.

„A to si představujete, že já tu teď vyložím karty na stůl?“ Pokrčil rameny, aby dal najevo, že je mu to úplně jedno.

„Proč jste odvolal Protivu?“ Maigret se usmál.

V té chvíli Albert zuřivě zamáčkl cigaretu, kterou držel v ruce určitě si při tom popálil prsty a zahučel: „Aby to čert vzal!“ Byl příliš napjatý, než aby vydržel sedět; vstal, došel k oknu, přitiskl čelo na sklo a teď pozoroval pouliční ruch zase on.

Když se vrátil, byl už rozhodnutý a horečnatý stav ustoupil, svaly se uvolnily. Bez vyzvání vzal jednu ze sklenic, které stály na podnose, lokl si piva, otřel ústa a zaujal opět své místo. Bylo to jeho poslední gesto, aby zachoval tvář. .

„Jak jste to uhasil?“ zeptal se.

Maigret odpověděl pokojně:

„Neuhodl jsem to. Já to věděl hned.“

KAPITOLA DEVÁTÁ,

v níž se ukazuje, se schody mohou sehrát důležitou úlohu, a v níž dámská kabelka sehraje roli ještě větší

Maigret potáhl několikrát z dýmky a mlčky se díval na Alberta. Dalo by se říci, že pokud si dával na čas, jednal jako herec, který chce dodat větší váhy svým slovům. V každém případě nešlo o žádné šarlatánství. Po pravdě řečeno barmanovu tvář příliš nevnímal. Myslel na Louisu Laboieovou. Po celou tu dobu, kterou strávil mlčky v baru v ulici Etoile, zatímco Janvier dole telefonoval, pokoušel se představit si ji, jak vchází do baru plného hostů v těch ubohých večerních šatech a sametové pláštěnce, která jí nepadla.

„Heleď“, vzdychl nakonec, „na první pohled je tvá výpověď dokonalá, snad až příliš dokonalá, takže bych jí byl uvěřil, kdybych to děvče neznal.“

Překvapený Albert se zeptal proti své vůli:

„Vy jste ji znal?“

„Nakonec jsem ji poznal docela dobře.“

Ještě teď, jak mluvil, si ji představil schovanou pod postelí slečny Poréové a potom, později, v hádce s Jeanine Armenieuovou v bytě v ulici Ponthieu. Dovedl si ji představit v ubohém pokojíku v ulici d'Aboukir a před obchodem Magenta ve větru na chodníku.

Byl by mohl opakovat každou větu, kterou o ní řekla domovnice a vdova Crémieuxová.

Viděl, jak vchází k Maximovi, a stejně tak ji viděl o měsíc později, jak se v Romeu proplétá davem svatebních hostů.

„Tak především je naprosto nepravděpodobné, že by si sedla na barovou stoličku.“

Cítila přece, že tam není na svém místě, že se na ni všichni dívají a na první pohled vidí, že má vypůjčené sáty.

„A i kdyby si sedla, neobjednala by si skleničku martini. Udělal jsi tu chybu, že jsi ji bral jako kteroukoli ze svých zákaznic, a když jsem se tě zeptal, co si objednala, řekl jsi automaticky:

„Martini.“

„Nepila vůbec nic,“ připustil Albert.

„A taky nešla do suterénu, aby si tam přečetla dopis. Jak je to běžné v barech, kam chodí štamgasti, nad schodištěm není žádný nápis. A i kdyby tam byl, pochybuji, že by sebrala odvahu projít za zády dvaceti hostů, kteří byli většinou přiočili.“

A pak, noviny neuveřejnily všechny poznatky získané pitvou. Napsaly prostě, že v žaludku mrtvé byl nalezen alkohol, ale neupřesnily, že se jednalo o rum. Jenomže martini, to je gin a vermut.“

Maigret nemluvil vítězoslavně, snad proto, že myšlenkami byl stále u Louisy. Mluvil polohlasem, jakoby pro sebe.

„Vážně jsi jí předal ten dopis?“

„Předal jsem jí dopis.“

„Přesněji řečeno předal jsi jí obálku.“

„Ano.“

„A v ní čistý papír?“

„Ano.“

„Kdy jsi otevřel ten pravý dopis?“

„Když jsem měl jistotu, že Jimmy odletěl do Spojených států.“

„Dal jsi ho sledovat až do Orly?“

„Ano.“

„Proč? Ještě jsi nevěděl, o co jde.“

„Chlap, co vyleze z kriminálu a dá si tu práci, že přeletí oceán, aby nějaké holce vyřídil vzkaz, k tomu musí mít moc závažný důvod.“

„Nechal sis ten dopis?“

„Zničil jsem ho.“

Maigret mu to věřil, byl přesvědčen, že Albert se už nebude namáhat lhaním.

„Co bylo v tom dopise?“

„Něco na ten způsob: Až dosud jsem se o tebe asi moc nestaral, ale jednoho dne se dozvíš, že to tak bylo pro tebe lepší. Až ti to řeknou, nesuď mě moc přísně. Každý si zvolí svou cestu, často ne věku, kdy nemá ještě dost soudnosti, a potom je už pozdě.“

Osobě, která ti předá tento dopis, můžeš plně důvěřovat. Až jej dostaneš, budu už mrtev. Netruchli pro mne, jsem ve věku, kdy se odchází.

Utěšuje mě pomyšlení, že do budoucnosti budeš zajištěna. Jak budeš moct, požádej o cestovní pas do Spojených států, Brooklyn je předměstí New Yorku, mSná že to víš ze školy. Na adrese, kterou připojuji, najdeš polského krejčíka jménem.“

Albert se odmlčel. Maigret mu pokynul, aby pokračoval.

„Nevzpomínám si.“

„Ale ano.“

„Tak dobrá!... jménem Lukasek. Vyhledej ho. Ukážeš mu pas a on ti vyplatí určitou částku v bankovkách.“

„To je všechno?“

„Byly tam ještě tři čtyři sentimentální věty, ty jsem si nezapamatoval.“

„Adresu znáš?“

„Ano. 37. ulice, číslo 1214.“

„S kým jsi se spolčil?“

Albert byl opět v pokušení mlčet. Ale Maigretův pohled na něho stále doléhal, a tak to vzdal.

„Ukázal jsem ten dopis kamarádovi.“

„Kterému?“

„Bianchimu.“

„Žije pořád s velkou Jeanne?“ Podezírali ho, že je vůdcem korsické bandy, a Maigret ho zatkl nejméně desetkrát, ale odsoudit se ho podařilo jenom jednou. Pravda je, že na pět let..

Komisař vstal a otevřel dveře do sousední kanceláře.

„Je tu Torrence?“

Došli pro něho.

„Vezmi si s sebou dva nebo tři lidi. Napřed zjisti, jestli velká Jeanne bydlí pořád v ulici Lepic. Je určitá naděje, že u ní najdeš Bianchiho. A jestli tam nebude, zaříd' to nějak, aby ti řekla, kde ho najít. Budl opatrný, mohl by se bránit.“

Albert poslouchal bez hnutí.

„Pokračuj.“

„Co ještě chcete?“

„Bianchi nemůže poslat jen tak někoho do Spojených států, aby se ohlásil u Lukaska a požádal o ten balík. Musí počítat s tím, že Polák bude opatrný a bude žádat, aby ta dívka prokázala svou totožnost.“

Bylo to tak jasné, že nečekal žádnou odpověď.

„Takže vy jste počkali, až přijde do Pickwick Baru.“

„Neměli jsme v úmyslu ji zabít.“

Alberta překvapila Maigretova odpověď.

„O tom nepochybují.“

Byli to přece profesionálové, kteří zbytečně neriskují. Nepotřebovali nic než průkaz toho děvčete. Jakmile by se ho zmocnili, nebyl by problém získat cestovní pas pro kteroukoli statistku, která by zahrála roli Louisy Laboineové.

„Bianchi byl u tebe v baru?“

„Ano.“

„Odešla a vůbec tu obálku neotevřela?“

„Ano.“

„Tvůj šéf měl auto před vchodem?“

„Za volantem seděl Tatoué.“

„Sledovali ji?“

„Nebyl jsem s nimi. To, co vám povídám, mi potom vyprávěti. Nenamáhejte se hledat Tatouého v Paříži. Po tom co se stalo dostal strach a utekl.“

„Do Marseille?“

„Asi.“

„Počítám, že jí chtěli sebrat tu kabelku?“

„Ano. Předjeli ji. Bianchi vystoupil z vozu, akorát když se k nim blížila. Ulice byla úplně prázdná. Popadl tu kabelku, ale nevěděl, že si holka obtočila řetízek kolem zápěstí. Upadla na kolena. Prý se na něho pověsila a pokoušela se volat o pomoc. To už musel z kapsy vytáhnout pendrek a praštit ji.“

„Toho druhého Američana sis vymyslel jen proto, aby ses zbavil Lognona?“

„Co byste udělal na mém místě vy? Protiva skočil na všechno.“

Během celého vyšetřování měl inspektor před kriminální policií většinou předstih. A kdyby se byl víc věnoval povaze té dívky, byl by se konečně dočkal triumfu, na nějž tak dlouho čekal a v nějž už přestal věřit.

Na co teď myslí ve vlaku, který ho veze z Bruselu? Stěžuje si na svou smůlu a je přesvědčen víc než kdy jindy, že se proti ně mu spikl celý svět. Technicky vzato nedopustil se žádné chyby a v žádném policejním kursu by ho neučili vžít se do kůže děvčete, vychovaného v Nice zpola bláznivou matkou.

Celá léta Louisa tvrdošíjně hledala své místo a nenacházela je. Ztracena ve světě, jež nechápala, pověsila se zoufale na první osobu, kterou potkala, a ta ji nakonec nechala na holičkách.

Ponechána sama sobě bránila se nepřátelskému světu, jehož pravidla se marně snažila pochopit.

Nepochybně o svém otci nic nevěděla. Už jako malé dítě se musela ptát, proč její matka není jako ostatní, proč obě žijí úplně jinak než sousedi.

Ze všech sil se snažila přizpůsobit. Utekla. Četla inzeráty. Ale zatímco Jeanine Armenieuová našla zaměstnání docela snadno, ona se dala vyhazovat ze všech míst, kde pracovala.

Jestlipak, stejně jako Lognori, nakonec přesvědčila sama sebe, že proti ní existuje jakési spiknutí?

Čím se od ostatních tak lišila? Proč na její hlavu dopadaly všechny nepříjemnosti?

I její smrt byla svého druhu ironií. Kdyby si neobtočila řetízek stříbrné taštičky kolem zápěstí, Bianchi by ji byl pouze okradl a auto by obrovskou rychlostí zmizelo.

A ona by ten příběh vykládala na policii, kde by jí nikdo nevěřil.

„Proč odvezli tělo na náměstí Vintimille?“

„Především ho nemohli nechat ležet kousek od mého baru. A pak, podle oblečení patřila spíš na Montmartre. Složili ji na prvním místě, kde zrovna nikdo nebyl.“

„Poslali už někoho na konzulát Spojených států?“

„Přirozeně ne. Čekají.“

„Inspektor Clark je u aparátu, šéfe.“ „„Přepoj mi to sem.“

Maigret si chtěl pouze něco ověřit a toužil položit pár otázek F.B.I. spíše z osobní zvědavosti.

Hovor s Clarkem vedli jako vždycky zpola špatnou angličtinou Maigretovou a zpola špatnou francouzštinou Clarcovou; každý se usilovně snažil mluvit jazykem toho druhého.

Než Clark pochopil, o co se jedná, musel Maigret uvést všechna alias Julia Van Crama, zvaného Lemke, též Stieb, též Ziegler, Marek, Spangler, Donley.

Jako Donley byl před měsícem pohřben ve věznici Sing Sing, kde si odpykával osmiletý trest za zpronevěru.

„Peníze se naily?“

„Jen malá část.“

„Bylo toho hodně?“

„Asi sto tisíc dolarů.“

„Jeho kumpán se jmenoval Jimmy?“

„Jimmy OMalley. Dostal jen tři roky a byl propuštěný před dvěma měsíci.“

„Zajel si k nám do Francie.“

„Mám dojem, že zanedlouho vdává dceru.“

„Už odjel na svatbu. Ty peníze jsou v Brooklynu u polského krejčíka, který se jmenuje Lukasek.“

Do Maigretova hlasu se přece jen vloudil vítězoslavný podtón.

„Lukasek, který patrně neví, co přechovává, má za úkol předat ten balík jedné dívce jménem Louisa Laboineová.“

„Přijede?“

„Bohužel ne.“

To slovíčko mu uklouzlo. Aby to napravil, dodal spěšně:

„Tento týden v Paříži zemřela.“

Řekl Clarkovi, kterého už hezkých pár let neviděl, ještě pár zdvořilostí, dokonce i několik žertíků. Když zavěsil, vypadal překvapeně, že tu Albert pořád ještě sedí na židli a pokuřuje.

Lidé z F.B.I. naleznou téměř určitě ztracené dolary a vrátí je nějakému bankéři, jemuž patřily, nebo možná pojišťovací společnosti, protože je možné, že bankéř byl proti krádeži pojištěn. Krejčík půjde do basy a Jimmy OMalley se za to, že se ujal takového úkolu, vrátí do Sing Singu místo na dcerinu svatbu do Baltimoru.

Osud Louisy závisel na tak nicotné věcičce, jako je řetízek obtočený kolem zápěstí. Kdyby jí slečna Irena z ulice Douai toho večera, co si přišla vypůjčit šaty, vybrala jinou kabelku.

A kdyby byla přišla včas do ulice Ponthieu a vyzvedla si dopis osobně?

Byla by Louisa Laboineová jela do Ameriky?
A co by si potom počala se sto tisíci dolarů?
Maigret dopil pivo. Bylo zteplalé. Vysypal dýmku, ne do popelůčku, ale do uhláku, a vyklepal ji o podpatek.
„Pojď sem, Janviere.“
Ukázal na barmana, který hned věděl, co to znamená. Začínal si zvykat.
„Odveď ho k sobě do kanceláře, zapiš výpověď, dej mu ji podepsat a odveď ho do vazby. Zavolám soudci Coméliauovi.“
Byla to pouhá rutina. Teď už ho to nezajímalo. Ve chvíli, kdy Albert vycházel z místnosti, zavolał ho zpátky.
„Dlužím ti za tři pernody.“
„To je na účet domu.“
„Nikdy!“
Podal mu bankovky, a jako by byli v baru v ulici Etoile, zamumlal:
„Drobné si nech.“
A barman, stejně jako kdyby stál ještě za pultem, automaticky odpověděl: „Děkuji vám.“

18. ledna 1954